

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Činnost a hospodaření Městské policie Zábřeh na Moravě
The Activities and Financial Management of the Municipal Police Zábřeh na Moravě

Student: Bc. Jana Klimková
Vedoucí diplomové práce: Ing. David Lenert, Ph.D., MBA

Ostrava 2013

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Jana Klimková**

Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: 6202T055 Veřejná ekonomika a správa

Specializace: 00 Veřejná ekonomika a správa

Téma: Činnost a hospodaření Městské policie Zábřeh na Moravě
The Activities and Financial Management of the Municipal Police in
Zábřeh na Moravě

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Charakteristika obecní policie, její úloha, role a význam
3. Charakteristika Městské policie Zábřeh na Moravě
4. Analýza činnosti a hospodaření Městské policie Zábřeh na Moravě
5. Zhodnocení analýzy, návrhy a doporučení
6. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

BALABÁN, Miloš, Libor STEJSKAL et al. *Kapitoly o bezpečnosti*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2010. 484 s. ISBN 978-80-2461-863-0.

HALÁSEK, Dušan, David LENERT a Bohuslav PERNICA. *Ekonomika obrany, bezpečnosti a veřejného pořádku*. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2006. 186 s. ISBN 80-248-1026-3.

MATES, Pavel et al. *Nové policejní právo*. Praha: Linde, 2009. 338 s. ISBN 978-80-7201-743-0.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. David Lenert, Ph.D., MBA**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 26.04.2013

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení

Místopřisežně prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci, včetně příloh, vypracovala samostatně a uvedla v ní veškerou literaturu a ostatní zdroje, které jsem použila. Přílohy č. 1, č. 2, č. 3, č. 4, č. 6, č. 7 a č. 8 dané mi k dispozici jsem samostatně upravila a doplnila.

V Ostravě dne 26. dubna 2013

Bc. Jana Klimková

Obsah

1	Úvod	5
2	Charakteristika obecní policie, její úloha, role a význam	7
2.1	Obecní policie v systému policejní správy i veřejné politiky.....	7
2.2	Historický vývoj obecní policie na našem území	9
2.3	Obecní policie v rámci policejně bezpečnostní činnosti	11
2.4	Základní charakteristika obecní policie	12
2.4.1	Legislativní vymezení a související právní předpisy	14
2.4.2	Vznik a její působnost.....	16
2.4.3	Organizace, struktura a řízení	17
2.5	Úloha, role a význam obecní policie	18
3	Charakteristika Městské policie Zábřeh na Moravě	21
3.1	Základní informace o městě Zábřeh na Moravě	21
3.1.1	Historický vývoj města	22
3.1.2	Současnost města	23
3.2	Městská policie Zábřeh na Moravě	24
3.2.1	Vznik a její vývoj.....	24
3.2.2	Působnost	26
3.2.3	Organizační struktura a její řízení.....	27
3.2.4	Činnost a její úloha	32
3.3	Strážník MěP Zábřeh	34
3.3.1	Oděv a povinná výstroj strážníka.....	34
3.3.2	Zdravotní a odborná způsobilost strážníka	35
4	Analýza činnosti a hospodaření Městské policie Zábřeh na Moravě	39
4.1	Analýza činnosti MěP Zábřeh v letech 2006 – 2012	39
4.1.1	Přestupky MěP Zábřeh a jejich analýza.....	40
4.1.2	Přestupky na úseku dopravy	45
4.1.3	Ostatní přestupky	48
4.1.4	Ostatní činnost	53
4.2	Analýza hospodaření MěP Zábřeh v letech 2006 - 2012.....	54
4.2.1	Výdaje plynoucí z rozpočtu města na MěP Zábřeh	55
4.2.2	Příjmy z činnosti MěP Zábřeh plynoucí do rozpočtu města	60

5 Zhodnocení analýzy, návrhy a doporučení.....	62
5.1 Zhodnocení činnosti MěP Zábřeh	62
5.2 Zhodnocení hospodaření MěP Zábřeh.....	67
5.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření	69
5.4 Verifikace hypotézy a její diskuze	71
5.5 Návrhy a doporučení	72
6 Závěr.....	75
Seznam použité literatury	77
Seznam zkratk.....	80
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
Seznam příloh	1
Jednotlivé přílohy	

1 Úvod

S problematikou bezpečnosti a vnitřního pořádku se v naší společnosti potýkáme již od období starověku, kdy činnosti a úkoly s tím spojené a ochranu území před vnějšími nepřáteli a nájezdy kočovníků zajišťovala armáda oddaná svému panovníkovi. Důsledkem historického vývoje a mnohaletého rozvoje společnosti docházelo k formování a následnému vyčleňování specializovaných vojenských a policejních jednotek a složek, které byly tehdejší vládnoucí politickou stranou pověřeni potlačovat všeobecně narůstající neklid mezi lidmi, zabezpečovat bezpečnost v ulicích a s tím spojený veřejný pořádek na celém území našeho státu. Jednotlivé obce či města svými samostatnými rozhodnutími pečují o všestranný rozvoj svého území a jsou významným reprezentantem veřejného zájmu a zájmů všech jejich občanů při plnění stanovených úkolů a činností včetně úseku bezpečnosti a veřejného pořádku.

Obec jako základní organizační jednotka státu byla ve znění zákonů a jiných právních předpisů pověřena v samostatné působnosti vykonávat určité oblasti správy. Mezi takové oblasti patří i zajištění všeobecného pořádku na území dané obce či města na základě zřízení obecní či městské policie. Obecní policie prošly dlouholetým vývojem, než se zformovaly do dnešní známé podoby. Již v minulosti povinnosti dnešních strážníků obecních či městských policií vykonávali městští žoldnéři, kteří byli placeni z městské pokladny a v době míru prováděli hlídkovou činnost v ulicích, střežili městská vězení, vybírali městská mýta a v případě nutnosti pronásledovali bandity loupící na území katastru města. Pro všechny občany je důležité žít a hlavně kolem sebe pocítovat vnitřní bezpečí a v případě potřeby se moci kdykoliv obrátit a spolehnout na orgán místní samosprávy, tedy konkrétně na obecní policii, která dokáže svými nástroji okamžitě na problém zareagovat, poskytnout pomoc a učinit i opatření k nápravě. V současné době obce na základě platných obecně závazných vyhlášek na svém území, pro své občany zabezpečují a garantují bezpečnost a veřejný pořádek, který financují ze svých rozpočtů. Výše těchto finančních prostředků vždy závisí na finančních možnostech dané obce.

Cílem diplomové práce je čtenáře seznámit s problematikou obecní policie, vymezit její základní úlohu, činnosti a význam na příkladu konkrétního města. Zhodnotit její činnost v letech 2006 – 2012 na základě analýzy přestupků a současně zhodnotit finanční prostředky, které město Zábřeh na Moravě vynakládá na správu a činnost v letech 2006 - 2012. Na základě výsledků obou analýz a dotazníkového šetření formulovat návrhy a doporučení ke zlepšení činnosti městské policie ve městě.

V souladu s cílem práce je stanovena **hypotéza**, že současný počet strážníků Městské policie Zábřeh je v souladu s velikostí katastrálního území a počtem obyvatel města nedostatečný.

K řešení diplomové práce jsou použity tyto **metody**: metoda deskripce s využitím účelového popisu, vyhledávání a ověřování faktů a informací z oblasti obecní policie, využití komparace a klasifikační analýzy pro srovnání a rozbor činnosti a hospodaření Městské policie Zábřeh na Moravě v letech 2006 – 2012, pro stanovení a vyvození závěru je použita metoda dedukce a indukce.

Pro tuto práci jsou informace čerpány z těchto zdrojů: právní předpisy, odborná literatura, internetové zdroje, lokální noviny, osobní konzultace a interní podklady poskytnuté městem a Městskou policií Zábřeh na Moravě. Veškeré prameny budou uvedeny v seznamu použité literatury.

Práce je mimo úvod a závěr rozčleněna do čtyř kapitol.

První kapitola představí problematiku obecní policie. Její nezastupitelnou roli v rámci policejné bezpečnostní činnosti i její postavení v systému policejní správy. V dalších podkapitolách je podrobněji popsána její základní charakteristika, legislativní rámec, oblast působnosti, její organizace i struktura, způsob řízení a v neposlední řadě i její hlavní úloha a význam pro společnost jako celek.

Následující kapitola je přímo zaměřena na městskou policii, kde na příkladu konkrétního města je uvedena a následně popsána její správa. Správou je v tomto případě rozuměno, kdy městská policie jako taková vznikla, jakým způsobem se ve městě formovala, jak funguje, pracuje, jaký je rozsah její působnosti, organizační uspořádání i včetně jejího řízení. V úvodu této kapitoly je představeno město Zábřeh na Moravě s jeho dávnou historií i nynější současností.

Ve třetí kapitole je provedena analýza činnosti a hospodaření v letech 2006 – 2012. Pro účely zhodnocení činnosti městské policie jsou analýze podrobeny počty celkově zjištěných přestupků včetně jejich řešení, dále počty přestupků spáchaných v rámci jednotlivých úseků. Mimo každodenní činnosti strážníků jsou čtenářům představeny i ty ostatní. Pro zhodnocení hospodaření jsou rozebrány osobní a provozní výdaje včetně příjmů, které strážníci získávají na základě výkonu své činnosti.

Závěrečná kapitola je zaměřena na zhodnocení obou provedených analýz, ověření hypotézy a vyhodnocení dotazníkového šetření. Na jejich základě jsou formulovány návrhy a doporučení ke zlepšení činnosti městské policie ve městě.

2 Charakteristika obecní policie, její úloha, role a význam

V této kapitole se čtenář blíže seznámí s problematikou obecní policie, s její nezastupitelnou rolí v rámci policejné bezpečnostní činnosti i jejím postavení v systému policejní správy. V dalších podkapitolách je podrobněji popsána její základní charakteristika, legislativní rámec, oblast působnosti, její organizace i struktura, způsob řízení a v neposlední řadě i její hlavní úloha a význam pro společnost jako celek. Dále pro širší poznání a snadnější porozumění, je pro čtenáře v konkrétních datech uveden její historický vývoj na našem území.

2.1 Obecní policie v systému policejní správy i veřejné politiky

Systém policejní správy

Systém policejní správy patří k významným oblastem veřejné správy i veřejného života. Je významný hlavně z hlediska zabezpečování a plnění všech nezbytných a klíčových funkcí státu. Orgány policejní správy se zaměřují svými činnostmi zejména na posilování spoluodpovědnosti za správu, zabezpečení ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti v rámci své působnosti. V důsledku zajištění společensky žádoucího stavu, tedy zabezpečení veřejného pořádku i bezpečnosti na svém území, je většinou použito prostředků donucení, které bezpodmínečně musí naplňovat a ochraňovat občanská práva a svobody vymezené Listinnou základních práv a svobod. Postavení občanů v tomto systému policejní správy jsou daná především závislostí na dílčích rozhodnutích, které přicházejí od orgánů státní správy¹.

O systému policejní správy můžeme říci, že její orgány vykonávají a plní své povinnosti hlavně v souladu s veřejným zájmem. Veřejný zájem je vždy vykonáván ve prospěch většiny, tedy ve prospěch všech občanů žijících na území České republiky (dále jen „ČR“), přičemž nikdy nesmí dojít k porušení či omezení práv menšin. Veřejný zájem hraje v tomto kontextu důležitou roli, zejména i proto, že plní úlohu zpětné vazby mezi orgány policie jak státní, tak i obecní a stranou občanů, kteří jsou jedním ze segmentů kontroly a tím pádem i samotná veřejnost dokáže sama určit, jaké jsou jejich hlavní potřeby, priority a požadavky v této oblasti. Následně jsou tyto potřeby a požadavky primárně vymáhány

¹ NEDOROST, Libor. *Obecní policie*. 1. vyd. Brno: MU, 1995. 29 s. ISBN 80-210-1147-5.

občany od orgánů státní správy a ty je prostřednictvím subsidiarity zabezpečují a uspokojují prostřednictvím místních orgánů policejní správy. Od roku 1991 tvoří orgány místní (obecní) policie velmi významnou součást systému policejní správy na našem území.

Obecní policie v kontextu veřejné politiky

Problematika obecní policie je součástí veřejné politiky, protože její náplň představuje i jeden z jejich používaných nástrojů k dosažení určitého cíle. Obecní policii můžeme zařadit do veřejné politiky dle segmentů veřejného zájmu. Na základě tohoto členění, obecní policie spadá do bezpečnostní politiky, která je prováděna prostřednictvím dalších pěti politik, a to: zahraniční, obrannou, hospodářskou, vnitřní bezpečnosti a veřejné informovanosti. V případě obecní policie se tedy jedná o bezpečnostní politiku prováděnou skrze politiku vnitřní bezpečnosti, protože hlavní náplní obecní policie je zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku pro občany na území dané obce.

Bezpečnostní politiku deklaruje Vláda ČR, Parlament ČR, Prezident ČR, Ministerstvo vnitra ČR, Policie ČR, orgány krajů i obcí. Nesmíme také opomenout fakt, že Bezpečnostní politika ČR je jednou ze společných politik členských zemí Evropské unie (dále jen „EU“). Je tedy součástí společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU. Z tohoto důvodu rozlišujeme mimo lokální a národní úroveň také nadnárodní. Subjekty bezpečnostní politiky na nadnárodní úrovni jsou orgány EU (Evropská rada, Evropský parlament, Evropská komise a další orgány EU), jejichž primárním úkolem je koordinovat a harmonizovat zahraniční a bezpečnostní politiky jednotlivých členských zemí. Mezi objekty, tedy mezi ty, na které působí a hlavně dopadá bezpečnostní politika, patří všichni občané na území dané obce (jednotlivci i skupiny lidí), ale i veškeré organizace, které působí v rámci obce.

Z hlediska úrovně představuje lokální veřejnou politiku, která je realizována na úrovni obce. Pro řešení místních problémů je vhodné použít úroveň lokální politiky, protože její představitelé znají prostředí a dobře se orientují v místních podmínkách. Jedná se tedy o lokální politiku obcí, na jejichž území obecní policie působí a provádí svoji činnost. Na lokální úrovni se provádí z důvodu toho, že obce v samostatné působnosti mohou na základě svého rozhodnutí, ve svém územním obvodu zřídit obecní policii, aby zabezpečily bezpečnost a zajistily ochranu pro své občany. Financování obecní policie je zcela individuální záležitostí každé obce, protože ji financují ze svého rozpočtu. Z tohoto důvodu je pro danou obci velmi důležitá rozpočtová politika. Výše finančních prostředků v rámci rozpočtu na obecní policii není zákonem předepsána, ale vždy záleží pouze na finančních možnostech dané obce.

2.2 Historický vývoj obecní policie na našem území

Pojem „policie“ z hlediska historického vývoje není ničím neobvyklým, setkáváme se s ním již na přelomu 14. a 15. století, kdy se začal poprvé užívat ve Francii a to především ve větších městech a později i ve veřejné správě. Od 16. století je hojně využíván v německy mluvících zemích a zanedlouho i na našem území. V té době bylo slovo „policie“ používáno ve dvou různých významech. Jednak bylo používáno pro označení výkonných bezpečnostních složek, na druhé straně bylo častěji používáno pro označení jednotlivých činností těchto složek. Jednalo se například o policii všeobecnou, policii bezpečnostní, silniční, živnostenskou, honební, stavební či důlní².

Historický vývoj obecní policie v datech³

Zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti bylo nutné ve všech dobách. Policie na obecní úrovni v historii prošla mnoha rozsáhlými změnami i reformním vývojem, který z důvodu politického, ekonomického i bezpečnostního vyžadovaly měnící se podmínky na našem území.

Mezi **14. a 18. století** pořádkovou službu zabezpečoval purkmistr nebo rychtář s biřici. Samotný výkon služby upravovalo městské a na vsích vrchnostenské právo. Postavení tehdejší místní policie předcházelo nynější státní policii. Za vlády Marie Terezie došlo ke zrušení místní policie, protože zde byla snaha vytvořit jednotný státní aparát, tedy jednotnou státní policii.

19. století se vyznačuje tím, že vedle sebe působily jak státní policie, tak i místní policie. Přibližně od tohoto století se v českých zemích objevuje nový název pro policejné pořádkové sbory - četnictvo. Četnictvo je jihoslovanského původu a dříve se používalo k označení lupičů a banditů, protože se často sdružovali do skupin – tzv. čet. Toto označení státních pořádkových sborů se udrželo až do poloviny 20. století.

Pro období v letech **1918 – 1939**, tedy po vzniku Československa byl prakticky zachován rakouský model organizace policejních složek, kdy o udržování klidu, pořádku

² NEDOROST, Libor. *Obecní policie*. 1. vyd. Brno: MU, 1995. 29 s. ISBN 80-210-1147-5.

³ BALABÁN, Miloš, DUCHEK Jan a Libor STEJSKAL. *Kapitoly o bezpečnosti*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2007. 428 s. ISBN 978-80-246-1440-3.

a bezpečnosti se starala státní policie, četnictvo i obecní policie. Četnictvo podporované komunální policií plnilo úkoly na venkově a v menších městech, státní policie ve statutárních městech. V pozdějších letech došlo k zestátnění policejní správy a část pravomocí přešla v přenesené působnosti na obce, pokud v tomto směru nebyla pravomoc přenesena pouze na státní policejní úřad. Komunální policejní sbory nesly různé označení – stráž, bezpečnostní stráž apod. Byly stejně jako dnes zřizovány obcemi a financovány z jejich prostředků, podřízeny byly starostovi, který byl přes okresní a zemské politické úřady odpovědný ze své činnosti ministrovi vnitra. Při zajišťování pořádku a bezpečnosti příslušelo komunálním sborům např. přihlížet k bezpečnosti osob a jmění, mít péči o zachování obecních silnic, cest, míst a mostů, přihlížet k prodeji na trhu, zvláště pak dohlížet k míře a váze, vykonávat policii v příčině zdraví, konat policii týkající se čeledi a dělníků a držet ruku nad čeledním řádem, konat mravnostní policii, atd.

Období vývoje **1939 – 1947**. V období Protektorátu Čech a Moravy, zejména v jeho začátcích pracovala obecní výkonná policie prakticky stejně, jako v období první republiky. Následně v roce 1942 došlo k její reorganizaci, tedy k jejímu rozčlenění na uniformovanou a neuniformovanou policii. Měly je povinnost zřídit všechny obce, které měly více jak deset tisíc obyvatel. Obce s počtem obyvatel nad pět tisíc byly povinny udržovat pouze uniformovanou složku. Jedině tam, kde si to vyžádala situace, bylo možno uložit i menším obcím povinnost zřídit a udržovat obecní policii neuniformovanou. Do pěti tisíc obyvatel došlo k zániku obecní policie. V roce 1945 zejména díky politickému rozhodnutí, vytvořit jednotný bezpečnostní systém, postupně docházelo ke zrušení obecní policie i četnictva. V tomto roce vznikl Sbor národní bezpečnosti (dále jen „SNB“), do kterého byly v roce 1947 včleněny i příslušníci obecní policie a jehož hlavní složkou byla Veřejná bezpečnost (dále jen „VB“), do jejíž působnosti spadala pořádková i dopravní služba. Důsledkem zrušení obecní policie i četnictva některé povinnosti byly automaticky převedeny na VB, hasiče i údržbu silnic, avšak stále zůstávalo dost problémů, které nikdo neřešil a nikdo se o ně nestaral. Toto období trvalo až do r. 1964.

Obecní policie **v po listopadovém období (r. 1989)**. Na začátku tohoto období významné snahy o změnu stávajícího systému a nápravu věcí veřejných. Velká pozornost byla věnována policii a jejím činnostem, která byla v předlistopadovém období často zneužívána jako nástroj k potlačování nepohodlných názorů i lidí. Společnost se po roce 1989 vyznačovala výraznou kriminalitou a dokonce se zhoršil i stav veřejného pořádku v ulicích měst. Jak tvrdí Balabán, Duchek a Stejskal (2007, s. 251) „Vznikla tak společenská a právní

potřeba instituce, s jejíž pomocí by obce byly schopny tento stav urychleně řešit. Zákodárci proto ještě před rozpadem československé federace vytvořili legislativní podmínky a dali vzniknout zákonu o obecní policii. V roce 1991 byl přijat zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, který umožnil obcím plnit svou funkci v oblasti zajišťování veřejného pořádku na vyšší kvalitativní i faktické úrovni.“

2.3 Obecní policie v rámci policejné bezpečnostní činnosti

Ještě před samotnou charakteristikou obecní policie, je nezbytné, abychom si blíže představili, co se rozumí pod pojmem policejné bezpečnostní činnost (dále jen „PBČ“) a co je její hlavní náplň. Jedná se tedy o systém různých opatření a specifických úkonů prováděných prostřednictvím policejné bezpečnostních orgánů (dále jen „PBO“).

Hlavní funkcí PBO je udržení a zajištění pořádku a vnitřní bezpečnosti na území našeho státu. Činnost PBO a jeho jednotlivých prvků je vymezen zákonným rámcem s jasně vymezenými úkoly a pravomocemi, který respektuje základní ideje právního státu. Mezi základní veličiny a faktory, které nám jasně vymezují a charakterizují systém PBO patří⁴:

- **rozsah** – stanoví se jako poměr mezi počtem pracovníků PBO a počtem obyvatelstva na daném území,
- **pravomoci**, kterými PBO disponují (např. pravomoc k osobní prohlídce s písemným příkazem či bez něj, k uvalení vazby, uvěznění nebo výslechu,
- **opatření k nápravě** – do jaké míry občané smí (de jure) a do jaké míry mohou (de facto) dosáhnout nápravy proti policejnímu úředníkovi, který jedná nad rámec svých pravomocí,
- **transparentnost (otevřenost)** – do jaké míry, kdy a jakým způsobem může policie zasáhnout do soukromého života obyvatel, v jakých situacích jedná utajeně a jak o výsledcích jejich činnosti informuje laickou veřejnost,
- **ozbrojení** – kdy, za jakých podmínek a jakým způsobem mohou policejní orgány použít zbraní či donucovacích prostředků, aby zabezpečily dodržování práv.

⁴ FILÁK, Antonín a kol. *Základy teorie policejné bezpečnostní činnosti II*. 1. vyd. Praha: Police history, 2006. 214 s. ISBN 80-86477-33-9.

System PBO je velice složitý a rozsáhlý a lze ho rozčlenit do jednotlivých subsystémů, které se z jednoho pohledu odlišují a z druhého jsou mezi sebou vzájemně propojeny. PBO můžeme členit dle⁵:

- **zřizovatele** - státní subjekt, nestátní subjekt,
- **teritoriální působnosti** - působí na celém území, pouze v nějaké části (např. v obci) nebo i mimo území ČR,
- **organizačně taktických forem** – PBO mohou vykonávat např. veřejně pořádkovou činnost, dopravně bezpečnostní činnost, správní činnost i trestně procesní i operativně pátrací činnost.

Podle předchozího členění PBO zařadíme obecní policii dle zřizovatele do subsystému nestátních (civilních) PBO. Zřizovatelem nestátních PBO je územně samosprávný celek (obec, město, kraj) nebo soukromá osoba, avšak vždy je jejich činnost pod dozorem a kontrolou státu. Existují i případy, kdy je jejich činnost upravena v rámci samostatného zákona nebo na základě dalších zákonných nebo podzákonných předpisů. Civilní PBO vykonávají především zaměstnanci, kteří jsou v pracovně právním vztahu ke svému zaměstnavateli. Hlavní povinností civilních PBO je zabezpečení veřejného pořádku a bezpečnosti na konkrétním území. Civilní PBO zřizované obcemi, kraji nebo městy se od soukromých osob jako zřizovatelů odlišují zejména tím, že jejich činnost není vykonávána za účelem dosažení zisku. Dále z hlediska teritoriální působnosti obecní policie působí jen na určité části území. Jejich rozsah a působnost je vymezena hranicí dané obce, která je zakreslena v katastru nemovitostí.

Obecní policie podle hlavních organizačně technických forem provádí veřejně pořádkovou činnost v rámci své působnosti, dále řeší dopravně bezpečnostní činnost, a to zejména na pozemních komunikacích, které se nachází na území dané obce nebo města.

2.4 Základní charakteristika obecní policie

Z důvodu vzniku místní samosprávy, stát díky své pravomoci může přenést část svých bezpečnostních úkolů a povinností na nižší územní samosprávné celky (obce) a ty do

⁵ FILÁK, Antonín a kol. *Základy teorie policejné bezpečnostní činnosti II*. 1. vyd. Praha: Police history, 2006. 214 s. ISBN 80-86477-33-9.

budoucná prostřednictvím svých zaměstnanců zabezpečují ochranu veřejného pořádku a bezpečnost pro své občany a pro území dané obce. V souladu s právním řádem ČR obce v samostatné působnosti ve svém územním obvodu mohou zřídit obecní policii (dále jen „OP“), která s ohledem na místní předpoklady, priority a zvyklosti zajišťuje podmínky pro uspokojování potřeb občanů v oblasti bezpečnosti, včetně ochrany veřejného pořádku.

Jestliže obec, městys nebo město využije svého práva a OP pro své území nezřídí, může tuto situaci řešit dle zákona ČNR č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů tím, že uzavře s jinou obcí v témže vyšším samosprávném celku (kraji), která však OP zřídila, veřejnoprávní smlouvu, na jejímž základě bude OP této obce plnit a vykonávat úkoly stanovené tímto nebo zvláštním zákonem na území té obce, která OP nezřídila. Pro uzavření veřejnoprávní smlouvy není nezbytně nutné, aby dané obce spolu přímo sousedily. V praxi se, ale setkáváme většinou s tím, že se jedná o obce, které spolu výhradně sousedí, důvodem takového jednání a spolupráce je její praktičnost. Obec, která je jednou ze smluvních stran veřejnoprávní smlouvy a podle této smlouvy plní úkoly spojené s výkonem OP na území druhé strany musí vždy strážníkovi vydat písemné zmocnění (oprávnění), kterým se prokazuje při výkonu pravomocí na území druhé smluvní strany. Veřejnoprávní smlouva podle § 3a zákona o obecní policii vyžaduje ke svému uzavření nebo změně obsahu souhlas od krajského úřadu. O udělení souhlasu rozhoduje krajský úřad v přenesené působnosti ve správním řízení na základě zvláštního zákona. Smlouva může být uzavřena jak na dobu neurčitou, tak i určitou, podle individuálního rozhodnutí příslušné obce.

Hlavní náležitosti veřejnoprávní smlouvy, které vyžaduje správní řád a bez nich je tato smlouva považována za neplatnou⁶:

- **označení obcí**, které jsou jejími smluvními stranami včetně dne, od něhož bude OP stanovené úkoly plnit,
- **rozsahu úkolů**, které bude OP vykonávat na území obce nebo obcí, které OP nezřídily a které jsou smluvními stranami této smlouvy a způsob úhrady nákladů, které jsou spojeny s výkonem úkolů OP.

⁶ Zákon České národní rady č. 553 ze dne 6. prosince 1991 o obecní policii. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 104. Dostupný také z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=1991&cz=553>.

V dnešní době se pozornost občanů soustřeďuje zejména na to, aby jejich obec či město, ve kterém žijí, bylo bezpečné a byl udržován a zajištěn veřejný pořádek pro všechny obyvatele rovným dílem. Z tohoto důvodu je velmi důležité zajistit pro zřízenou obecní policii kvalifikované řízení a odpovídající finanční a materiální vybavení, které umožní plnit a vykonávat úkoly, které souvisejí se zabezpečením ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti na místní úrovni. S pocitem bezpečí, který je u všech občanů subjektivní, je spojen i fakt, že s rostoucím počtem obyvatel, kteří se cítí být v bezpečí na území dané obce, roste přímo úměrně i jejich spokojenost. Pocit i stav bezpečí pozitivně ovlivňuje rozvoj cestovního ruchu i celou spoustu ekonomických i jiných aktivit v dané obci.

OP je na území ČR vymezena zákonem České národní rady (ČNR) č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obecní policii“). Dále je tato oblast upravena vyhláškou Ministerstva vnitra ČR č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii.

Ve znění zákona o obecní policii je OP⁷:

- pověřena zabezpečovat místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce a plní i další úkoly pokud to stanoví zákon o obecní policii nebo jiný zákon či právní předpis,
- orgánem obce, který zřizuje a zrušuje obecní zastupitelstvo vydáním obecně závazné vyhlášky,
- zřízená obcí, která je městem, městysem, statutárním městem nebo v hlavním městě Praze označována jako městská policie,
- oprávněna plnit úkoly i na území jiné obce a také je oprávněna spolupracovat s Policií ČR, státními orgány i s orgány územních samosprávných celků.

2.4.1 Legislativní vymezení a související právní předpisy

Vznik OP na našem území je spojen s vydáním zákona ČNR č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, který byl přijat dne 6. 12. 1991 s účinností od 1. ledna 1992. Fakticky bylo umožněno OP zahájit svoji činnost až po vydání vyhlášky

⁷ Zákon České národní rady č. 553 ze dne 6. prosince 1991 o obecní policii. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 104. Dostupný také z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=1991&cz=553>.

Ministerstva vnitra ČR č. 129/1992 Sb., ze dne 3. 4. 1992, která upravovala odbornou způsobilost strážníků. Od této doby, na území našeho státu začaly hojně vznikat obecní či městské policie.

Tento zákon o obecní policii byl přijat poslaneckou sněmovnou v poměrně velkém časovém skluzu a vykazoval určité množství nedostatků. V té době neexistovala jasná představa o tom, jaký bude skutečný charakter a poslání OP. Další nedostatek byl spatřen v tom, že tehdejší tvůrci zákona měli k dispozici jen krátkou dobu na vytvoření tohoto zákona. I přes všechny tyto zmíněné nedostatky byl nástrojem, který jasně stanovil, kdo a jakým způsobem může OP zřídit, jaké je její poslání, rozsah jejích činností a jasně vymezil povinnosti strážníků a jejich pravomoci, které mohou při výkonu své činnosti používat. S nastávajícím vývojem společnosti bylo nevyhnutelné v dalších letech provést zásadní zásahy v podobě novel, především v oblasti pravomocí. Přesto tehdejší schválená ustanovení a normy v oblasti OP jsou východiskem a hlavní základnou pro ostatní právní předpisy, které upravují problematiku OP⁸.

Následující výčet právních předpisů napomáhá blíže definovat podmínky pro existenci a činnost OP. Jsou zde uvedeny stěžejní zákonné normy i jiné sekundární právní předpisy (např. vyhlášky), které se váží k oblasti OP.

Související právní předpisy⁹:

- ústavní zákon ČNR č. 1/1993 Sb., **Ústava České republiky**, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 128/2000 Sb., **o obcích** (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 273/2008 Sb., **o Policii České republiky**, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 200/1990 Sb., **o přestupcích**, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 500/2004 Sb., **správní řád**, ve znění zákona č. 413/2005 Sb.,

⁸ Policie Český Krumlov. PČK: *Historie MP* [online]. PČK [16. 2. 2013]. Dostupné z:

http://www.mpckrumlov.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=2&Itemid=7%20-historie%20MP

⁹ KROULÍK, JAN. *Právní postavení Policie ČR a obecní policie*. Brno, 2008. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta právnická, Katedra správní vědy, správního práva a finančního práva.

- zákon č. 379/2005 Sb., **o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami**, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 361/2000 Sb., **o provozu na pozemních komunikacích**, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 262/2006 Sb., **zákoník práce**, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška Ministerstva vnitra ČR č. 444/2008 Sb., **o zdravotní způsobilosti uchazeče o zaměstnání strážníka, čekatele a strážníka OP**,
- vyhláška Ministerstva vnitra ČR č. 418/2008 Sb., **kteou se provádí zákon o obecní policii**.

2.4.2 Vznik a její působnost

Vznik OP v jakékoliv obci, městysu či městě bezprostředně souvisí se třemi základními právními dokumenty:

- ústavní zákon ČNR č. 1/1993 Sb., **Ústava České republiky**, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 128/2000 Sb., **o obcích** (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon České národní rady (ČNR) č. 553/1991 Sb., **o obecní policii**, ve znění pozdějších předpisů.

Ústava České republiky v článku 100 odstavce 1 dává samosprávným celkům, kterými jsou v našem případě obce, právo na samosprávu. Obce tak podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích podle § 35a odstavce 2 mohou zřídit OP. Dále je OP upravována již zákonem ČNR č. 553/1991 Sb., o obecní policii. V § 1 odstavce 1 tohoto zákona je stanoveno, že obecní policie je orgánem obce, který zřizuje a zrušuje obecní zastupitelstvo v rámci samostatné působnosti pomocí obecně závazné vyhlášky. Z tohoto vyplývá, že obecní či městská policie je orgánem dané obce, což je uvedeno i v § 5 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, kde jsou vyjmenovány orgány obce, ke kterým řadíme radu obce, starostu, obecní úřad i zvláštní orgány obce. Zvláštním orgánem obce je tzv. komise rady obce, pokud jí byl svěřen výkon přenesené působnosti. OP tedy zaujímá pozici zvláštního orgánu obce¹⁰.

¹⁰ KROULÍK, JAN. *Právní postavení Policie ČR a obecní policie*. Brno, 2008. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta právnická, Katedra správní vědy, správního práva a finančního práva.

Působnost OP vychází ze zákona o obecní policii. Konkrétně ji nalezneme v úvodním ustanovení, tedy v § 1 odstavec 2, kde je uvedeno, že OP zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce. Mezi místní záležitosti veřejného pořádku řadíme takové, pro které může obec na základě zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů vydat obecně závaznou vyhlášku. V zásadě se jedná o věci, které spadají pod samostatnou působnost obce a jimiž obec pečuje v souladu s místními potřebami a zvyklostmi o uspokojování potřeb občanů, jedná se např. o již zmíněný veřejný pořádek, ochranu parků a veřejné zeleně, problematiku komunálních odpadů i místních poplatků. OP mimo jiné plní také úkoly státní správy v přenesené působnosti, jedná se např. o úkoly vyplývající ze zákonů č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, ve znění pozdějších předpisů nebo může ukládat pokuty za přestupky v blokovém řízení. Je velmi důležité rozlišovat mezi působností Policie ČR a působností OP. Policie ČR vykonává a plní své povinnosti celorepublikově, tedy na území celého státu, oproti tomu OP působí pouze na katastrálně ohraničeném území dané obce nebo popřípadě na území jiné obce, která na základě zákona o obecní policii uzavřela veřejnoprávní smlouvu s obcí mající zřízenou OP a pro kterou se zavazuje podle smlouvy vykonávat sjednané úkoly¹¹.

2.4.3 Organizace, struktura a řízení¹²

Organizace, struktura i řízení OP se s vývojem dané společnosti neustále vyvíjí. Dokladem tohoto vývoje OP jsou změny v charakteru společnosti, které byly způsobené zejména zvýšenou migrací obyvatel do velkých měst, vznik nové bytové zástavby a tím pádem narůstající počet obyvatel, neustále se zvyšující počet spáchaných přestupků a rozšiřující se pravomoci strážníků na základě přijímaných novel.

Díky tomu, že se OP specializuje a řeší otázky týkající především místních záležitostí v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku, můžeme říci, že organizace i řízení OP je mnohem jednodušší systém nežli systém organizace a řízení u Policie ČR. Prakticky je zcela nemožné najít dvě shodné OP, ve kterých by se uplatňoval stejný systém organizace i řízení. Zákon

¹¹ MATES, Pavel, HROZINKOVÁ, Eva, HROMÁDKA, Matěj a Jindřich RAJMAN. *Nové policejní právo*. Praha, 2009. 338 s. ISBN 978-80-7201-743-0.

¹² BALABÁN, Miloš, DUCHEK Jan a Libor STEJSKAL. *Kapitoly o bezpečnosti*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2007. 428 s. ISBN 978-80-246-1440-3.

o obecní policii upravuje podstatu řízení OP. V § 3 je jasně uvedeno, že ji řídí zásadně starosta obce nebo v případě statutárních měst a městě Praze primátor. Avšak na základě rozhodnutí zastupitelstva obce může být řízením OP pověřen jiný člen zastupitelstva obce. Tento postup je volen především ve větších městech, kde je potřebné a účelné, aby se otázkami OP důkladně zabýval pouze jeden ze zastupitelů.

V praxi se ale často setkáváme i s tím, že řízením OP je pověřen i samotný strážník (pověřen radou obce). Není přímo pověřen řízením všech úkolů, ale jen některých, především se jedná o řízení a zajišťování personálních a určitých odborných záležitostí. Předpokladem k tomu, aby strážník mohl být touto funkcí pověřen je předložení negativního lustračního osvědčení podle zákona upravujícího některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích. Pokud by byla pověřena osoba, která takové osvědčení nevlastní, respektive jej nepředloží, bylo by takové pověření neplatné. Pověřený strážník nebo člen zastupitelstva pak v tomto případě reprezentuje OP i navenek¹³.

Řízení a organizace činností OP je v zásadě složitější u větších měst, jelikož tamní OP, respektive městská policie musí vykonávat svoji činnost na rozsáhlejší území. Tyto městské policie se vyznačují tím, že mají rozvětvenější organizační strukturu a využívají vícestupňovou formu řízení. Pro zabezpečení svých úkolů a činností, vždy s ohledem na počet svých zaměstnanců mají vytvořený např. personální úsek, náborový úsek, ekonomický úsek i úsek pro vystrojování a vyzbrojování strážníků.

OP, které jsou přímo řízené starostou na našem území mnoho nenajdeme. Starosta většinou řídí OP s menším počtem strážníků. Na druhou stranu řízení OP členem zastupitelstva, popřípadě pověřeným strážníkem je nejvíce využívanou variantou řízení OP¹⁴.

2.5 Úloha, role a význam obecní policie

Z obecného hlediska můžeme říci, že hlavní náplní OP, tedy její úlohou je zabezpečovat a pečovat o veřejný pořádek v dané obci. Přesnou definici veřejného pořádku v zákoně o obecní policii nenajdeme, ale podle toho jak tvrdí Škoda, Vavera a Šmerda

¹³ MATES, Pavel, HROZINKOVÁ, Eva, HROMÁDKA, Matěj a Jindřich RAJMAN. *Nové policejní právo*. Praha, 2009. 338 s. ISBN 978-80-7201-743-0.

¹⁴ MACEK, Pavel a Vladimír HÁJEK. *Obecní policie*. 2. roz. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2003, 144 s. ISBN 80-85981-78-5.

(2009, s. 36) „V širším smyslu se obecně vyjádřeno jedná o pravidla chování na veřejnosti stanovená právním předpisem a také pravidla soužití právně neformulovaná, jejichž zachovávání je ovšem podle obecného přesvědčení předpokladem bezproblémového spořádaného soužití. Veřejný pořádek je pak stav, kdy jsou tato pravidla v podstatě zachovávána, což je stav, který ve společnosti není možné docílit absolutně. Tento stav je také ve veřejném zájmu chráněn.“ Veřejný pořádek, tedy tento pojem je i základním znakem skutkové podstaty přestupků proti veřejnému pořádku, kdy v §47 zákona č. 200/1990Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, taxativně vymezuje jednání, která naplňují skutkovou podstatu tohoto přestupku, např. neuposlechnutí výzvy veřejného činitele při výkonu jeho pravomoci, porušení nočního klidu, vzbuzení veřejného pohoršení, neoprávněného založení skládky, neoprávněného záboru veřejného prostranství, nebo znečištění veřejného prostranství.

Zákon o obecní policii, tedy §2, přesně definuje a vymezuje jaká je role OP, respektive jaké plní úkoly při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů. Výčet a rozsah úkolů vždy upravuje legislativa, což jistým způsobem napomáhá k zabezpečení právní jistoty jak u samotných policistů, tak i u občanů, vůči nimž je daný zákrok nebo policejní úkon veden. Bude-li OP v budoucnu svěřen výkon nového úkolu, vždy musí být zapracován do příslušného zákona nebo jiného právního předpisu.

Význam OP je přisuzován zejména tomu, že tvoří nedílnou součást bezpečnostního systému ČR (dále jen „BS ČR“), který Fialák a kol. (2006, s. 59) definuje jako „Soustavu řídicích a výkonných složek státu (orgánů moci zákonodárné, výkonné, soudní a územní samosprávy), právnických a fyzických osob, opatření, vztahů a vazeb mezi nimi, jejíž hlavní funkcí je řízení a koordinace jednotlivých prvků, přičemž hlavním cílem je zajištění bezpečnosti a základních funkcí České republiky, včetně prosazování jejich významných zájmů a to jak formou systematické přípravy a prevence na vzniklé bezpečnostní hrozby a rizika, přičemž je vázána platnou legislativou a mezinárodními smlouvami.“ Mezi základní výkonné prvky BS ČR řadíme: Ozbrojené síly ČR, Policie ČR, Hasičský záchranný sbor ČR, Zdravotnická záchranná služba a Vojenská policie, přičemž tyto prvky jsou nezbytnou součástí integrovaného záchranného systému, který zajišťuje výkon záchranných a likvidačních prací. OP jak již vyplývá z předchozího výčtu, nepatří k hlavním výkonným prvkům, ale společně např. s veřejnou stráží, soukromými bezpečnostními službami nebo s veřejností k těm tzv. vedlejším (dalším) prvkům BS ČR. Hlavním významem těchto „vedlejších“ prvků je dotvářet, doplňovat a zajišťovat bezpečnostní systém v takových

místech, kde např. porušování bezpečnosti a veřejného pořádku není spatřován v takové síle, a přitom nedochází k narušování společenských hodnot, nebo tam, kde z hlediska dané lokality (obce, města) je nevyhnutelné zabezpečit určitý bezpečnostní nadstandard¹⁵.

Další podstatný význam spatřuji v tom, že OP jakožto represivní orgán se věnuje i takovým činnostem a aktivitám, pomocí nichž se snaží napomáhat a ulehčovat život občanům. Jedná se o projekty a programy, které se snaží předcházet a upozorňovat na např. zvyšující se kriminalitu v dané lokalitě či regionu, tím, že koncipují a následně využívají v praxi tzv. programy prevence kriminality pro občany. Většina OP si pro tuto specifickou činnost zřídila v rámci své organizační struktury nová oddělení, pomocí nichž mohou efektivně zajišťovat a koordinovat tyto preventivní programy.

¹⁵ FILÁK, Antonín a kol. *Základy teorie policejné bezpečnostní činnosti II*. 1. vyd. Praha: Police history, 2006. 214 s. ISBN 80-86477-33-9.

3 Charakteristika Městské policie Zábřeh na Moravě

Tato kapitola je přímo zaměřena na městskou policii, kde na příkladu konkrétního města je uvedena a následně popsána její správa. Správou je v tomto případě rozuměno, kdy městská policie jako taková vznikla, jakým způsobem se ve městě formovala, jak funguje, pracuje, jaký je rozsah její působnosti, organizační uspořádání i včetně jejího řízení. Čtenáři je již v úvodu této kapitoly představeno město Zábřeh na Moravě s jeho dávnou historií i nynější současností.

3.1 Základní informace o městě Zábřeh na Moravě

Tehdejší osada Zábřeh vznikla na levém břehu řeky Moravská Sázava a své jméno získalo odvozením vyplývajícím z jeho tradiční funkce. Hlavní historickou funkcí města bylo zřejmě chránit brod přes řeku před nepřátelskými útoky a nájezdy kočovníků. Zábřeh je město ležící na rozhraní střední a severní Moravy v předhůří Jeseníků, které spadá pod Olomoucký kraj. K Zábřehu řadíme tyto městské části: Hněvkov, Pivonín, Václavov, Růžové údolí a rekreační oblast Dolní a Horní Bušínov.

V současné době se rozkládá na 3 458, 41 hektarech. Leží v 285 metrech nad mořem a podle posledního sčítání lidu, domů a bytů v ČR, ve městě žije 14 004 obyvatel (stav ke dni 1. 1. 2011). Podle statistického šetření v Zábřehu převažuje počet žen o 4, 4 % nad počtem mužů. V číselném vyjádření ve městě žije 7 310 žen a 6 694 mužů. Z celkového počtu ekonomicky aktivních (6 815 obyvatel) je zaměstnaných 5 964 obyvatel. Zábřeh se potýká s velkou mírou nezaměstnanosti, k 31. 12. 2011 byla naměřená 12 % - tní nezaměstnanost (ve srovnání s rokem 2010 byla nezaměstnanost snížena o 1, 41 %). Dle statistik na 1 volné pracovní místo připadá 33,9 obyvatel. Úřad práce ke konci roku 2011 nabízel 60 volných pracovních míst. Velkým problémem je skupina obyvatel dlouhodobě nezaměstnaných, kteří jsou evidováni na ÚP déle než 12 měsíců, a kteří z celkového počtu uchazečů o zaměstnání (99,7 %) zaujímají 37 %¹⁶.

Jedná se o obec s rozšířenou působností městského úřadu, který vykonává přenesenou působnost státní správy pro katastrální území města. Vykonává působnost pověřeného

¹⁶ Český statistický úřad: ČSÚ: *Definitivní výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2011* [online]. ČSÚ [2. 3. 2013].

Dostupné z: http://www.czso.cz/sldb2011/redakce.nsf/i/definitivni_vysledky_scitani_lidu_domu_a_bytu.

obecního úřadu v jeho správním obvodu a dále státní správu v rozsahu jemu svěřeném podle zvláštního zákona¹⁷.

3.1.1 Historický vývoj města

Zábřeh je starobylé město s bohatou historií, ležící na důležitých a významných obchodních stezkách. První zmínka o Zábřehu se nachází v listině Brněnského zemského sněmu z roku 1254. V roce 1278 byl Zábřeh uznán městem a od té doby začalo psát svoji historii. Několikrát od té doby zažilo období vrcholných vzepětí i pádů.

Dějiny města sahají až do počátku 17. století a jsou spjaty se šlechtickými rody, které se v držení Zábřehu střídaly. Pánové z Kravař (1397-1446) získali Zábřeh do dědičného držení a chtěli z něj vytvořit hospodářské středisko svých severomoravských statků. Období největšího rozmachu a rozvoje města však nastalo až s příchodem panského rodu Tunklů (1442-1510). Zábřeh se stal jejich sídelním městem a získal od nich různé výsady a privilegia. Jiří st. Tunkl proslul jako zakladatel rybníků, z nichž se ve městě zachoval pouze jediný - rybník Oborník.

V 16. století se majiteli Zábřehu stali Boskovicové. Poslední z nich, Jan z Boskovic odkázal rodový majetek kolem roku 1589 svému synovci Ladislavu Velenovi ze Žerotína. Za svoji účast ve stavovském povstání, během něhož se stal velitelem stavovského vojska a byl zvolen i zemským hejtmanem, byl po bitvě na Bílé hoře v roce 1620 zbaven svých veškerých statků a Zábřeh přešel do držení Karla z Liechtenštejna. S rodem Liechtenštejnů pak zůstal Zábřeh spjat po celých dlouhých tři sta let.

Třicetiletá válka znamenala pro město na dlouhou dobu stagnaci v jeho rozvoji. Zábřeh sám se celkem rychle z válečných pohrom vzpamatoval, avšak hospodářsky ani kulturně již nedosáhl své někdejší úrovně. Až polovina 19. století, zahájením provozu na železniční trati Severní Ferdinandovy dráhy v roce 1845, vytvořila nové předpoklady pro to, aby se Zábřeh stal významným obchodně - průmyslovým a přepravním centrem pro celou oblast Zábřežska a Šumperska. Rozvíjející se průmysl přinesl Zábřehu i jisté pozitivní stránky.

¹⁷ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 234 s. ISBN 978-80-7380-096-3.

Základ dnešního vzhledu města byl dán koncem 18. století, kdy po ničivém požáru musely být téměř všechny domy znovu postaveny. Charakteristický vzhled si městské jádro uchovalo až do poloviny 20. století. Tehdy vyrostla na okrajích města nová panelová sídliště a novostavbám se neubránil ani střed města. Přes všechny minulé nepříznivé časy je Zábřeh dokladem toho, že je městem se starou kulturní tradicí, která příznivě ovlivňuje i dnešek¹⁸.

3.1.2 Současnost města

Město Zábřeh na Moravě, stejně jako většina měst, klade především důraz na dlouhodobý rozvoj města zejména v oblasti sociálně – ekonomické i hospodářské. Další jeho prioritou je zajištění a udržení konkurenceschopnosti vůči okolním městům a v neposlední řadě vytvářet podmínky a nástroje, které by dokázaly aktivně reagovat na potřeby a měnící se požadavky svých občanů.

Koncepce rozvoje města Zábřeh 2008 - 2013¹⁹

Pro tyto účely město zpracovalo „Koncepci rozvoje města Zábřeh.“ Smyslem tohoto dokumentu je určení prioritních oblastí, které povedou k rozvoji města pro období let 2008 - 2013 a jejich propojení se společnými zájmy veřejného, soukromého i neziskového sektoru. Základem tvorby strategie je podpora a respektování vzájemného partnerství a komunikace mezi zmíněnými sektory s cílem dosažení žádoucích změn ve všech stanovených oblastech rozvoje města. Neopomenutelnou rolí pro naplnění stanovených cílů hraje také optimální využití vynaložených finančních prostředků města, ale i úspěšné a správně cílené čerpání finanční podpory z prostředků ze strukturálních fondů EU, které jsou primárně určeny v rámci celého programového období na stírání rozdílů mezi regiony, zejména v oblasti sociální a ekonomické.

V rámci udržitelného rozvoje je snahou města také vtáhnout své občany do správy věcí veřejných, protože právě oni nejlépe znají prostředí, ve kterém se každodenně pohybují, a které je obklopuje, a díky tomu snadněji dokáží poukázat a identifikovat největší problémy, se kterými se potýkají, ať již jde o dopravní zácpy v některých částech města, zvyšující se

¹⁸ Město Zábřeh: *Historie města* [online]. [2. 3. 2013]. Dostupné z: <http://mesta.obce.cz/zabreh/historie.htm>.

¹⁹ Město Zábřeh: *Strategie rozvoje města Zábřeh 2008 – 2013* [online]. [2. 3. 2013]. Dostupné z: http://meu.zabreh.cz/images/stories/other/ke_stazeni/final_navrh_strategie_rozvoje.pdf.

kriminalitu, nedostatečnou údržbu místních komunikací jak v zimních měsících, tak letních či vzrůstající nezaměstnanost. Díky široké nabídce volnočasových aktivit přispívá město k eliminaci sociálně patologických jevů a k zapojení všech věkových generací do veřejného života ve městě. Město je známé svoji širokou a dostupnou sítí sociálních i zdravotnických služeb a její hlavní prioritou je podpora vzdělávání obyvatel prostřednictvím kvalitní sítě předškolních, základních, středních škol i vyšších školních zařízení, které se nacházejí na území města. Z hlediska budoucího vývoje se město soustřeďuje na vytváření příznivých podmínek v oblasti podnikání tím, že se snaží přilákat takové podnikatelské subjekty, které by vytvořily nová pracovní místa a tím by napomáhali řešit nepříznivou situaci v oblasti nezaměstnanosti jak ve městě, tak i v blízkém okolí mikroregionu.

3.2 Městská policie Zábřeh na Moravě

Městské zastupitelstvo v Zábřehu na Moravě na svém zasedání dne 30. 4. 1992 rozhodlo zřídit městskou policii pro zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, obecně závaznou vyhláškou (dále „OZV“) č. 3/1992 (viz. Příloha č. 1), ve znění zákona ČNR č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. Tato OZV nabyla účinnosti ke dni 1. Května 1992.

3.2.1 Vznik a její vývoj²⁰

Na základě rozhodnutí zastupitelstva města se řízením městské policie pověřuje tehdejší starosta města Ing. František Srovnal. Touto OZV se také stanovil stejnokroj pro městskou policii (šestihranná černá čepice, černá kožená bunda se znakem městské policie, černošedé kalhoty, černá košile a černé boty). Pro zabezpečení místních záležitostí a veřejného pořádku byl v roce 1992 ustanoven 15 – ti členný sbor strážníků. Velitelem Městské policie Zábřeh (dále „MěP Zábřeh“) od jejího založení byl jmenován pan Radovan Pěnička, který tuto funkci zastával do roku 2002. Sídlem tehdejší služebny MěP Zábřeh byl rodinný dům na ulici Tunklova č. 18, který však nebyl v majetku města. V roce 1998 se zastupitelstvo města rozhodlo rekonstruovat objekt tehdejší zámečnické dílny na ulici Tunklova č. 5, aby nemuselo měsíčně vynakládat nemalé finanční prostředky za pronájem

²⁰ Město Zábřeh: *Historie Městské policie Zábřeh* [online]. [1. 3. 2013]. Dostupné z: <http://meu.zabreh.cz/sluzby-pro-verejnost/mestska-policie>.

daného objektu (rodinného domu). Na ulici Tunklova č. 5 MěP Zábřeh sídlí dodnes. Od roku 2002 se velitelem MěP Zábřeh stal Bc. Václav Doubrava, který tuto funkci vykonává dodnes. V době jeho velení se v rámci úsporného režimu města snížil i počet strážníků na 10. Byla zrušena stálá služba a zavedeny úřední hodiny.

Na svém 4. zasedání dne 14. 5. 2003 zastupitelstvo města schválilo na základě zmocnění zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů a zákona ČNR č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů novou OZV č. 4/03 o městské policii, která nabývá účinnost ke dni 1. 6. 2003 a kterou se MěP Zábřeh zřizuje na dobu neurčitou (viz. Příloha č. 2). Ke dni účinnosti nové OZV se ruší OZV města č. 3/1992 ze dne 30. 4. 1992, o zřízení městské policie a všechny ostatní vnitřní předpisy města týkající se MěP Zábřeh, které nabyly účinnosti před dnem účinnosti této nové vyhlášky. V roce 2006 se vedení města rozhodlo, vzhledem k novým pravomocem MěP Zábřeh, akceptovat návrh velitele MěP Zábřeh o navýšení počtu strážníků. Na základě tohoto podnětu byli přijati ke stávajícímu policejnímu sboru další 2 strážníci. Od prosince roku 2007 se Zábřeh pyšní vybudovaným kamerovým systémem, který přispívá k zjišťování kriminality a sociálně patologických jevů v nejfrekventovanějších místech i rizikových částech města. Obsluha tohoto kamerového systému byla svěřena do rukou MěP Zábřeh, která díky tomu rozšířila svoje řady na celkových 14 strážníků. Díky posílenému policejnímu sboru opět zavedla nepřetržitou stálou službu, která řídí činnost jednotlivých venkovních hlídek a dohlíží nad kamerovým systémem.

Dne 21. 9. 2011 zastupitelstvo na svém zasedání vydává další OZV č. 4/2011 (viz. Příloha č. 3), kterou se mění OZV č. 4/03 o městské policii. Touto OZV se mění článek I. odst. 3 OZV města Zábřeh č. 4/2003 o městské policii takto: „Na návrh starosty může zastupitelstvo města pověřit plněním některých úkolů při řízení obecní policie určeného strážníka („velitel městské policie“). Podmínkou pověření určeného strážníka je předložení negativního lustračního osvědčení podle zákona upravujícího některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích. Velitel městské policie je nadřízený všem strážníkům a řídí a kontroluje jejich činnost. Velitel městské policie je odpovědný za plnění úkolů městské policie starostovi.“ Ostatní ustanovení v OZV č. 4/2003 o městské policii zůstávají nezměněny. V současné době je MěP Zábřeh orgánem města, který řídí starosta města RNDr. Mgr. František John, Ph.D. Začlenění MěP Zábřeh do organizační struktury MěÚ Zábřeh uvádí příloha č. 4. K 1. lednu 2013 slouží u MěP Zábřeh celkem 13 strážníků.

3.2.2 Působnost

MěP Zábřeh byla dle zákona o obecní policii primárně zřízena k zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v rámci působnosti města. MěP Zábřeh působí a svoji činnost provádí na celém katastrálním území města i na území jeho přidružených městských částí (viz. Příloha č. 5). K přidruženým městským částem Zábřeha na Moravě patří: Hněvkov, Pivonín, Václavov, rekreační oblast Dolní a Horní Bušínov a Růžové údolí. Strážníci v rámci své působnosti vykonávají jak na území města, tak i v jeho městských částech hlídkovou a preventivní činnost, na základě které dohlíží na bezpečnost občanů, zajišťují ochranu a dohled nad jejich majetkem a v neposlední řadě provádí takové činnosti, aby zabránili osobám v páchání trestného činu. Pro efektivní zajištění a výkon všech činností a úkolů na úseku veřejného pořádku i prevence kriminality jsou jeho přidružené části i území města rozděleny do čtyř okrsků. Okrsky jsou určeny ulicemi, případně urbanistickými celky, jejichž hranice tvoří zpravidla hlavní ulice města a hranice katastrálního území. Každý okrsek má své konkrétní strážníky, kteří jsou pověřeni územní odpovědností v přidělené části města, kde řeší problematiku ve vymezeném území a plní i další úkoly dle požadavků vyplývajících z místních podmínek a záležitostí. Na tyto okrskové strážníky se mohou občané přímo obracet se svými požadavky i konkrétními problémy nebo je také mohou bezprostředně kontaktovat v případě ohrožení života, zdraví, majetku i veřejného pořádku pomocí mobilního telefonu, pevné linky i na základě tísňového volání. Přehled lokalit a konkrétních ulic, v nichž strážníci vykonávají svoji činnost, nalezneme v příloze č. 6.

Dne 14. 5. 2012 byla uzavřena veřejnoprávní smlouva se souhlasem Krajského úřadu Olomouckého kraje, Odboru správního a legislativního, ve smyslu § 3a zákona ČNR č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. Krajský úřad po posouzení této veřejnoprávní smlouvy a jejího obsahu, dospěl k závěru, že předložená smlouva je v souladu se všemi právními předpisy, zejména s příslušnými ustanoveními zákona o obecní policii, správním řádem i s veřejným zájmem, a proto se rozhodl smluvními stranám vyhovět, kladným rozhodnutím. Smluvními stranami této smlouvy jsou město Zábřeh, zastoupeno RNDr. Mgr. Františkem Johnem, Ph.D., a obec Nemile, zastoupená starostou Lubomírem Strykem. Předmětem této smlouvy je úprava vzájemných práv a povinností při výkonu jasně stanovených činností, podle této smlouvy, na území obce Nemile, která nezřídila obecní policii. MěP Zábřeh se zavazuje, že bude na území obce Nemile, zejména v katastrálním území Lupěné v místech, kde je vybudovaná cyklostezka Lupěné – Hněvkov, popřípadě příjezd k této cyklostezce, vykonávat dohled nad bezpečností a plynulostí provozu na

pozemních komunikací podle příslušných právních předpisů, zejména zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích a zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, to vše ve znění pozdějších předpisů, v rozsahu pravomoci a působnosti náležející MěP Zábřeh podle zákona. Trvání této smlouvy je mezi smluvními stranami dohodnuto na dobu neurčitou. Náklady spojené s výkonem činnosti MěP Zábřeh na území obce Nemile nese město Zábřeh. V případě, že bude za spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemní komunikaci udělena pokuta, stává se dle smlouvy příjmem města Zábřeh.

Jakékoliv změny ve znění veřejnoprávní smlouvy jsou možné. Lze je uskutečnit pouze písemnými dodatky ke smlouvě, s nimiž musí opět krajský úřad vyslovit svůj souhlas. Dodatek nabývá platnosti a účinnosti právní mocí rozhodnutí krajského úřadu o udělení souhlasu s jeho uzavřením. Tuto smlouvu je možné podle zákona vypovědět a to, dohodou smluvních stran nebo písemnou výpovědí. Ve smlouvě je přesně vymezena výpovědní lhůta, která je stanovena na 1 měsíc a začíná běžet prvním dnem měsíce následujícího po doručení výpovědi druhé smluvní straně.

Aby mohl strážník MěP Zábřeh vykonávat svoji činnost na katastrálním území Lupené, dle této smlouvy, je povinen se vždy prokázat zmocněním od obce Nemile. Toto zmocnění má podobu průkazu, kterým se strážník vždy legitimuje za účelem prokázání oprávněnosti výkonu pravomoci na území jiné obce²¹.

3.2.3 Organizační struktura a její řízení²²

Město Zábřeh již za starostování Ing. arch. Petra Fabiána schválilo a vydalo organizační řád MěP Zábřeh, kterým se upravuje nejen jeho organizační struktura, ale jsou v něm také popsány základní činnosti a úkoly jednotlivců, dále metody řízení a postavení MěP Zábřeh k dalším orgánům města. Pracovní řád se vztahuje k zajištění vnitřního pořádku a pracovní kázně, k vymezení pracovních povinností u všech zaměstnanců a jejich práv vyplývajících z pracovně - právního vztahu vůči zaměstnavateli, tedy městu Zábřeh.

²¹ Město Zábřeh: *Veřejnoprávní smlouva v oblasti činnosti Městské policie Zábřeh* [online]. [3. 3. 2013].

Dostupné z: <http://meu.zabreh.cz/mesto-zabreh/verejnopravni-smlouvy>.

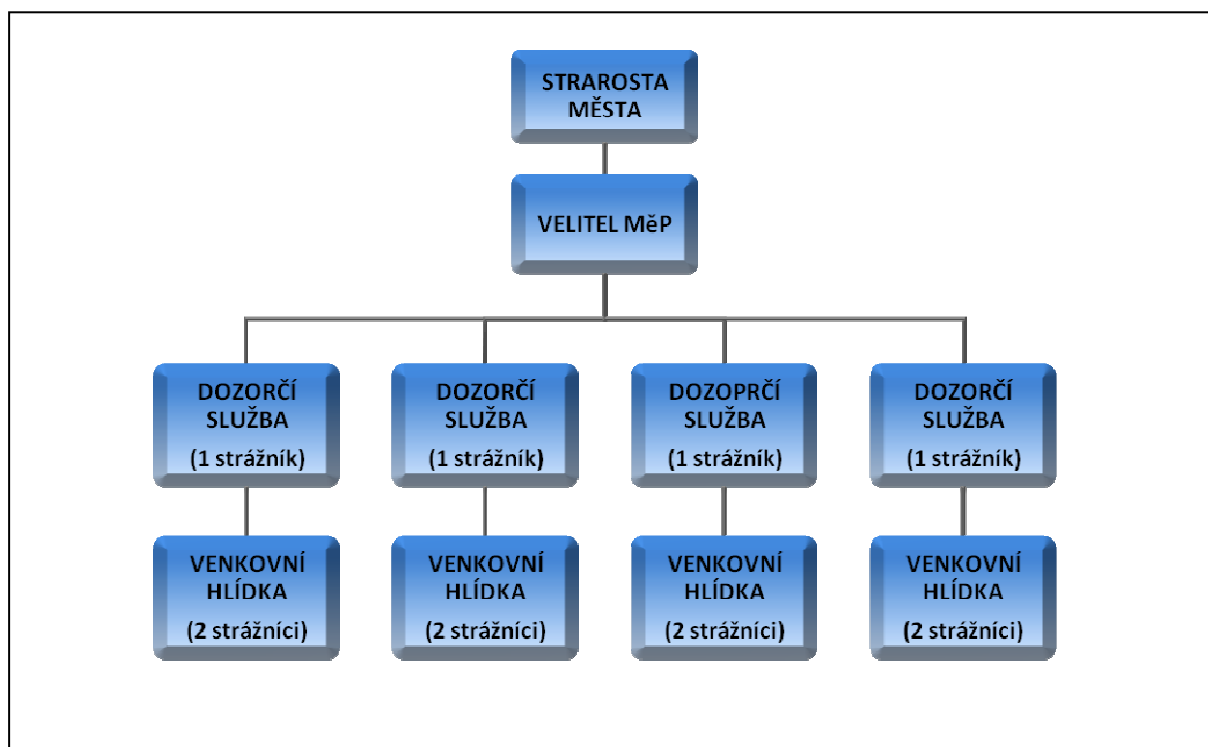
²² Město Zábřeh: *Organizační řád Městské policie Zábřeh*. [12. 11. 2012]. Dostupné z: Interní materiály města Zábřeh.

Organizační řád i jeho případné změny schvaluje Rada města Zábřeh a je základní organizační normou pro MěP Zábřeh.

Vztah MěP Zábřeh k ostatním orgánům města, k právnickým i fyzickým osobám upravuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích a zákon ČNR č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. Vztahy MěP Zábřeh a odborové organizace zaměstnanců města Zábřeh jsou rámcově upraveny v obecně závazných právních předpisech. Podrobnější úpravu vztahů mezi zaměstnavatelem, odborovou organizací a zaměstnanci MěP Zábřeh obsahuje kolektivní smlouva, která je sjednávána se zúčastněnými stranami vždy na období jednoho roku.

V následujícím textu je uvedena organizační struktura MěP Zábřeh (viz. Obr. 3.1). V rámci této organizační struktury jsou uvedeny i jednotlivé charakteristiky a popisy činností, které na základě stanovených úkolů vykonávají jednotliví zaměstnanci MěP Zábřeh. Pro názornou představu a snadnější orientaci je toto schéma organizační struktury začleněno do textu.

Obrázek 3.1 Organizační struktura MěP Zábřeh

Zdroj: *Organizační řád Městské policie Zábřeh* – interní materiály. Vlastní zpracování.

Členové MěP Zábřeh vykonávají své povolání jako zaměstnanci města. Počet zaměstnanců městské policie stanoví Rada města Zábřeh svým usnesením. Velitel i strážníci nevykonávají svoji činnost ve služebním poměru, jako např. Policisté ČR, ale

v pracovněprávním poměru k městu na základě zákoníku práce. Vedoucími zaměstnanci na úseku řízení jsou velitel MěP Zábřeh a v době jeho nepřítomnosti, zástupce velitele.

Starosta města

MěP v Zábřehu je řízena starostou města, RNDr. Mgr. Františkem Johnem, Ph.D., který jménem města jedná v pracovněprávních vztazích zaměstnanců města Zábřeh zařazených do MěP Zábřeh. Starosta města řídí MěP, pokud zastupitelstvo města nepověří plněním některých úkolů MěP některého strážníka. Specifickou výsadou starosty města, ve vztahu k MěP Zábřeh, je oprávnění zprostit povinnost mlčenlivosti strážníka nebo osobu, kterou policisté požádají o poskytnutí pomoci. Díky své pravomoci může v rámci zákona o obecní policii, veliteli MěP, přímo nařídit vykonání specifického úkolu i mimo katastrální území města, pak starosta města nese plnou odpovědnost za celou akci. Dále může díky své pravomoci, vyplývající z nařízení vlády č. 397/1992 Sb., požádat Policii ČR o spolupráci při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku na území města. Starosta, coby nejvyšší volený představitel města nedisponuje pravomocemi jako velitel nebo strážníci MěP Zábřeh, protože starosta města ve většině reprezentuje i zastupuje MěP Zábřeh navenek.

Velitel MěP Zábřeh

Velitel MěP Zábřeh je nadřízeným všem strážníkům. Řídí, koordinuje a v neposlední řadě kontroluje plnění jejich činnosti. Velitel je ze své činnosti i za plnění úkolů MěP Zábřeh jako takové, odpovědný starostovi města. Velitele do jeho funkce jmenuje a odvolává Rada města Zábřeh. Současným velitelem MěP Zábřeh je Bc. Václav Doubrava, který díky svým dlouholetým znalostem a zkušenostem u městské policie, garantuje plnou profesionalitu a nasazení svých strážníků k udržení veřejného pořádku ve městě. Musí vykonávat i úkoly, které mu nařídí samotný starosta města, na základě zvláštních zákonů. Neprodleně informuje starostu města, a to v případech vypuknutí neočekávané krizové situace, mimořádných a důležitých událostí i o stavu veřejného pořádku ve městě a byl-li určitým způsobem narušen, musí učinit taková opatření, aby byly nedostatky co nejrychleji odstraněny a byl opět nastolen výchozí stav. Dále zpracovává statistiky, rozborů a analýzy pro prevenci kriminality a všechny další podklady a materiály, které jsou nezbytné pro jednání rady města či zastupitelstva města. Metodicky zabezpečuje jak odborný, tak i praktický výcvik pro svoje strážníky (např. školení řidičů, osvědčení strážníků, výcvik psůvodů i služebních psů, výcvik pro specializované činnosti, střelecký výcvik, školení BOZP atd.). Mimo jiné zajišťuje i školení strážníků z fyzické připravenosti, používání donucovacích prostředků a zbraně,

z výcviku ve střelbě i taktice a metodice provádění zákroků. Jeho hlavním úkolem je zajistit hospodárné, efektivní a účelné nakládání s finančními prostředky poskytnutými z rozpočtu města na celkový provoz a bezproblémový chod MěP Zábřeh a zároveň je odpovědný i za jeho plnění.

Mezi další nezbytné povinnosti Velitele MěP Zábřeh patří:

- zajišťuje hospodárny provoz a údržbu hmotného a nehmotného majetku MěP a také plánuje opravy svěřené techniky,
- zajišťuje aktuální stav nezbytných pomůcek a techniky nezbytných pro výkon služby a odpovídá za výstrojní materiál i za jeho udržování,
- kontroluje dodržování směrnic o bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, směrnic požární ochrany atd.,
- je zodpovědný za stav, provoz a kontrolu zbrojního skladu, zbraní a střeliva
- předkládá starostovi návrhy v personálních záležitostech, komplexně zajišťuje podklady pro personální a mzdovou agendu a provádí pravidelné hodnocení strážníků.

Zástupce velitele MěP Zábřeh

Velitele MěP Zábřeh v době jeho nepřítomnosti zastupuje, jedná a rozhoduje ve všech věcech, které jsou svěřeny veliteli, zástupce velitele MěP Zábřeh. Je tedy nadřízeným všem strážníkům dle uvedené organizační struktury. Mimo jiné je zodpovědný veliteli MěP Zábřeh za řádné plánování, organizování, řízení a následnou kontrolu činností i plnění úkolů u všech strážníků při výkonu jejich služby. Funkci zástupce velitele MěP Zábřeh na služebně nevykonává přímo konkrétní osoba, ale vždy jeden z pověřených strážníků dozorčí služby. Z tohoto důvodu není zástupce velitele MěP přímo zobrazen v organizační struktuře (viz. Obr. 3.1). Podle mého názoru se k takovému jednání vedení města uchýlilo nejspíše z důvodu nedostatečného počtu zaměstnanců a mimo jiné také zřejmě z úsporného hlediska ve vztahu ke zvyšujícím se nákladům na zaměstnání, proškolení a potřebný výcvik dalšího zaměstnance. V praxi, tedy v době nepřítomnosti velitele MěP se během celého dne vystřídají 2 dozorčí strážníci ve funkci zástupce velitele. Je to dáno tím, že strážníci dozorčí rady se na základě pracovní smlouvy musejí vždy po dvanácti hodinách pracovní doby vystřídat. K jeho dalším povinnostem patří vedení evidence pracovních úrazů, stížností a oznámení od občanů a také provádí pravidelnou i namátkovou kontrolu činnosti u všech podřízených strážníků.

Dozorčí služba

Dozorčí službou se rozumí základní a systematická činnost, kterou strážník MěP Zábřeh vykonává na konkrétně stanoveném místě, nejčastěji na služebně. Strážník, který vykonává dozorčí službu je nadřízeným všem strážníkům vykonávajících venkovní hlídku. Dozorčí služba je vykonávána nepřetržitě, zajišťuje akceschopnost služebny a navazuje a zajišťuje spolupráci v rámci operačních středisek, jako např. s Policií ČR, záchrannou službou, s hasiči, atd. Směny dozorčí služby plánuje zpravidla velitel MěP Zábřeh nebo jeden z jeho zástupců, pokud je nepřítomen, a to nejméně 14 dní předem. Strážníci dozorčí služby se obvykle střídají ve 12-ti hodinových pracovních směnách. V případě potřeby, vyžaduje-li to bezpečnostní situace, může velitel MěP Zábřeh provést operativní změnu v dozorčí službě nebo na základě dané situace může nařídit i navýšení počtu strážníků v rámci dozorčí služby. Střídání strážníků v dozorčí službě stanoví velitel. Předání a převzetí dozorčí služby se potvrzuje v knize služeb, včetně předávaného a přebíraného inventáře, pomůcek a uložených spojovacích prostředků, zbraní a osob předvedených, zajištěných nebo zadržených. Převzetí a předání dozorčí služby se provádí za přítomnosti velitele MěP Zábřeh. V pracovní době musí svoji službu vykonávat vždy v předepsaném stejnokroji, jsou vyzbrojeni služebním opaskem, pistolí a náboji. Obušek a pouta musí být bezpečně uloženy v bezprostředním dosahu a zajištěny před nepovolanými osobami.

Po ukončení směny strážníků venkovní hlídky, dozorčí služba od nich pravidelně získává informace o bezpečnostním stavu v daném okrsku, další informace o výsledku hlídky a dalších poznatcích získaných v průběhu služby, a ty bezprostředně předává svému nadřízenému k dalšímu zpracování. Dále zabezpečuje styk s veřejností, přijímá oznámení od občanů a podle situace zajišťuje provedení nezbytných opatření nebo je sama provádí. Neprodleně hlásí veliteli nebo ostatním operačním střediskům (PČR, hasičům, záchranné službě) všechny závažné případy i mimořádné události a vysílá strážníky k provedení služebních zákroků a úkonů včetně koordinace jejich činnosti.

Venkovní hlídka

Strážníci venkovní hlídky MěP Zábřeh dbají zejména na ochranu veřejného pořádku, zabraňují a odhalují trestnou a jinou protiprávní činnost, pátrají po zcizených věcech a hledaných osobách. Strážníci zařazení do venkovní hlídky vykonávají kromě běžné činnosti i hlídkovou činnost v určitém okrsku, a to zejména o sobotách a nedělích, kde především plní úkoly, které jim stanoví dozorčí služba nebo jejich velitel. V rámci toho okrsku (viz. Příloha č. 6) je velitelem stanovené místo či stanoviště, kde se strážník hlídkové služby

musí v přesně určeném čase a po stanovenou dobu své hlídky zdržovat. Velitel si může ověřit v rámci kontrolní činnosti, zda se strážníci opravdu nacházejí na stanoveném místě, pomocí GPS navigačního systému, kterým je vybaveno každé služební vozidlo. Hlídkovou službu provádí 2 strážníci dle denního plánu služeb, kteří mají k dispozici vždy jeden služební automobil a jejich činnost je zaměřena na ochranu života a zdraví občanů, majetku města i státu, získávají poznatky o trestné činnosti a jejich pachatelích, o bezpečnostní situaci ve svěřeném okrsku a tyto informace dále předávají dozorčí službě, kteří tyto údaje dále podle potřeby a závažnosti zpracovávají a vyhodnocují. Dále dohlíží na dodržování pravidel silničního provozu, zajišťuje a oznamuje přestupky nebo je na místě blokově řeší. Velitel MěP Zábřeh vždy musí zajistit takový systém a dobu pochůzek, včetně plánovaného odpočinku v rámci plánování každé pracovní směny venkovní hlídky tak, aby odpovídal bezpečnostní situaci a skutečnému počtu strážníků ve směně s důrazem na maximální efektivnost výkonu venkovní hlídky. Strážníci, kteří nastupují do výkonu služby, musí být vždy řádně ustrojeni, vyzbrojeni a vybaveni služebními pomůckami. Výkon venkovní hlídky je prováděn ve služebním stejnokroji, v mimořádných případech, jestliže to povaha plněných bezpečnostních úkolů vyžaduje, může velitel rozhodnout o výkonu konkrétního úkolu v civilním oděvu.

3.2.4 Činnost a její úloha

Činnost MěP Zábřeh vychází ze zákona ČNR č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, dále musí být v souladu s OZV města č. 4/03 o městské policii a dalšími právními předpisy. Za celkovou činnost MěP Zábřeh nese přímou zodpovědnost velitel MěP Zábřeh a ten je ze své činnosti odpovědný starostovi města, jakožto svému nadřízenému orgánu. Starosta města je na základě výkonu své činnosti i ze svoji funkce nejvyššího představitele města odpovědný Zastupitelstvu města Zábřeh. Územním obvodem, v němž vykonává svou působnost, a ve kterém MěP Zábřeh vykonává svoji činnost je katastrální území města Zábřeh.

Při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a bezpečnosti i dalších úkolů vyplývajících ze zákona o obecní policii a dalších právních předpisů MěP Zábřeh²³:

²³ Zákon České národní rady č. 553 ze dne 6. prosince 1991 o obecní policii. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 104. Dostupný také z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=1991&cz=553>.

- dohlíží na dodržování OZV a nařízení města Zábřeh a nad dodržováním pravidel občanského soužití,
- plní úkoly uložené starostou města Zábřeh,
- přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku na území města včetně zabezpečení bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích,
- odhaluje a řeší přestupky a jiné správní delikty spáchané na území města, provádí odchyt toulavých psů, pomáhá občanům v tísní a získává poznatky a podklady k trestné činnosti,
- v rámci prevence pořádá besedy na ZŠ, provádí dopravně - bezpečnostní akce, zabezpečuje prevenci kriminality, atd.,
- provádí přímý dohled v souvislosti s konáním významných politických, kulturních, společenských a sportovních akcí na území města.

MěP Zábřeh plní úkoly dle zákona o obecní policii a vykonává je na úsecích:

- ochrany veřejného pořádku,
- dohledu nad bezpečností a plynulostí silničního provozu,
- odhalování, objasňování a rozhodování o přestupcích,
- preventivní činnosti, spolupráce se státními orgány, orgány místní samosprávy, právníckými a fyzickými osobami, součinnost se službami PČR.

Činnost MěP Zábřeh je velmi rozmanitá. Aby strážníci mohli správně a úspěšně vykonávat přidělené úkoly, a tím všeobecně přispívat k celkové spokojenosti všech občanů na území města musí při výkonu svého povolání dodržovat psané i nepsané zásady chování (např. zásada zákonnosti a legality, zásada rychlosti a rozhodnosti, zásada etiky, bdělosti a ostražitosti, atd.)²⁴.

Plnění úkolů je úzce spojeno s oprávněními strážníků, která jsou taxativně vymezeny v zákoně o obecní policii. Mezi zákonná oprávnění strážníků řadíme²⁵: oprávnění požadovat vysvětlení, oprávnění požadovat prokázání totožnosti, oprávnění předvést osobu, oprávnění odebrat zbraň, oprávnění zakázat vstup na určená místa, oprávnění otevřít byt nebo jiný

²⁴ NEDOROST, Libor. *Obecní policie*. 1. vyd. Brno: MU, 1995. 29 s. ISBN 80-210-1147-5.

²⁵ Zákon České národní rady č. 553 ze dne 6. prosince 1991 o obecní policii. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 104. Dostupný také z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=1991&cz=553>.

uzavřený prostor, oprávnění odejmout věc, oprávnění ke vstupu do živnostenských provozoven a oprávnění použít donucovací prostředky, psa a služební zbraň.

3.3 Strážník MěP Zábřeh

Základním a hlavně neodmyslitelným prvkem MěP Zábřeh je její strážník. Strážník je veřejným činitelem, který svoje povolání vykonává jako zaměstnanec města na základě uzavření pracovní smlouvy s jeho zaměstnavatelem, tedy s městem Zábřeh. Strážník je oprávněn ze zákona o obecní policii zasahovat do práv a svobod třetích osob, pokud to daná situace vyžaduje a je nevyhnutelná.

Narozdíl od ostatních zaměstnanců musí strážník jako takový, s přihlédnutím na jeho postavení veřejného činitele, vykonávaných činností i jeho pravomocí, splňovat určitá kritéria. Zákon o obecní policii stanovuje, že strážníkem městské policie se může stát bezúhonný, spolehlivý občan ČR, starší 21 let, který je tělesně i duševně zdatný a způsobilý k výkonu svých povinností, dosáhl středního vzdělání s maturitou a získal osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů. Devizou každého zakračujícího strážníka je, aby snadno a rychle dokázal posoudit a následně vyhodnotit vzniklou situaci, dokázal zákrok úspěšně dokončit i za předpokladu použití zákonných donucovacích prostředků (pout, slzotvorného prostředku, teleskopického obušku nebo střelné zbraně, atd.). Při výkonu svého povolání by měl vždy jednat a rozhodovat se nestranně a zdržet se všeho, co by tuto nestrannost jakýmkoli způsobem ohrozilo, nesmí přijímat dary ani jiné výhody od druhých osob, dále musí zachovávat mlčenlivost o všem, co se během výkonu svého povolání dozvěděl, a které v zájmu městské policie nesmí sdělovat jiným osobám. Přidělené úkoly a veškeré činnosti by měl vykonávat profesionálně, svědomitě a podle svých dovedností a schopností, řádně plnit pokyny od nadřízených pracovníků a dodržovat kázeň, zásady vzájemné spolupráce a v neposlední řadě udržovat dobré vztahy s ostatními zaměstnanci na pracovišti. Za všech okolností by měl na veřejnosti, i mimo pracovní dobu či mimo katastrální území města, vystupovat čestně a důstojně a vždy mít na paměti, že stále reprezentuje město Zábřeh.

3.3.1 Oděv a povinná výstroj strážníka

Povinný oděv strážníků, jejich výstroj a další náležitosti jsou upraveny OZV města č. 4/03 o městské policii (viz. Příloha č. 2). Ústroj všech členů MěP Zábřeh musí být totožný, pouze velitel nebo v době jeho nepřítomnosti, dozorčí služba, může povolit výjimku, a to

vždy před zahájením pracovní směny. Podle vyhlášky jsou strážníci povinni a zároveň oprávněni nosit stejnokroj pouze při výkonu jejich stanovené pracovní doby. Všichni strážníci musí být vzorně ustrojeni a upraveni podle pokynů velitele a dle výstrojního řádu a dalších nařízení. Odznak nosí na pravé straně prsou a pod ním je vždy uvedeno konkrétní identifikační číslo každého strážníka, které je mu na základě jeho přijetí k městské policii a výkonu povolání strážníka přiděleno. Další součástí stejnokroje je i nášivka, která nese označení „Městská policie Zábřeh“ a díky níž je snadno rozeznatelné, že se jedná právě o strážníka MěP Zábřeh a obvykle se nosí na záloktí levého rukávu. Služební zbraň (ČZ 75D Compact), pouta, slzotvorný prostředek, teleskopický obušek, vysílačku i zastavovací terčik má uložený vždy ve své blízkosti, a to v koženém černém opasku, který je nezbytnou a velmi důležitou součástí oděvu každého strážníka. Předepsaný stejnokroj u strážníků se liší zejména podle ročního období. OZV města přesně stanovuje, jak musí být jejich strážník oděn a následně ustrojen jak v letních, tak i zimních měsících

Strážník je podle zákona o obecní policii oprávněn držet a používat při výkonu svých pravomocí donucovací prostředky. Ty, může použít pouze v zájmu ochrany a bezpečnosti své nebo jiné osoby, majetku či k zabránění výtržnosti, rvačce nebo jinému nezákonnému jednání, které by vážně narušilo nebo ohrožovalo veřejný pořádek. K donucovacím prostředkům řadíme²⁶: hmaty, chvaty, údery a kopy, slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek, obušek a jiný úderný prostředek, pouta, úder služební zbraní, hrozba namířenou služební zbraní, varovný výstřel ze služební zbraně.

3.3.2 Zdravotní a odborná způsobilost strážníka

Strážníkem se může stát každý občan ČR, ale je nezbytně nutné, aby splnil všechny zákonem určené požadavky. Dalším předpokladem pro výkon toto povolání je získání osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů. Do doby získání tohoto osvědčení je zaměstnanec městské policie zařazen do kategorie „strážník - čekatel“. Osvědčení uděluje Ministerstvo vnitra ČR na dobu 3 let. Odborná i zdravotní způsobilost je pro strážníka velmi důležitá, a proto se musí vždy po uplynutí doby platnosti v osvědčení nebo v posudku o zdravotní způsobilosti nechat znovu přezkoušet, proškolit či podstoupit nové lékařské

²⁶ Zákon České národní rady č. 553 ze dne 6. prosince 1991 o obecní policii. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 104. Dostupný také z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=1991&cz=553>.

a psychologické vyšetření. Odbornou způsobilost (používání služební zbraně, donucovacích prostředků, atd.) ověřuje odborná zkušební komise formou zkoušky ve specializovaných školících zařízeních²⁷.

Vzhledem k narůstající agresivitě ze strany pachatelů je podstatné, aby se strážníci MěP Zábřeh neustále udržovali v tělesné i duševní kondici. V tomto směru i město Zábřeh jako zřizovatel MěP Zábřeh a současně také zaměstnavatel, klade čím dál větší důraz na průběžné vzdělávání, další odborné dovednosti i fyzickou zdatnost svých strážníků. Pro tyto účely jsou strážníkům pod vedením velitele zajištěny pravidelné aktivity, kterými se jejich tělesná zdatnost udržuje a následně i prohlubuje. V minulých letech byl tento výcvik zajišťován externím instruktorem, který školil všechny strážníky včetně velitele v oblasti sebeobrany, taktiky zákroku, zkoušení různých modelových situací, správnému používání donucovacích prostředků a také je proškoloval v oblasti asertivního chování a jednání, které ke své práci nutně potřebují a učí se, jak s ním pracovat a jak jej efektivně využívat např. při komunikaci s pachatelem. Školení probíhalo každých 14 dní v pronajatých prostorech tělocvičny Gymnázia Zábřeh. Tento model byl náročný na finanční prostředky, protože město muselo hradit ze svého rozpočtu pronájem tělocvičny i najatého externího pracovníka. Na základě rozhodnutí zastupitelstva města byl tento výcvik zrušen, z důvodu navyšování finančních výdajů, které si město nemohlo dovolit dále financovat. I přes nedostatečné finance, město nemělo zájem od výcviku svých strážníků opustit a hledalo společně s velitelem MěP Zábřeh nějaké výchozí řešení. Za pomoci velitele MěP Zábřeh, který díky svému úsilí zajistil dalšího školícího odborníka z řad Policie ČR, který bude vykonávat veškerý výcvik sebeobrany i dalšího školení. Náklady spojené s tímto výcvikem nebude hradit město Zábřeh ze svého rozpočtu, ale budou uhrazeny přímo z rozpočtu PČR. Město vyřešilo i problém týkající se výdajů spojených s pronájmem tělocvičny. Nabídlo MěP Zábřeh k užívání prostory, které má ve svém vlastnictví a pro výkon výcviku jsou vhodné. V současnosti výcvik strážníků MěP Zábřeh probíhá každý týden, kdy se mezi sebou střídá odborný výcvik s výkonnostním. Na výkonnostní výcvik dohlíží a přímo zajišťuje velitel MěP Zábřeh, který své strážníky i sebe trénuje a udržuje ve formě pomocí kombinace běhu s různými

²⁷ Zákon České národní rady č. 553 ze dne 6. prosince 1991 o obecní policii. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 104. Dostupný také z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=1991&cz=553>.

nými kondičními cviky. Na základě úspěšného absolvování fyzických testů a psychotestů, prokázání odborné i zdravotní způsobilosti, získání zbrojního průkazu i na základě charakterových vlastností jsou vybíráni a následně přijímáni další zaměstnanci ke sboru MěP Zábřeh.

V návaznosti na odbornou, zdravotní způsobilost i v souvislosti s problematikou neustálého stárnutí populace v ČR mě zajímalo, jaká je věková struktura strážníků a jestli věk nějakým způsobem může ovlivňovat nebo dokonce bude hrát zásadní roli při výkonu povolání strážníka. Na základě konzultací s velitelem MěP Zábřeh mi byly poskytnuty údaje týkající se věku jednotlivých strážníků. Pro tyto účely je zpracována tabulka 3.1, která uvádí stáří jednotlivých strážníků MěP Zábřeh a průměrný věk celého sboru v r. 2011 a r. 2013. V tabulce jsou jednotliví strážníci MěP Zábřeh skryti pod čísly 1 – 13, a to z důvodu ochrany osobních údajů. Pro srovnání jsou do tabulky umístěny i údaje z šetření Českého statistického úřadu o průměrném věku mužů. Konkrétně jsem uvedla průměrný věk mužů ve městě Zábřeh, v Olomouckém kraji i v celé ČR. Všechny údaje jsou zpracovány k roku 2011. Po zpracování veškerých údajů do tabulky je patrné, že strážníci MěP Zábřeh z hlediska věku odpovídají průměru. Dokonce v roce 2011 nedosahují ani průměrných hodnot zpracovaných jak pro Zábřeh, Olomoucký kraj, tak i celorepublikově. Rok 2013 je uveden čistě z důvodu aktuálnosti a s porovnáním s rokem 2011 je viditelné, že s rostoucím věkem strážníků se budou průměrné hodnoty v budoucnu zvyšovat přímo úměrně. Myslím si, že je velmi důležité, aby z hlediska věku existovala mezi strážníky určitá rovnováha. Vedení by mělo mít napaměti, že strážníci svoje povolání nebudou moci provádět navždy, důvodem může být vzrůstající věk a s ním spojené problémy, nemoci či nedostatečná fyzická či psychická kondice, která je tolik potřebná k výkonu tohoto povolání.

Podle mého názoru věkové omezení u strážníků hraje určitou roli, nikoli však zásadní. Věk se může určitým způsobem podílet, tedy znesnadňovat jejich výkon při plnění zadaných úkolů, ale jako hlavní příčinu bych v něm nespatořovala. Pro strážníky ani neexistuje žádné nařízení či doporučení, v kolika letech by měli přestat vykonávat toto povolání, protože dokud jsou strážníci schopni získat všechna potřebná osvědčení podle zákona a na základě posouzení jejich zdravotní i odborné způsobilosti mohou povolání vykonávat do té doby, dokud ji budou moci prokázat.

Tabulka 3.1 Průměrný věk strážníka MěP Zábřeh.

Strážník MěP Zábřeh	Věk k r. 2013
č. 1	40
č. 2	34
č. 3	23
č. 4	42
č. 5	44
č. 6	38
č. 7	52
č. 8	42
č. 9	25
č. 10	52
č. 11	44
č. 12	47
č. 13	41
Průměrný věk strážníka MěP Zábřeh r. 2013	40,3
Průměrný věk strážníka MěP Zábřeh r. 2011	38,3
Průměrný věk muže v Zábřehu	39,2
Průměrný věk muže v Olomouckém kraji	39,4
Průměrný věk muže v ČR	39,6

Zdroj: ČSÚ: *Městská a obecní statistika 2011* a interní materiály MěP Zábřeh.
Vlastní zpracování.

4 Analýza činnosti a hospodaření Městské policie Zábřeh na Moravě

V Prvním oddíle této kapitoly je provedena analýza činnosti MěP Zábřeh v letech 2006 – 2012. Strážníci plní a vykonávají rozmanité činnosti a úkoly, jejichž výčet je uveden v zákoně ČNR č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. Pro účely zhodnocení činnosti MěP Zábřeh jsou analýze podrobeny počty celkově zjištěných přestupků včetně jejich řešení, dále počty skutečně spáchaných přestupků v rámci jednotlivých úseků (např. přestupky spáchané na úseku dopravy, proti veřejnému pořádku, proti majetku nebo proti občanskému soužití, atd.). Mimo odhalování, objasňování a rozhodování o přestupcích ke každodenním činnostem strážníků MěP Zábřeh patří i ostatní činnosti, které napomáhají např. k zajišťování a odhalování trestných činů, a také pořádání přednášek pro žáky a mladistvé na základních školách, odchyt zvířat či činnosti prováděné v rámci spolupráce se složkami IZS. Druhý oddíl je věnován analýze hospodaření MěP Zábřeh v letech 2006 – 2012. Analýze jsou podrobeny výdaje, které přímo směřují z rozpočtu města Zábřeh na zabezpečení jejich osobních i provozních výdajů, a příjmy plynoucí zpět do rozpočtu města, které strážníci MěP Zábřeh nabývají na základě výkonu své činnosti. Pro zhodnocení obou analýz jsou pro názornost čtenářů jednotlivé hodnoty a údaje zpracovány pomocí tabulek a jednotlivých grafů s následnými komentáři.

4.1 Analýza činnosti MěP Zábřeh v letech 2006 – 2012

Veškeré údaje a informace potřebné ke zpracování analýzy činnosti ve stanovených letech vychází z relevantních údajů a statistik, které MěP Zábřeh každoročně zpracovává o své činnosti. V následujících podkapitolách analýzy je rozebrán a graficky zobrazen vývoj počtu celkových, zjištěných přestupků v letech 2006 – 2012, počet udělených blokových pokut, jejich výše v peněžních jednotkách za jednotlivé roky a také je uveden způsob jejich řešení. Zvláštní pozornost je věnována přestupkům na úseku dopravy, jelikož právě ty se nejvíce podílejí na celkových přestupcích. V podkapitole s názvem ostatní přestupky jsou vyjmenovány další přestupky (jako např. přestupky na úseku občanského soužití, veřejného pořádku, či přestupky na úseku majetku), které se určitým procentem podílejí na vývoji těch celkových. K dalším činnostem MěP Zábřeh patří také odchyt toulavých zvířat, napomáhání k zajišťování a odhalování trestných činů, spolupracování se složkami IZS a také pořádání

přednášek ve zdejších i okolních školách i školních zařízení v regionu. Všechny činnosti MěP Zábřeh, i ty ostatní jsou pro názornost čtenářů podrobněji zpracovány a představeny za pomoci tabulek a jednotlivých grafů.

4.1.1 Přestupky MěP Zábřeh a jejich analýza

Přestupek je typem správního deliktu, který je součástí odvětví správního práva trestního a jehož skutková podstata je výslovně uvedena v zákoně. Skutková podstata musí současně naplňovat jak formální, tak i materiální (v zákoně definovaná slovy: „porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti“) stránku daného přestupku. Za přestupek se nepovažuje takové jednání, které nepřesáhne rámec pouhé nevhodnosti nebo neslušnosti, ale musí vykazovat či splňovat určitou míru společenské škodlivosti. V praxi může nastat i taková situace, kdy se osoba dopustí jednání, které sice splňuje právní náležitosti přestupku, ale jeho chování nemusí být dle zákona o přestupcích vyhodnoceno jako protiprávní, a je bráno jako dovolené a nelze za něj tudíž vyvozovat žádnou odpovědnost. Za jasně prokázané protiprávní jednání, na základě přestupkového řízení lze uložit proviněnému podle zákona tyto sankce: napomenutí, pokutu, zákaz činnosti, propadnutí věci a nově od roku 2012 i zákaz pobytu v zemi. Při určení druhu sankce a její výměry se přihlédne k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení. Sankci může správní orgán uložit samostatně nebo dohromady s jinou sankcí, přičemž napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku²⁸.

a) Celkový počet zjištěných přestupků

Mezi oblasti, kde činnost strážníků je nejvíce viditelná patří zjišťování, následné odhalování a oznamování přestupků kompetentním orgánům státní správy i místní samosprávy. V následující tabulce 4.1 je uveden vývoj celkového počtu přestupků zjištěných

²⁸ Zákon České národní rady č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 035. Dostupný také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>.

strážníky MěP Zábřeh na území města v letech 2006 – 2012. Počet přestupků je zachycen vždy k 31. 12. daného roku. Suma celkových přestupků za jednotlivé roky je dána součtem všech přestupků zjištěných na úseku dopravy v rámci bezpečnosti a plynulosti silničního provozu a všech ostatních přestupků. Z tabulky 4.1, můžeme vypočítat mezi stanovenými léty určité kolísání a výkyvy v počtu celkových přestupků. Roky 2007 a 2009 jsou z hlediska zjištěných celkových přestupků nadprůměrné. Důvodem tohoto navýšení je zavedení nového kamerového systému do užívání MěP Zábřeh a také díky zapůjčenému radaru na měření rychlosti v různých částech a problémových úsecích města. Díky radaru se zvýšil počet evidovaných přestupků na úseku dopravy, kdy řidiči zejména překračovali a současně tím i porušovali nejvyšší povolené rychlosti ve městě.

Tabulka 4.1 Celkový počet zjištěných přestupků MěP Zábřeh v letech 2006 - 2012

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Přestupky (celkem)	2335	2918	2271	2856	2434	2419	1844

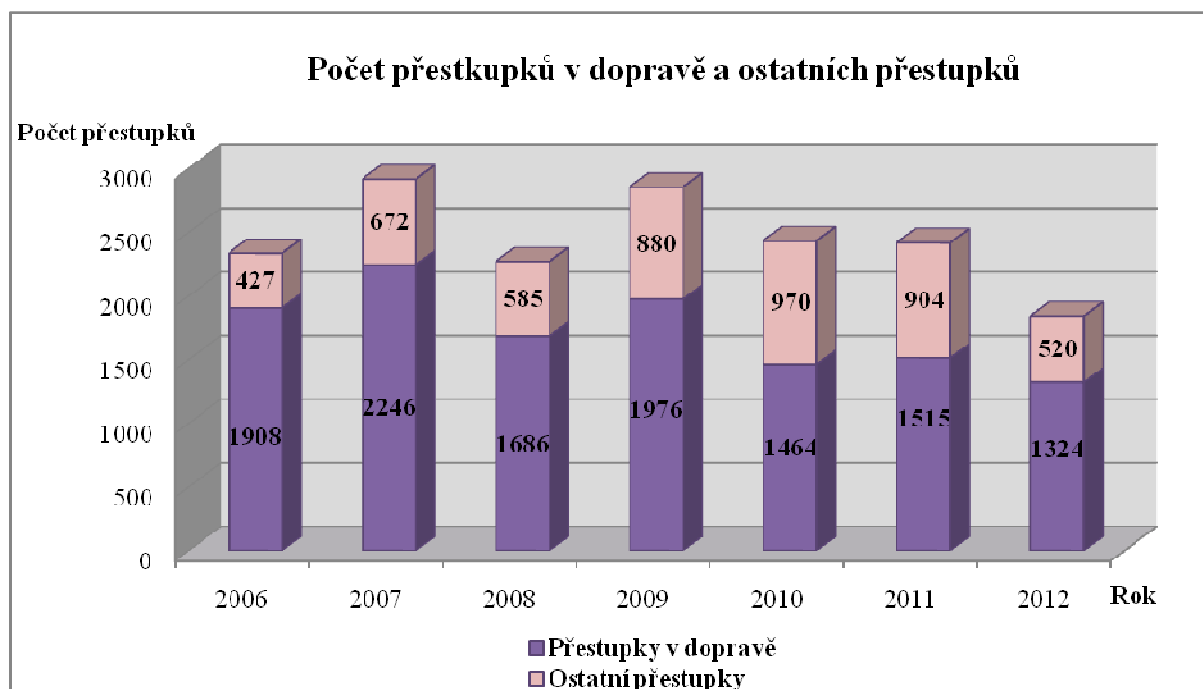
Zdroj: *Zprávy o činnosti MěP Zábřeh v letech 2006 – 2012* – interní materiály. Vlastní zpracování.

Ostatní roky se z hlediska přestupků mírně odkláněly od průměrné hodnoty. Jen rok 2012 vykázal výrazný úbytek počtu přestupků o 24,4% od těch průměrných. Důvodem tohoto poklesu je mimo jiné i snížení stavu počtu zaměstnanců o 1 strážníka, který byl po celý rok 2012 evidován v celkové pracovní neschopnosti a zaměřen se zbylých strážníků spíše na preventivní činnosti spojené s ochranou veřejného pořádku, majetku i občanského soužití.

Celkové přestupky jsou také pro názornost vyjádřeny graficky. Grafem 4.1 je zachycen přesný počet přestupků na úseku dopravy a počet ostatních přestupků, a jak se tyto přestupky podílejí na zjištěných celkových přestupcích MěP Zábřeh v letech 2006 – 2012.

Za určité odchylky a výkyvy na celkovém počtu přestupků mají vliv jednak podmínky, ve kterých strážníci pracují, jaké jsou hlavní priority města v náplni jejich činnosti (preventivní činnost, ochrana majetku, měření rychlosti, atd.) a také jaké vybavení a techniku mají strážníci při výkonu své služby k dispozici.

Graf 4.1 Počet přestupků v dopravě a ostatních přestupků a jejich podíl na zjištěných celkových přestupcích MěP Zábřeh v letech 2006 – 2012

Zdroj: Zprávy o činnosti MěP Zábřeh v letech 2006 – 2012 – interní materiály. Vlastní zpracování.

b) Zjištěné přestupky a jejich řešení

Přestupky v terénu strážníci MěP Zábřeh zjišťují jednak sami v rámci svoji stanovené pracovní doby, ale i na základě poznatků a oznámení od všímajících a pozorných občanů města. Přehled řešení jednotlivých přestupků uvádí tabulka 4.3, ve které jsou zpracovány způsoby jakými MěP Zábřeh řeší zjištěné přestupky. Jsou zde zachyceny jednotlivé způsoby řešení i s jejich celkovými počty, které byly vykázány v jednotlivých letech 2006 - 2012.

Jestliže strážníci odhalí jakýkoliv přestupek, jsou oprávněni na základě svých pravomocí uložit blokovou pokutu. Podle druhu a závažnosti spáchaného přestupku se uděluje bloková pokuta, a to vždy ve výši, kterou stanoví zákon o přestupcích. Po domluvě, patří udělení blokové pokuty k těm nejčastějším způsobům řešení. V blokovém řízení může strážník MěP Zábřeh uložit pokutu až do výše 1000,- Kč, pokud zákon o přestupcích nebo jiný zákon neumožní uložit pokutu vyšší (až do 4000,- Kč). Tabulka 4.2 zobrazuje celkový počet blokově uložených pokut v analyzovaných letech a současně je uvedena i suma finančních prostředků, která se za protiprávní chování jednotlivců celkově vybrala. Přesně tedy vidíme, kolik finančních prostředků z blokových pokut plyne v jednotlivých letech do rozpočtu města. Veškeré pokuty, které uloží MěP Zábřeh, v prvním stupni řízení, jsou

oprávněným příjmem města. Ovšem pokutu, kterou udělil jiný správní orgán ČR, již není příjmem rozpočtu konkrétní obce či města, ale stává se příjmem Státního rozpočtu ČR. V letech 2006, 2007 a 2008 registrujeme nejvíce udělených blokových pokut na území města. Jednalo se zejména o přestupky spáchané na úseku dopravy. Neukáznění řidiči byli nejvíce pokutováni za špatné parkování, nedodržování dopravního značení a dalších základních pravidel silničního provozu.

Tabulka 4.2 Celkový počet zjištěných blokových pokut v letech 2006 - 2012

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet blok. pokut	893	827	628	807	452	468	481
Blokové pokuty (v Kč)	149 450,-	143 050,-	168 700,-	139 100,-	111 500,-	115 400,-	155 800,-

Zdroj: Zprávy o činnosti MěP Zábřeh v letech 2006 – 2012 – interní materiály. Vlastní zpracování.

Mezi počtem udělených blokových pokut a finančními prostředky z nich vybraných, nemusí vždy platit zásada přímé úměry. Příkladem je rok 2012, kdy se celkem udělilo 481 blokových pokut, díky kterým se rozpočet města rozrostl o 155 800,- Kč. Ve srovnání s rokem 2006, kdy bylo uděleno o 53,9% pokut více se vybrala částka, jen o 6 350,- Kč vyšší než v roce 2012.

Nejčastější možností při řešení přestupků, většinou těch méně závažných patří napomenutí, které řeší strážníci MěP Zábřeh přímo na místě, kde došlo ke spáchání určitého provinění. Tuto možnost strážníci stále častěji využívají (viz. Tabulka 4.3), a to čistě z preventivních důvodů, kdy domluva v jisté chvíli má daleko větší výchovný účinek, než samotné uložení pokuty. Její hlavní a zásadní funkcí je upozorňovat zejména ty občany, kteří svými činy, jednáním či neuváženým chováním narušují nebo dokonce jistým způsobem porušují ustálené zvyklosti, morální hodnoty či všeobecně nastavená pravidla na území města.

Na základně podkladů z tabulky 4.3 je zpracován graf 4.2, který uvádí přehled všech zjištěných přestupků v jednotlivých letech a jejich řešení. Podle barevného rozlišení sloupců je patrné, že počet domluv v rámci řešení přestupků v každém roce dominuje. Druhým nejčastějším způsobem řešení je udělování blokových pokut těm přestupcům, jejichž spáchaný přestupek je natolik závažný, že nemůže být řešen jen pouhou domluvou. V určitých případech, které stanovuje a upravuje správní řád, je nutností při řešení přestupků vzájemná spolupráce příslušných správních orgánů. Jednou z forem této spolupráce je úprava

součinnosti dle ustanovení § 58 zákona o přestupcích, kde je dle odst. 1 tohoto zákona uvedeno, že státní orgány, orgány Policie ČR i orgány obce oznamují příslušným správním orgánům přestupky, které nejsou samy schopni projednat. V oznámení musí být uvedeno, jaký přestupek byl spáchán včetně důkazních materiálů, které jsou k dispozici a nezbytné osobní údaje o osobě, která daný přestupek spáchala.

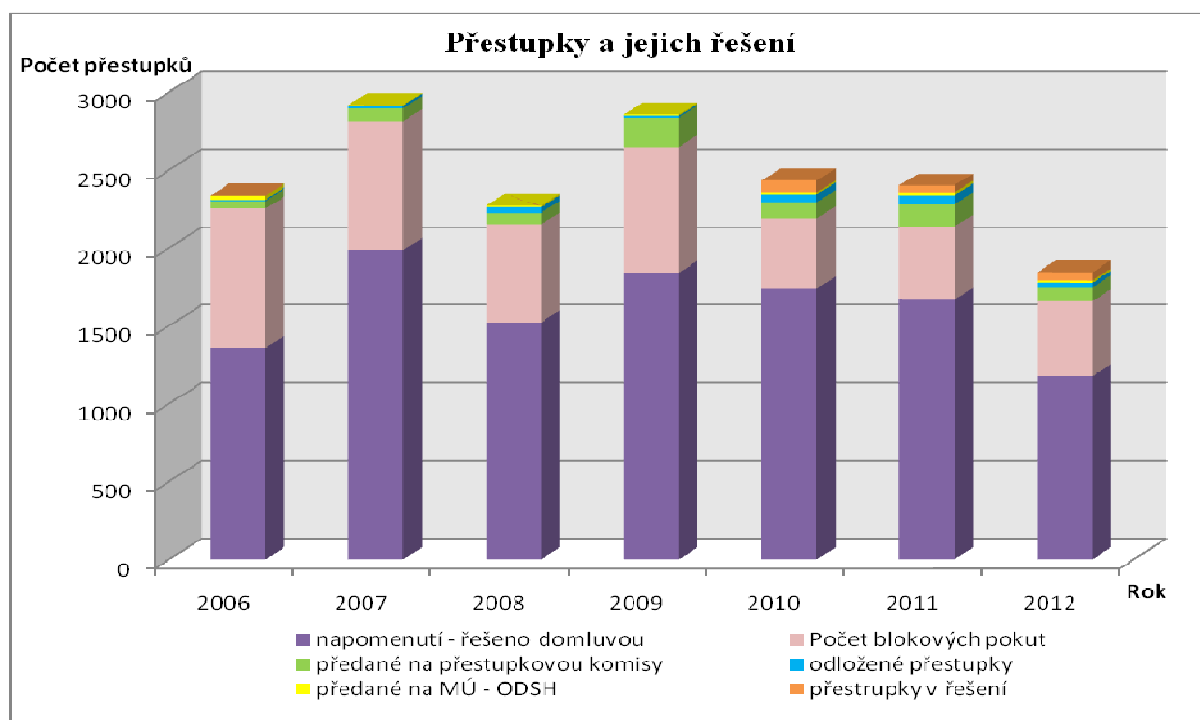
Tabulka 4.3 Zjištěné přestupky MěP Zábřeh a jejich řešení v letech 2006 – 2012

Rok	Počet blokových pokut	Počet přestupků v řešení	Počet odložených přestupků	Počet předaných přestupků na přestupkovou komisi	Počet přestupků předaných na MÚ - ODSH	Počet napomenutí (řešeno domluvou)
2006	893	0	8	49	25	1360
2007	827	0	16	84	4	1987
2008	628	0	36	74	10	1523
2009	807	0	10	189	8	1842
2010	452	78	49	104	13	1738
2011	468	46	56	144	19	1668
2012	481	53	31	87	15	1177

Zdroj: *Zprávy o činnosti MěP Zábřeh v letech 2006 – 2012* – interní materiály. Vlastní zpracování.

Strážníci MěP Zábřeh kompletně zajišťují a shromažďují potřebné informace a podklady o spáchaných přestupcích, včetně výsledků všech osob zúčastněných na incidentu, zabavují věci neoprávněně nabyté spáchaným přestupkem či přímo použitých ke spáchání daného přestupku. Poté tyto podklady neprodleně předávají přestupkové komisi, v jejíž kompetenci je v dané věci zahájit a vézt řízení a nakonec vydat závazné rozhodnutí. Přestupková komise projednává největší počet přestupků vedené proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, proti veřejnému pořádku, proti majetku, i proti občanskému soužití, došlo-li u osoby k ublížení na zdraví. Přehled přesného počtu předaných přestupků na přestupkovou komisi nebo na MÚ – ODSH v letech 2006 – 2012 nalezneme v tabulce 4.3. Dále je v ní uveden také počet přestupků, které byly v rámci přestupkového řízení, správními orgány odloženy, poté, co z přijatého oznámení zjistí, že se přestupek patrně nepodaří na základě dostupných podkladů a zajištěných důkazů prokázat. Podle tabulky 4.3 vidíme, že MěP Zábřeh odkládá jen velmi malé množství přestupků z celkově zjištěných, což svědčí o svědomité a kvalitně odvedené práci všech zainteresovaných strážníků MěP Zábřeh. Ve velké míře se ji daří dané přestupky řešit udělením blokové pokuty nebo postoupením věci na přestupkovou komisi. Veškeré údaje z tabulky 4.3 jsou pro názornost zpracovány graficky (viz. Graf 4.2).

Graf 4.2 Přehled zjištěných přestupků MěP Zábřeh a jejich řešení v letech 2006 - 2012

Zdroj: *Zprávy o činnosti MěP Zábřeh v letech 2006 – 2012* – interní materiály. Vlastní zpracování.

4.1.2 Přestupky na úseku dopravy

Tato podkapitola je primárně zaměřena na přestupky spáchané výhradně proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích ve městě Zábřeh. K nejčastějším dopravním přestupkům dochází v centru města, a to zejména v zónách placeného parkování, v jednosměrných ulicích, v oblasti autobusových zastávek, atd. Parkováním vozidel v rozporu s pravidly silničního provozu vznikají problémy zejména v zimních měsících, a to hlavně v lokalitách sídlišť, při svozu komunálního odpadu, při údržbě kanalizace a sjízdnosti místních komunikací. Velmi často bývají ulice pro techniku neprůjezdné a MěP Zábřeh nezbyvá, než vozidla odtáhnout. Odtah vozidla je prováděn až po následném místním šetření strážníka, kdy se nepodaří dohledat majitele konkrétního motorového vozidla. Strážníci také musejí reagovat na situace, kdy řidiči svým nevhodným parkováním či neuváženým chováním vytvoří na vozovce překážku, kterou mohou způsobit komplikovanou někdy až nebezpečně vyhlížející situaci, a tím tak ohrozit další účastníky silničního provozu. MěP Zábřeh musela velmi často usměrňovat a korigovat dopravu na základě prováděných dopravních změn včetně změn značení v souvislosti s novou výstavbou komunikace, která přispívá k odklánění hustého provozu z centra města. Strážníci nevlastní

žádnou techniku (radar) a potřebné vybavení, které by jim umožňovalo ve vytipovaných místech a úsecích katastru města měřit dodržování nejvyšší povolené rychlosti.

V rámci prevence je strážníky prováděn dohled nad bezpečností dětí a mládeže, ve vytipovaných místech se zvýšeným rizikem střetu školáků a předškolních dětí s vozidly. Ke každodenním ranním povinnostem strážníků je účast u frekventovaných přechodů pro chodce, především v blízkostech škol, kde vykonávají dohled a usměrňují vzájemný pohyb chodců a motorových vozidel. Další významný problémem města, který ohrožuje a způsobuje omezení v dopravě, jsou vraky nepojízdných automobilů. Tento dlouhodobý problém se MěP Zábřeh rozhodla rázně řešit od roku 2012, kdy vyrazila do intenzivního boje s autovraky a jejich neukázněnými majiteli. MěP Zábřeh běžně spolupracuje s pořadateli různých sportovních či kulturních akcí konaných při různých významných příležitostech a oslavách města. Úlohou strážníků na těchto akcích (např. Májový a Podzimní jarmark, Memoriál Arnošta Valenty, Mikulášská nadílka, atd.) je především dohled nad bezpečností silničního provozu, usměrňovat plynulost a průjezdnost města a zajištění všeobecného veřejného pořádku v ulicích města.

Strážníci mimo jejich další činnosti také regulují dopravu při nehodách, reagují na sníženou průjezdnost komunikací, ale každodenně řeší přestupky spáchané jak u řidičů motorových vozidel, tak u neukázněných cyklistů i chodců. Veškerý přehled přestupků a jejich počty za období let 2006 – 2012 jsou zachyceny v tabulce 4.4. Z této tabulky vyčteme celkový počet přestupků, které byly spáchány na úseku dopravy včetně celkové výše finančních prostředků vybraných strážníky z udělených pokut. Přestupky, které řadíme do kategorie na úseku dopravy, jsou rozděleny a zaříděny do třech základních skupin, podle osob, které je nejčastěji páchají. Rozdělení a zařídění přestupků do skupin spáchané motorovými přestupky, cyklisty a chodci vede MěP Zábřeh čistě z důvodu statistické přehlednosti. Ze statistik MěP Zábřeh (viz. Tabulka 4.4) vyplývá, že v každém posuzovaném roce jsou nejvíce zastoupeny přestupky spáchané řidiči motorových vozidel, a to průměrně až z 90% více než u samotných chodců či cyklistů. Nejčastěji se jedná o přestupky spáchané řidiči v zákazu zastavení, stání na chodníku, zastavení či stání vozidla v křižovatce nebo na přechodu pro chodce, nerespektování zákazu vjezdu, atd. To, že v této kategorii přestupků neubývá, vyplývá z celkového stavu i hustého provozu na místních komunikacích ve městě a zejména na malé ukázněnosti řidičů a nerespektování základních pravidel silničního provozu.

Významným rokem v činnosti MěP Zábřeh na úseku dopravy byl rok 2008, kdy proběhlo měření rychlosti v určitých lokalitách města. Měření bylo umožněno na základě

uzavřené smlouvy o nájmu zařízení pro úřední měření rychlosti vozidel mezi městem Zábřeh a firmou Inoteska. MěP Zábřeh provedla v období od července do listopadu roku 2008 celkem 5 měření rychlosti motorových vozidel. Měření probíhala na ul. Sokolská a ul. Postřelmovská v místech, kde by mohlo docházet ke zvýšenému nebezpečí vzniku dopravních nehod, nebo v úsecích, kde by mohlo dojít k širšímu ohrožení chodců a ostatních účastníků silničního provozu.

Tabulka 4.4 Analýza přestupků na úseku dopravy MěP Zábřeh v letech 2006 – 2012

Rok	Přestupky spáchané motorovými vozidly	Přestupky spáchané cyklisty	Přestupky spáchané chodci	Přestupky na úseku dopravy (celkem)	Vybráno za dopravní přestupky (celkem v Kč)
2006	1709	145	54	1908	105 800,-
2007	2128	64	54	2246	101 450,-
2008	1582	63	41	1686	127 900,-
2009	1845	56	75	1976	85 600,-
2010	1298	73	93	1464	52 300,-
2011	1298	114	103	1515	56 500,-
2012	1112	120	92	1324	76 100,-

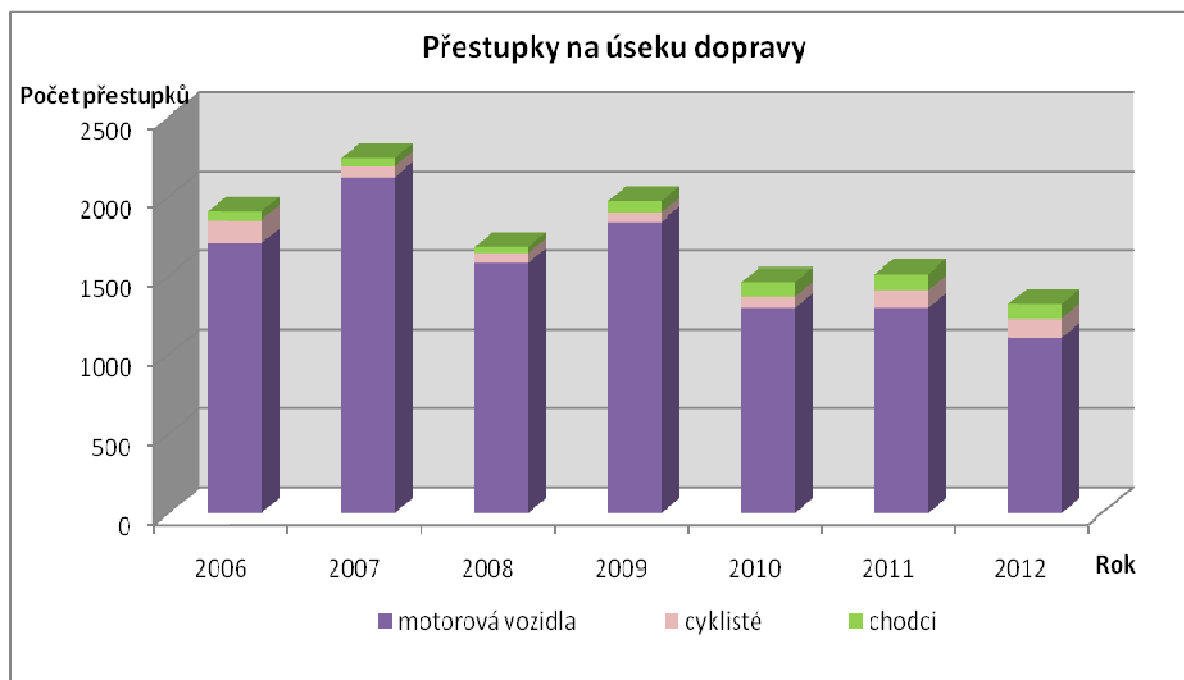
Zdroj: Zprávy o činnosti MěP Zábřeh v letech 2006 – 2012 – interní materiály. Vlastní zpracování.

Výsledkem měření rychlosti bylo celkově zjištěno 32 přestupků překročení nejvyšší povolené rychlosti. V 8 případech, byla překročena rychlost o více než 20 km/hod. Jednotlivé přestupky byly vyřešeny blokovou pokutou v částce 2500 Kč a odejmutím 3 bodů z karty řidiče. Ve 2 případech byly přestupky postoupeny k dořešení na MÚ - ODSH Zábřeh. Ve 22 případech došlo k překročení rychlosti o méně než 20 km/hod a jednotlivým řidičům byla udělena bloková pokuta ve výši 1000 Kč a odejmutím 2 bodů z karty řidiče. Celková částka uložených blokových činila za vymezené období 38 000 Kč. Po odečtení nájmu za zařízení určené k měření rychlosti byl zajištěn výnos z uložených pokut 25 200 Kč.

Z hlediska jednotlivých účastníků silničního provozu na celkovém počtu přestupků, na úseku dopravy, se mimo řidičů motorových vozidel podílejí také cyklisté a chodci. Z tabulky je vidět, že cyklisté se podílejí větší měrou než chodci. Tuto situaci lépe zobrazuje graf 4.3, který mezi sebou porovnává míru účasti cyklistů, chodců i řidičů motorových vozidel na přestupcích. Cyklistovi se uděluje bloková pokuta, jestliže nedovoleným způsobem vede jízdní kolo nebo jízda na něm je v rozporu s pravidly silničního provozu na pozemních i místních komunikacích. V menší míře se na přestupcích podílejí i chodci, kteří jsou pokutováni především za svůj nerozvážený pohyb po komunikaci (např. přecházení vozovek

mimo vyznačené přechody pro chodce), za nedovolené použití kolečkových bruslích či jiných nemotorových prostředků v nevyznačených zónách či chodnících. V méně závažných případech se chodcům a cyklistům udělí přímo na místě napomenutí.

Graf 4.3 Zjištěné přestupky MěP Zábřeh na úseku dopravy v letech 2006 - 2012

Zdroj: *Zprávy o činnosti MěP Zábřeh v letech 2006 – 2012* – interní materiály. Vlastní zpracování.

4.1.3 Ostatní přestupky

Skupina ostatních přestupků zahrnuje přestupky, které jsou spáchány proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití a majetku, proti alkoholizmu a jiným toxikomaniím a nedodržování OZV a nařízení města Zábřeh. Zákon ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů stanovuje výši pokuty, která může být udělena. Nově od roku 2012 je možné spolu s pokutou uložit přestupci i zákaz pobytu. V úvodu této podkapitoly je v tabulce 4.5 uveden celkový přehled zjištěných ostatních přestupků v letech 2006 – 2012. Součástí tabulky 4.5 je i výše peněžních prostředků, které se celkově za ostatní přestupky v jednotlivých letech vybraly.

Zajímavé jsou roky 2009, 2010 a 2011, kdy počet přestupků rapidně narostl. Největší měrou se na vzrůstajících přestupcích podílely zejména přestupky občanů spáchané proti veřejnému pořádku, nedodržování OZV a nařízení města a také se zvyšoval počet přestupků na úseku majetku. Konkrétně je tato situace nejlépe viditelná v grafu 4.4. I když ve zmíněných letech přestupky mnohonásobně rostly, oproti rokům 2006 či 2012, výše

vybraných finančních prostředků se vyvíjela nepřímo úměrně k danému vývoji. Tento vývoj přímo dokazuje rok 2010, kdy bylo spácháno nejvíce přestupků, avšak vybrané finanční postihy tomu neodpovídají. Vysvětlením této situace, je fakt, že i když bylo statisticky spácháno nejvíce přestupků, většina byla řešena „pouhým“ napomenutím v rámci domluvy.

Tabulka 4.5 Přehled zjištěných ostatních přestupků MěP Zábřeh v letech 2006 - 2012

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ostatní přestupky (celkem)	427	672	585	880	970	904	520
Vybráno za ostatní přestupky (v Kč)	43 650,-	41 600,-	40 800,-	53 500,-	59 200,-	58 900,-	79 700,-

Zdroj: *Zprávy o činnosti MěP Zábřeh v letech 2006 – 2012* – interní materiály. Vlastní zpracování.

V následující tabulce 4.6 jsou ostatní přestupky uvedeny podle jejich skutečného počtu, které MěP Zábřeh svoji činností během let zajistila. V dalším textu se čtenář seznámí, jaké přestupky konkrétně občané města nejvíce porušují a do jakých skupin ostatních přestupků je MěP Zábřeh řadí. Každá tato skupina je dále podrobněji popsána a samostatně zhodnocena. Podle grafu 4.4 můžeme jednotlivé údaje o ostatních přestupcích snadněji posoudit a nakonec i vyhodnotit.

Tabulka 4.6 Analýza přestupků v kategorii ostatních přestupků v letech 2006 - 2012

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Proti veřejnému pořádku	175	295	295	431	392	343	159
Proti OZV a nařízení města Zábřeh	78	120	112	228	302	298	158
Proti majetku	112	89	86	118	144	156	175
Proti alkoholizmu a jiným toxikomaniím	55	163	89	98	125	97	20
Proti občanskému soužití	7	5	3	5	7	10	8

Zdroj: *Zprávy o činnosti MěP Zábřeh v letech 2006 – 2012* – interní materiály. Vlastní zpracování.

Přestupky proti občanskému soužití upravuje § 49 zákona o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Přestupku se občan dopustí podle zákona, jestliže jiné osobě ublíží na cti tím, že ji urazí nebo ji vydá v posměch, z nedbalosti ji způsobí újmu nebo přímé ublížení na zdraví nebo ji způsobí újmu pro její příslušnost k národnostní menšině, její etnický původ, rasu, barvu pleti, náboženskou příslušnost, pohlaví nebo pro její politické smýšlení. V rámci občanského soužití stále více občanů města Zábřeh pociťuje problém s občany bez domova. Ze statistik MěP Zábřeh vidíme, že občané jen velmi zřídka páchají přestupky proti občanskému soužití. Procentní podíl spáchaných přestupků proti občanskému soužití na celkových přestupcích je vyjádřen v grafu 4.5 a dosahuje pouze 0,3 % z celkově zjištěných přestupků (100%). Přestupky jsou podle konkrétní situace řešeny na místě nebo jsou předány k došetření na OO PČR Zábřeh nebo k projednání ke správnímu orgánu MÚ – ODSH.

Přestupky proti nedodržování OZV a nařízení města Zábřeh upravuje § 46 zákona o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Podle zákona se jedná se o přestupky proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě. Za přestupek je zde považováno jednání občana, který úmyslně či neúmyslně poruší některou z OZV nebo nařízení města Zábřeh vydaných na úseku její samostatné působnosti. Strážníci MěP Zábřeh řeší nejvíce přestupků spáchaných v souvislosti se znečišťováním veřejného prostranství, s chovem psů, s rušením nočního klidu v rámci konání zábav a také v místech, kde jsou provozovány výherní hrací automaty. Graf 4.4 nám ukazuje, že se přestupky v této oblasti od roku 2006 neustále zvyšují. Zejména v letech 2010 - 2012 se počet přestupků proti OZV a nařízení města až 4 krát znásobil ve srovnání s rokem 2006. I procentní podíl, který uvádí graf 4.5 je jasně viditelné, že přestupky páchané v této oblasti překračují 12-ti procentní hranici, a tím se řadí po přestupcích spáchaných v dopravě a veřejnému pořádku k těm neporušovanějším ve městě.

Přestupky na úseku ochrany před alkoholizmem a jinými toxikomaniemi upravuje § 30 zákona o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Přestupku se osoba podle tohoto zákona dopustí tehdy, pokud osobě mladší 18 let, prodá, podá nebo jiným způsobem umožní požití alkoholického nápoje nebo jiné návykové či psychotropní látky. Strážníci MěP Zábřeh spolupracují v této oblasti se státní Policií ČR. K nejproblémovějším místům ve městě patří okolí restaurací, non stop a disco barů, a v poslední době i heren s hracími výherními automaty a videoterminály. V těchto zařízeních se strážníci snaží provádět namátkovou kontrolní činnost, při kterých bylo zejména kontrolováno nalévání alkoholu osobám mladším 18-ti let. K dalším přestupkům, které nejčastěji páchají mladiství občané,

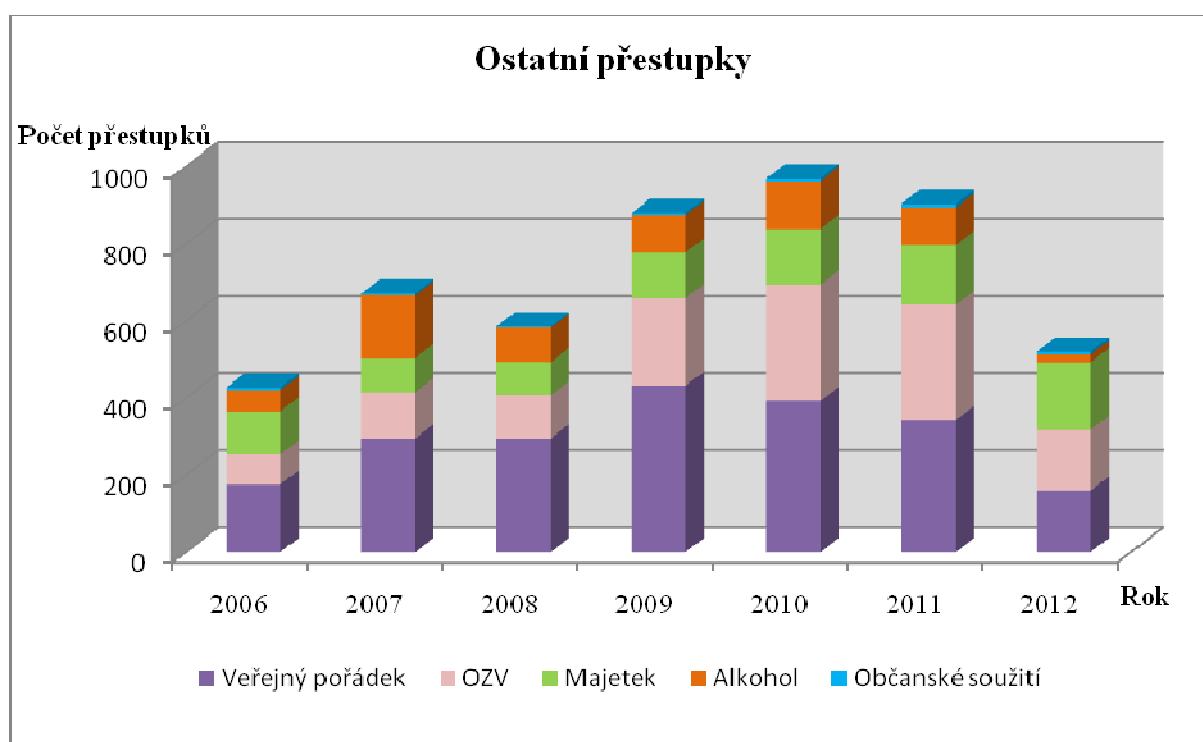
patří kouření na zastávkách a čekárnách autobusů, v okolí školských zařízení a v prostorách vlakového nádraží. Z tabulky 4.6 vidíme, že rok 2007 byl spojen s největším počtem udělených přestupků v této oblasti, protože pouze v tomto roce pravidelně probíhaly kontroly problémových restauračních zařízení a barů. V témže roce přestupky spáchané proti alkoholismu v procentním vyjádření dosáhly téměř 6%, což je nejvíce za sledované období. Ve srovnání s rokem 2012, kdy se strážníkům, i v rámci jejich preventivní činnosti v téhle oblasti podařilo tyto delikty výrazně snížit, a to na neuvěřitelných 1,08% (viz. Graf 4.5).

Přestupky proti veřejnému pořádku upravuje § 47 zákona o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Přestupky proti veřejnému pořádku tvoří soubor nepřijatelného chování, které občan subjektivně nejvíce pociťuje a vnímá při každodenním životě ve městě. Toto nestandardní chování značnou měrou ovlivňuje všechny obyvatele ve vnímání bezpečí, klidu, čistoty, a tím i pohody a spokojenosti se životem ve městě. Na úseku veřejného pořádku jsou strážníky MěP Zábřeh odhalovány a řešeny přestupky spáchané zejména rušením nočního klidu (od 22. do 6. hodiny), znečišťováním a zábořem veřejného prostranství, neuposlechnutím výzvy veřejného činitele, buzením veřejného pohoršení. Po přestupcích spáchaných na úseku dopravy, přestupky proti veřejnému pořádku zaujímají druhé místo podle rozsahu a celkového počtu spáchaných přestupků ve městě (viz. Graf 4.5). V letech 2009 – 2011 došlo k nárůstu těchto přestupků až o 35%. Veškerý přehled přestupků na tomto úseku a jejich skutečné počty uvádí tabulka 4.6.

Přestupky spáchané proti majetku upravuje § 50 zákona o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Přestupku se dopustí ten, kdo úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, zpronevěrou či podvodem, úmyslně neoprávněně užívá cizí majetek nebo si přisvojí cizí věc nálezem. Strážníci MěP Zábřeh většinou řeší spáchání přestupku proti majetku udělením blokové pokuty. Strážníci v hlídkové službě se v rámci prevence snaží flexibilně reagovat na případné potřeby města i samotných občanů, tím, že při výkonu své služby se soustřeďují svoji pozornost na činnosti spojené s vyhledáváním závad a překážek ve městě a v neposlední řadě upozorňují občany na nedostatky vzniknuté jejich vlastní nepozorností, např. upozorňují je na nedostatečné zabezpečení vozidel, stavebních závad, apod. Velmi významným preventivním i aktivním prvkem v boji proti majetkové kriminalitě a spáchaným deliktům je městský kamerový dohlížecí systém (dále jen „MKDS“). Realizace MKDS byla započata v roce 2007. Kamery jsou umístěny v místech, kde se nejčastěji pohybují občané a návštěvníci města, dále tam, kde jsou koncentrovány kulturní, komerční a společenské instituce a dopravní uzly. MKDS slouží k dohledu v místních záležitostech veřejného pořádku

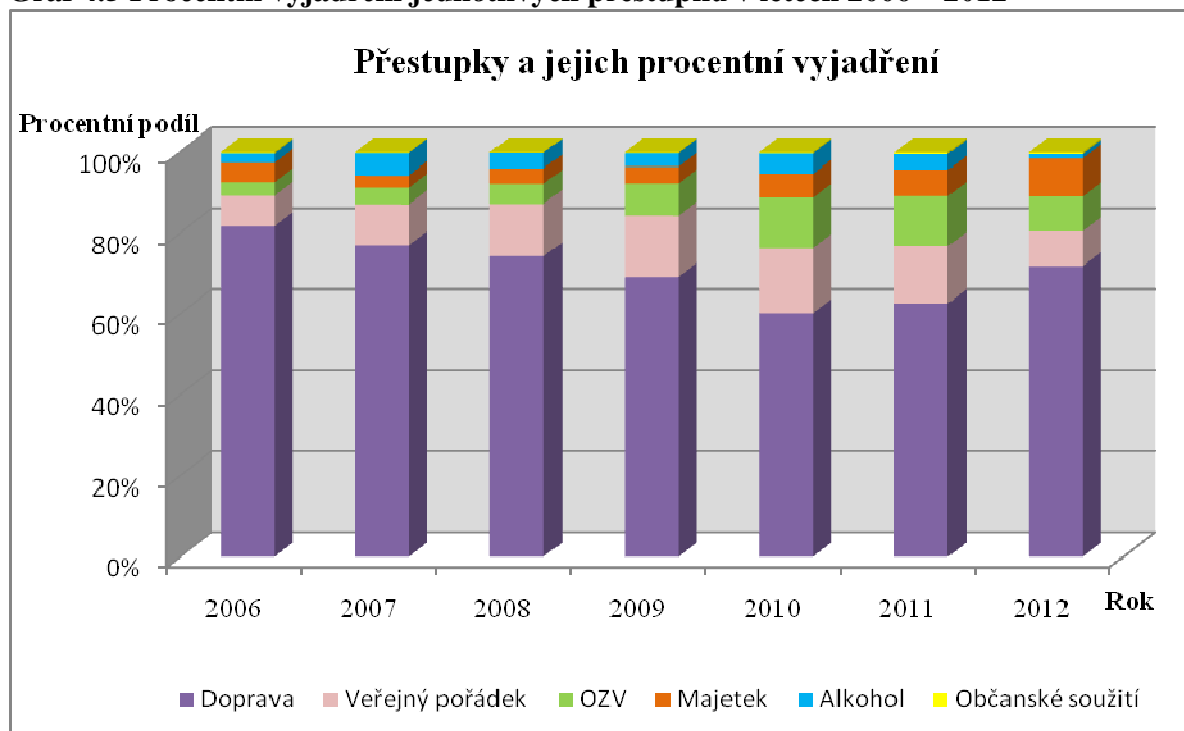
a k předcházení pouliční trestné činnosti a přestupků. Zároveň jsou tyto systémy využitelné pro aktuální koordinaci postupu bezpečnostních složek, hasičů, zdravotní služby apod. při závažnějším ohrožení bezpečnosti občanů. MKDS je používán i v případě mimořádných událostí a dohledání případné situace či osoby pachatele. Tabulka 4.6 zachycuje vývoj přestupků spáchaných proti majetku v letech 2006 – 2012. Vidíme, že přestupky v této oblasti neustále rostou. Na navyšování přestupků má také vliv vysoká nezaměstnanost v tomto regionu a obava občanů ze ztráty zaměstnání. Veškerý vývoj přestupků proti majetku je pro názornost a srovnání s jinými přestupky zachycen v grafech 4.4 a 4.5.

Graf 4.4 Analýza zjištěných ostatních přestupků MěP Zábřeh v letech 2006 - 2012

Zdroj: Zprávy o činnosti MěP Zábřeh v letech 2006 – 2012 – interní materiály. Vlastní zpracování.

Graf 4.5 Procentní vyjádření jednotlivých přestupků v letech 2006 – 2012

Zdroj: Zprávy o činnosti MěP Zábřeh v letech 2006 – 2012 – interní materiály. Vlastní zpracování.

4.1.4 Ostatní činnost

Z výše uvedených statistických údajů je zřejmé, že strážníci MěP Zábřeh během roku řádově provedou tisíce úkolů a rozhodnutí v širokém spektru odvětví, v kterých v rámci záležitostí veřejného pořádku a bezpečnosti působí. K těmto ostatním činnostem patří kontrola volného pobíhání psů v místech, která pro volný pohyb psů nejsou určena, dále k rutinním záležitostem patří zejména odchyty toulavých psů a jiných zvířat. Společně s touto činností je kontrolováno i znečišťování veřejného prostranství psími exkrementy a v lepším případě udělování domluv, v opakujících se případech blokových pokut bezohledným psím majitelům. Strážníci během let odchytli mnoho toulavých psů, které se podařilo ve většině případů vrátit původním majitelům, ale některé psy bylo nutné umístit do psího útulku provozovaného v areálu firmy EKO - Servis Zábřeh. Přesný počet odchycených psů v jednotlivých letech 2006 – 2012 zachycuje tabulka 4.7. Porovnáme-li mezi sebou jednotlivé roky s rokem 2006, vidíme, že počet odchycených psů rapidně narostl, a to v roce 2010 až o 5-ti násobek roku 2006. V roce 2010 byla situace velmi komplikovaná, jelikož vznikl problém, kam odchycené psy umístit, protože kapacita zábřežského útulku byla zcela vyčerpána. Naštěstí se v následujících letech 2011 a 2012 podařilo z 80 -ti % majitele toulavých psů dohledat, a tím i řešit přeplněnost místního útulku.

Tabulka 4.7 Celkový počet odchycených psů a zvířat v letech 2006 - 2012

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Odchyt psů a jiných zvířat	32	61	99	149	156	140	103

Zdroj: *Zprávy o činnosti MěP Zábřeh v letech 2006 – 2012* – interní materiály. Vlastní zpracování.

Do kategorie ostatních činností řadíme Spolupráci se složkami IZS, prevenci a osvětu pořádanou formou přednášek v místních i okolních vzdělávacích zařízeních. Strážníci MěP Zábřeh jsou pravidelnými účastníky akce nesoucí název „Den s IZS“ pořádanou městem Zábřeh. Největší podíl spolupráce byl v každodenním služebním styku s PČR, dále strážníci úzce spolupracovali s HZS a ZZS. Spolupráce spočívala ve formě preventivní, tak i v řešení konkrétních případů např. u osob pod vlivem alkoholu, drobných krádeží, otevírání bytů a apod. V průběhu let se strážníci také účastnili na řešení záplavového rizika, kdy docházelo k prudkému navýšování hladiny řek jak ve městě, tak i v přidružených obcích. Dále předávají poznatky, o které má zájem PČR nebo správní orgány, případně o kterých se strážník domnívá, že jsou důležité pro bezpečnost a veřejný pořádek ve městě.

Do preventivních aktivit strážníků lze zařadit i kontroly podezřelých a hledaných osob PČR, či předvádění osob na PČR a ke správnímu řízení. V rámci trestné činnosti strážníci MěP Zábřeh každoročně zadrží několik osob, které spáchaly úmyslný trestný čin. Konkrétně ve sledovaných letech 2006 – 2012 průměrně strážníci zadrželi 48 osob podezřelých z trestné činnosti, které následně předali PČR k došetření a 24 osob, které byly celostátně hledané. Nejvíce se jednalo o páčání majetkové trestné činnosti a o útoky chovanců z nápravných zařízení. V této souvislosti se strážníkům podařilo při činu zadržet 4 pachatele, kteří se pokoušeli ukrást okapní svody. Počet těchto krádeží každým rokem narůstá, což je způsobeno vysokými výkupními cenami barevných kovů, zvláště pak cenou mědi. Strážníci MěP Zábřeh však zaznamenali i případy jízdy řidičů vozidel pod vlivem alkoholu a jiných omamných látek. Dále úzce spolupracovali s kriminální službou, které v průběhu roku předali několik podnětů týkající se možné trestné činnosti ve městě.

4.2 Analýza hospodaření MěP Zábřeh v letech 2006 - 2012

MěP Zábřeh je orgánem města a její hospodaření je součástí schváleného rozpočtu města Zábřeh jak z hlediska příjmů, tak i výdajů. Město Zábřeh je veřejnoprávní korporace, která má právo vlastnit majetek a hospodařit podle svého vlastního rozpočtu. MěP Zábřeh

sestavuje svůj rozpočet vždy v souladu s rozpočtem města Zábřeh. Hospodaření města musí být v souladu se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

4.2.1 Výdaje plynoucí z rozpočtu města na MěP Zábřeh

Z rozpočtu města, vyčleněné výdaje na MěP Zábřeh zahrnují investiční a neinvestiční výdaje, kdy neinvestiční výdaje jsou finanční prostředky plynoucí na platy zaměstnanců a provoz. Výdaje přidělené na MěP Zábřeh výlučně vyplývají z rozhodnutí zastupitelstva města. V této podkapitole jsou analýze podrobeny ty výdaje, které plynou na platy zaměstnanců včetně povinných odvodů, dále výdaje, které směřují na zabezpečení technického provozu a vybavení, které jsou nezbytné pro výkon jejich činnosti. Výše zmíněné výdaje jsou mezi sebou porovnány v letech 2006 – 2012 včetně přehledu celkových výdajů za jednotlivé roky.

a) Osobní výdaje

Celkové osobní neboli mzdové prostředky jsou každoročně kalkulovány s přihlédnutím na aktuální počet zaměstnaných strážníků v MěP Zábřeh. Celkové osobní výdaje v sobě zahrnují výdaje na platy zaměstnanců v pracovním poměru včetně odměn a povinných odvodů na sociální zabezpečení včetně příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a veřejné zdravotní pojištění. Další nezbytnou položkou zahrnutou do celkových osobních výdajů jsou ostatní osobní výdaje, do nichž jsou řazeny odměny za práci podle dohod o pracích uzavíraných podle zákoníku práce mimo pracovní poměr a náhrady za nemoc včetně povinných odvodů na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění.

Základní plat strážníka MěP Zábřeh je stanoven na základě pracovní činnosti, kterou strážník bude vykonávat a tarifního zařazení, kdy zaměstnavatel, tedy město Zábřeh, zaměstnance přímo zařadí do odpovídající platové třídy, ve které je zohledněna jeho pracovní činnost, jejíž výkon zaměstnavatel na zaměstnanci požaduje. K základnímu platu je možné, aby strážník získal další zvýhodnění ve formě různých příplatků a doplatků k platu, prémie a odměny za úspěšné splnění mimořádného nebo zvlášť významného pracovního úkolu, odměny za pracovní pohotovost i za riziko, které mu hrozí při práci se značnou mírou psychické zátěže a práci se zvýšeným rizikem ohrožení života a zdraví přísluší strážníkovi příplatek od 1 000,- Kč do výše 4 000,- Kč měsíčně a jiné složky platu, které jsou předem

sjednané v pracovní smlouvě anebo poskytované podle OZV města nebo schválených vnitřních mzdových předpisů. Tabulka 4.8 zachycuje celkový přehled osobních výdajů, které jsou vynakládány z rozpočtu města na MěP Zábřeh v letech 2006 – 2012. Dále uvádí skutečné počty zaměstnanců (strážníků) zaměstnaných na plný pracovní úvazek u MěP Zábřeh, vždy k 31.12. daného roku. Počty strážníků jsou uvedeny zejména proto, že snadněji můžeme stanovené položky v tabulce mezi sebou a v rámci jednotlivých let posoudit, porovnat a určit i tempo jejich vývoje.

Tabulka 4.8 Přehled osobních výdajů na MěP Zábřeh v letech 2006 – 2012 (v tis. Kč)

Název položky	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet zaměstnanců	12	14	13	12	12	13	13
Platy zaměstnanců	3 080	3 565	3 489	4 113	4 160	3 902	3 432
Povinné pojistné na SZ	801	927	908	1 017	1 035	976	858
Povinné pojistné na VZP	277	321	314	370	374	351	309
Ostatní osobní výdaje	43	37	94	96	77	55	48
Celkem	4 201	4 850	4 805	5 596	5 646	5 284	4 647

Zdroj: *Rozpočet města Zábřeh v letech 2006 – 2012* – interní materiály. Vlastní zpracování.

Z uvedených dat vidíme, že nejvíce finančních prostředků směřuje na platy strážníků. Tyto platy se na celkových osobních výdajích průměrně podílejí z více jak 73%. Od roku 2006 až do roku 2010 je zřejmé, že platy zaměstnanců se stále zvyšovaly, s výjimkou roku 2008, kdy došlo k jejímu mírnému poklesu s porovnáním s rokem 2007, ale oproti roku 2009 k nárůstu o 15%, i když byl 1 strážník z pracovního poměru propuštěn. Z pohledu navýšení finančních prostředků na platy strážníků je zajímavý rok 2007, kdy u MěP Zábřeh pracovalo nejvíce strážníků od dob jejího vzniku. Důvodem tohoto navýšení o 2 strážníky byla potřeba zajistit obsluhu u nově zakoupeného MKDS a také opětovné zavedení nepřetržité stálé služby, která koordinuje venkovní hlídku a také dohlíží nad MKDS.

Od roku 2011 je patrné, že výdaje plynoucí na platy strážníků se začínají razantním tempem snižovat. Důkazem je rok 2012, kdy ve srovnání s předcházejícím rokem došlo ke snížení o 12%, přičemž počet strážníků zůstal nezměněn. Se snížením se výhledově počítá i v letošním roce (rok 2013), kdy město vyčlenilo na platy strážníků 3 138 000,- Kč. Ostatní osobní výdaje v analyzovaných letech zaujímají pouze nepatrný podíl, a to v rozmezí 1% - 2% v celkových osobních výdajích. Tabulka 4.8 mimo další položky zobrazuje také přehled celkových osobních výdajů v jednotlivých letech.

b) Provozní výdaje

Další skupinou výdajů, které patří mezi výdaje plynoucí z rozpočtu města, jsou provozní neboli také nazývané ostatní výdaje. Tyto výdaje především slouží k zabezpečení technického provozu včetně vybavení, které MěP Zábřeh nutně potřebuje k výkonu své činnosti. Tyto výdaje musí být vynakládány v optimální výši, aby byl zajištěn bezproblémový provoz a s tím spojené řádné fungování a chod celé MěP Zábřeh jako takové. Veškerý výčet provozních výdajů, včetně jejich výše vyjádřená v tis. Kč, které město vynakládá, jsou uvedeny a rozpracovány v tabulce uvedené v příloze č. 7. Výdaje jsou analyzovány v letech 2006 – 2012.

Provozní výdaje jsou spojeny s úhradou vybavování strážníků výstrojnými (uniformy, boty, čepice, košile, atd.) i výzbrojnými náležitostmi (střelné zbraně, teleskopické obušky, slzotvorné prostředky, atd.). Výstroj i s jeho dílčími částmi včetně výzbroje nejsou obměňovány každoročně, ale vždy záleží na důležitosti a hlavně potřebnosti. Kompletní stejnokroj strážníka včetně obuvi je v průměru obměňován každé cca 2 roky, v současnosti se většinou situace obnovy řeší průběžnou výměnou jednotlivých dílů, která tolik nezatíží rozpočet (viz. Příloha č. 7 roky 2010, 2011 a 2012). Provozní výdaje souvisí s úhradou nájemného, investic do dopravních prostředků včetně pohonných hmot a maziv, výpočetní a záznamové techniky, nákup softwaru a doprovodných programů, učebních a vzdělávacích pomůcek včetně zajištění potřebného školení a výcviku pro strážníky. Dále výdaje určené na zajišťování materiálně – technického zázemí související s nákupem a úhrad poplatků za vodu a energie, telefonní služby, internetové připojení, poštovní, bankovní i poradenské služby, kancelářské vybavení, další ochranný materiál a doprovodné služby, které jsou nezbytné pro řádné fungování a jejich činnost.

Z přílohy č. 7 je zřejmé, že finanční prostředky plynoucí na jednotlivé položky provozních výdajů nejsou stabilní, ale mají kolísavý průběh. Vždy při stanovení kalkulace záleží na tom, kolik finančních prostředků město celkově vyčlenilo a jakým způsobem a podle jakých kritérií jsou následně rozděleny. V letech 2008 a 2009 došlo k navýšení provozních výdajů až o 24,6% oproti předcházejícím letům 2006 a 2007, a to z důvodu nákupu 12-ti nových zbraní typu ČZ 75D Compact, dále bylo pořízena nová letní i zimní obuv, nové kožené bundy a uniformy pro všechny strážníky včetně velitele a dále byly zakoupeny i nové teleskopické obušky. Navýšení prostředků vidíme i u položky výdaje na opravy a údržbu, protože v těchto letech probíhaly menší úpravy a opravy služebny (záznamové a monitorovací centrum MKDS) MěP Zábřeh. Od roku 2010 pozorujeme, že výdaje na ostatní (provozní)

výdaje stále klesají. Jednou z příčin poklesu je i to, že rozpočet města je z důvodu ekonomické krize stále více krácen ve výdajích, které směřují jak do MěP Zábřeh, tak i do ostatních odvětví a oblastí.

Zásadní je rok 2007, kdy byla započata realizace MKDS z důvodu zajištění větší míry bezpečnosti občanů města, jejich majetku i jako prevence pro vytvoření bezpečných zón v předem vytipovaných lokalitách. Kamery MKDS jsou nainstalovány v místech, kde se nejčastěji pohybují obyvatelé a návštěvníci z okolních měst, kde jsou koncentrovány kulturní, komerční i společenské instituce. Slouží také k dohledu nad veřejným pořádkem a k předcházení pouliční trestné činnosti a páčání přestupků ve městě. Projekt realizace MKDS byl vypracováván v úzké spolupráci města, MěP Zábřeh i obvodního oddělení PČR.

Tabulka 4.9 Přehled finančních prostředků vynaložených na MKDS (v Kč)

Rok	Pořízené položky	Celkové náklady	Podíl města	Výše dotace
2007	3 kamery a monitorovací centrum	1 922 376	592 000	1 330 376
2009	Kamera na ulici Školská	280 000	56 000	224 000
2010	Kamera na ulici Žižkova	309 928	64 928	245 000
	Celkem	2 512 304	712 928	1 799 376

Zdroj: *Rozpočet města Zábřeh v letech 2006 – 2012* – interní materiály. Vlastní zpracování.

Město Zábřeh se rozhodlo realizovat MKDS za pomoci využití dotačních prostředků MV ČR. Dotace na MKDS, byly čerpány z dotačního programu MV ČR „Program prevence a kriminality“. Přehled dotací poskytnutých na MKDS v letech 2007, 2009 a 2010 představuje tabulka 4.9, kde je současně uvedeno, kolika prostředky se také na projektu podílelo město Zábřeh. V roce 2007 byly vybudovány 3 kamerové body a monitorovací a dohlížecí centrum vybudované přímo v budově služebny MěP Zábřeh. Na tyto 3 monitorovací body město dostalo dotaci ve výši 69,2% celkových nákladů. Zbytek, tedy 592 000,- Kč muselo město uhradit ze svého rozpočtu. Tyto výdaje byly rozloženy do jednotlivých položek v rámci provozních výdajů. MKDS byl v letech 2009 a 2010 rozšířen o další 2 monitorovací body, které z 80% v roce 2009 a z více než 79% v roce 2010 pokryla opět dotace MV ČR. V současné době je v provozu 5 monitorovacích bodů (viz. Příloha č. 8), jejichž celková pořizovací cena byla vyšší než 2,5 mil. Kč. Dotační prostředky MV ČR poskytnuté na všechna monitorovací zařízení pokryly 71,6% celkových nákladů.

c) Celkové výdaje

Souhrn všech výdajů, které jsou vynakládány v jednotlivých letech 2006 – 2012 na MěP Zábřeh včetně jejich výše uvádí tabulka 4.10. Celkové výdaje tvoří osobní výdaje, které z více než 73% plynou na platy strážníků a provozní výdaje, jejichž účelem je zejména zabezpečit bezproblémový provoz a celkový chod MěP Zábřeh. Do celkových výdajů jsou zahrnuty i investiční výdaje, které město Zábřeh vynakládá hlavně za účelem nákupu finančně náročného vybavení a zařízení. V roce 2006 zastupitelstvo rozhodlo investovat 321 000,- Kč. Finanční prostředky byly použity na nákup nového motorového vozidla v ceně 280 000,- Kč a 41 000,- Kč bylo určeno na výměnu majáku. Další investice proběhla v roce 2009, kdy byla vyčleněna částka 270 000,- Kč na nákup druhého motorového vozidla značky Škoda Fabia.

Tabulka 4.10 Celkové výdaje na MěP Zábřeh v letech 2006 – 2012 (v tis. Kč)

Název položky	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Osobní výdaje	4 201	4 850	4 805	5 596	5 646	5 284	4 647
Provozní výdaje	778	736	1 005	985	676	580	533
Investiční výdaje	321	0	0	270	0	0	0
Celkem	5 300	5 586	5 810	6 851	6 322	5 864	5 180

Zdroj: *Rozpočet města Zábřeh v letech 2006 – 2012* – interní materiály. Vlastní zpracování.

Následující tabulka 4.11 je vytvořena za účelem snadnějšího zhodnocení a vyhodnocení výdajů směřovaných na financování MěP Zábřeh. Pro přehlednost jsou v tabulce uvedeny celkové výdaje, které město v jednotlivých letech vynakládá pouze na MěP Zábřeh, dále jsou zobrazeny celkové výdaje vynakládané z rozpočtu města do ostatních odvětví a oborů, které město zřizuje či spolufinancuje včetně MěP Zábřeh. Z tabulky také vyčteme %-tní podíl výdajů na MěP Zábřeh plynoucí z celkových výdajů rozpočtu města. Vidíme, že z celkových výdajů rozpočtu plyne jen nepatrná část výdajů na MěP Zábřeh. Průměrně z rozpočtu města za analyzované roky 2006 – 2012 bylo na MěP Zábřeh vynaloženo 2,03% celkových výdajů města, což je velmi málo oproti jiným subjektům a odvětvím, které město financuje nebo se určitým způsobem podílí na jeho financování (např. školství, sport a tělovýchova, kultura, životní prostředí, infrastruktura).

Tabulka 4.11 Přehled jednotlivých výdajů a jejich výše v letech 2006 - 2007

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Celkové výdaje na MěP (v tis. Kč)	5 300	5 586	5 810	6 851	6 322	5 864	5 180
Výdaje z rozpočtu (celkem v tis. Kč)	296879	338080	322261	346931	325468	277675	175242
Výdaje na MěP z celkových výdajů (v %)	1,79	1,65	1,80	1,97	1,94	2,11	2,96

Zdroj: *Rozpočet města Zábřeh v letech 2006 – 2012* – interní materiály. Vlastní zpracování.

4.2.2 Příjmy z činnosti MěP Zábřeh plynoucí do rozpočtu města

MěP Zábřeh je orgánem obce, pro něhož dle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, platí, že pokuta uložená orgánem obce je příjmem té obce, jejíž orgán rozhodoval v dané věci v prvním stupni řízení. Výjimkou jsou pouze pořádkové pokuty ukládané rodičům za porušení jejich povinností podle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně - právní ochraně dětí, kde je výslovně uvedeno, že příjem z udělených pokut je výhradním příjmem státního rozpočtu.

MěP Zábřeh získává příjmy na základě výkonu své vlastní činnosti, kdy je oprávněna uložit sankci ve formě blokové pokuty, požadovat úhradu spojenou s montáží a demontáží technického zařízení zabraňující odjezd vozidla včetně dalších doprovodných služeb a dále získává příjmy vyplývající z uzavřené veřejnoprávní smlouvy s obcí Nemile (cyklostezka Lupené – Hněvkov). Dalšími příjmy, kterými by mohla MěP Zábřeh do budoucna přispět do celkového rozpočtu města, jsou příjmy plynoucí z pronájmu či prodeje budovy, v níž dosud sídlí (ul. Tunklova č. 5). S těmito příjmy by město mohlo již brzy disponovat, jelikož se plánuje (od dubna tohoto roku) přemístit služebnu MěP Zábřeh do přízemí budovy městského úřadu na náměstí Osvobození. Tyto prostory město využije hned poté, jak zaměstnanci oddělení sociálních služeb přejdou pod úřady práce. Další, i když méně často využívanou variantou k získání příjmů do městské pokladny jsou peněžité dary a příspěvky poskytnuté jak od fyzických, tak i právnických osob.

Tabulka 4.12 uvádí přehled všech příjmů, které město získává z realizované činnosti MěP Zábřeh. Údaje jsou zpracovány v letech 2006 – 2012. Tyto příjmy nelze předem v rozpočtu navrhnout a dopředu s nimi počítat, jelikož není možné předem určit, kolik přestupků bude spácháno, respektive kolik finančních prostředků bude v konkrétním roce

z přestupků vybráno. Z tabulky vidíme, že nejenom samotné přestupky jsou zdrojem příjmů, ale i přijaté sankční platby udělené za opožděné platby přestupků, včetně příjmů, které jsou vymáhané právní cestou a dále v letech 2010 a 2011 přijatá pojistná plnění (náhrady) od pojišťoven za vzniklé pojistné události.

Tabulka 4.12 Příjmy z činnosti MěP Zábřeh plynoucí do rozpočtu města (v Kč)

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Příjmy z blokových pokut (vybráno v hotovosti)	149 450	143 050	168 700	139 100	111 500	115 400	155 800
Sankční platby a právní vymáhání pokut	138 000	143 000	141 000	116 000	87 000	61 000	97 000
Přijaté pojistné náhrady	0	0	0	0	27 000	40 000	0
Příjmy MěP Zábřeh (celkem)	287 450	286 050	309 700	255 100	225 500	216 400	252 800
Příjmy rozpočtu celkem (v tis. Kč)	327 852	388 560	365 453	293 430	312 306	312 044	202 003
%-tní podíl příjmů z činnosti MěP na celkových příjmech	0,09	0,07	0,08	0,09	0,07	0,07	0,13

Zdroj: *Rozpočet města Zábřeh v letech 2006 – 2012* – interní materiály. Vlastní zpracování.

Součástí tabulky 4.12 je pro představu uvedeno, kolika procenty se příjmy z činnosti MěP Zábřeh v jednotlivých letech podílí na celkových příjmech města. Vidíme, že suma finančních prostředků, která každoročně plyne do rozpočtu města je v %-tním vyjádření velmi nízká, průměrně se tato suma pohybuje okolo 0,09% celkových příjmů.

5 Zhodnocení analýzy, návrhy a doporučení

Z předcházejících kapitol je patrný rozsah a šíře činností, které strážníci MěP Zábřeh v rámci výkonu své působnosti a na základě oprávnění pro potřeby svých občanů vykonávají. Úkolem této kapitoly je celkově zhodnotit činnost strážníků MěP Zábřeh na základě provedené analýzy přestupků včetně jejího hospodaření za sledované období 2006 – 2012. Dále ověřit nebo vyvrátit stanovenou hypotézu a formulovat návrhy a doporučení ke zlepšení činnosti městské policie ve městě.

5.1 Zhodnocení činnosti MěP Zábřeh

Jak již v úvodu této kapitoly bylo řečeno, MěP Zábřeh vykonávala velký rozsah činností a úkolů, od těch každodenních až po ty méně časté. Strážníci plnili tyto úkoly a činnosti v nepřetržité službě, která probíhala každodenně, a to vždy ve dvou 12-ti hodinových směnách. Činnosti byly zabezpečovány 2 strážníky zařazenými do venkovní hlídky, kterou řídil a koordinoval 1 strážník dozorčí služby. Strážník, který prováděl dozorčí službu, kromě nepřetržitého spojení s venkovní hlídkou a její koordinace také dohlížel nad MKDS. Strážníci jak dozorčí služby, tak i venkovní hlídky si v pravidelných intervalech zvyšovali svoji odbornou úroveň, fyzickou připravenost a zdatnost a mimo jiné i místní a osobní znalost prostředí.

Cílem této podkapitoly bylo zhodnotit provedenou analýzu činnosti MěP Zábřeh a na základě toho čtenáře seznámit s jejími výsledky. Předmětem analýzy se staly přestupky spáchané přestupci na katastrálním území města Zábřeh, a to za jasně prokázané protiprávní jednání v letech 2006 – 2012. Analýze byly jednak podrobeny celkově zjištěné přestupky včetně jejich řešení, dále přestupky na úseku dopravy a kategorie ostatních přestupků zahrnující přestupky proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití, proti majetku, proti alkoholizmu a jiným toxikomaniím a proti nedodržování OZV a nařízení města. Dále byly analyzovány i ostatní činnosti, kterými strážníci napomáhali k udržování a celkové bezpečnosti a veřejného pořádku na území města.

a) Zhodnocení celkových přestupků včetně jejich řešení

Suma celkových přestupků byla dána součtem všech přestupků na úseku dopravy a všech ostatních přestupků, které významnou měrou ovlivňovaly vývoj těch celkových. Analyzované období se vyznačovalo určitou kolísavostí. Příčinou všech dalších výkyvů byl

právě rok 2007, kdy došlo k pořízení a zavedení MKDS a rok 2008, kdy si MěP Zábřeh zapůjčila radar na měření rychlosti. Průměrně bylo strážníky MěP Zábřeh v letech 2006 – 2012 zjištěno a odhaleno 2 440 přestupků, za které se průměrně vybralo 140 429,- Kč. Největší měrou se na celkových přestupcích podílely přestupky spáchané na úseku dopravy. Tyto přestupky se průměrně na těch celkových podílely v rozmezí 60-ti % - 80-ti %, vždy záleželo, který rok byl posuzován a následně hodnocen. Zbýlými 20-ti% - 40-ti % se podílely přestupky spadající do kategorie ostatních přestupků.

Nejčastěji využívanou variantou při řešení přestupkové činnosti bylo řešení napomenutím nebo-li domluvou, což bylo následně potvrzeno i dotazníkovým šetřením. Tato varianta se ve většině řešených případů uplatňovala tam, kde občan města spáchal svým neuváženým chováním jen méně závažný přestupek. Řešení přestupku „domluvou“ se průměrně na celkově zjištěných přestupcích podílelo z 66-ti %. Tuto možnost strážníci MěP Zábřeh volili čím dál častěji, a to zejména z preventivních důvodů, kdy domluva v jisté chvíli měla daleko větší výchovný účinek, než samotné uložení blokové pokuty. Druhou nejrozšířenější variantou v řešení spáchaných přestupků se z 26,6 % podílely uložené blokové pokuty. V analyzovaných letech 2006 – 2012 bylo nejvíce blokových pokut uloženo v souvislosti se spácháním určitého dopravního přestupku, jako je např. špatné parkování, nedodržování dopravního značení a základních pravidel silničního provozu. Na přestupkovou komisi směřovalo k dořešení průměrně 4,27 % spáchaných přestupků. Nejvíce přestupků projednávala v oblasti vedené proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, proti veřejnému pořádku, proti majetku i proti občanskému soužití. Další méně často využívané způsoby řešení přestupků bylo odložení přestupku pro nedostatek důkazního materiálu, a to z 1,26%, dále předání věci na MÚ – ODSH z 0,73 % a z 1,14 % byly přestupky stále evidovány v řešení.

b) Zhodnocení přestupků na úseku dopravy

Přestupky na úseku dopravy se v analyzovaných letech na celkových přestupcích podílely největší měrou, a to průměrně ze 71 %. Nejčastěji byly tyto přestupky páchaný v centru města, v zónách placeného parkování, v jednosměrných ulicích a v okolí autobusových zastávek. Během období 2006 – 2012 proběhlo díky pronájmu radaru 5 měření rychlosti v určitých lokalitách města, a to od července do listopadu roku 2008. Celková výše z vybraných blokových pokut za vymezené období dosáhla 38 000,- Kč. Po odečtení nájmu za zařízení určené k měření rychlosti byl zajištěn výnos z uložených pokut 25 200 Kč.

V současné době strážníci MěP Zábřeh nevlastní radar ani žádný jiný měřicí přístroj, kterým by mohli v předem vytipovaných místech katastru města hlídat dodržování nejvyšší povolené rychlosti. Svoji činnost soustřeďovali k zajištění bezpečnosti účastníků silničního provozu včetně dětí a mládeže, průjezdnosti komunikací a také dohlíželi nad dodržováním nařízení města o vymezených místech s placeným stáním.

Z hlediska jednotlivých účastníků silničního provozu se na celkovém počtu přestupků, na úseku dopravy nejvíce podíleli řidiči motorových vozidel, s to průměrně až z 90-ti %. Tito řidiči byli nejvíce pokutováni za přestupky spáchané v zákazu zastavení, stání na chodníku, zastavení či stání vozidla v křižovatce nebo na přechodu pro chodce a za nerespektování zákazu vjezdu. Druhou největší skupinou podílející se na celkovém počtu spáchaných přestupků na úseku dopravy byli cyklisté. Ti se průměrně podíleli z 5,5 % zejména tím, že nedovoleným způsobem vedli kolo nebo jízda na něm byla v rozporu se silničními pravidly. Nejmenší skupinou podílející se na vývoji celkových přestupků na úseku dopravy byli chodci. Ti se průměrně podíleli ze 4,5 %. To, že v této oblasti přestupců neubývá, spíše přibývá, vyplývá z celkového stavu místních komunikací ve městě a čím dál rostoucího, v některých úsecích až přetíženého provozu na nich samotných. Velkou měrou se také podílela neukázněnost ze strany řidičů motorových vozidel.

Významný problém, který ohrožoval a způsoboval různá omezení v dopravě na území města, byly vraky nepojízdných automobilů. Od roku 2012 se strážníci MěP Zábřeh proti nim a jejich neukázněným majitelům pustili do intenzivního boje. Vyzvali tak všechny občany města ke spolupráci při odhalování vraků aut v ulicích města. Pro tyto účely zřídila MěP Zábřeh speciální telefonní linku a konkrétní e-mailovou adresu, na kterou mohli lidé nepřetržitě hlásit spatřené autovraky, které hyzdily ulice a zabíraly místa k parkování. Strážníci nejprve usilovně zjišťovali jméno majitele autovraku, aby tento mohl na základě výzvy učinit takové kroky, které by vedly k jeho trvalému odstranění. Majitel vraku byl povinný reagovat na výzvu vlastníka silnice nebo místní komunikace tak, že musel do 2 měsíců od doručení výzvy vrak na svoje náklady odstranit. Pokud tak neučinil, odstranil a zlikvidoval vrak vlastník komunikace, ovšem na náklady majitele. V případě, kdy se majitele vraku nepodařilo vypátrat, zlikvidoval vrak vlastník komunikace po 2 měsících na své náklady. Jestliže se majitele vraku podařilo dodatečně vypátrat, bylo možné vůči němu zpětně uplatnit nárok na náhradu nákladů s likvidací vraku spojenou.

c) Zhodnocení ostatních přestupků

S porovnáním s přestupky na úseku dopravy vykazovaly ostatní přestupky z hlediska vybraných finančních přestupků vzrůstající tendenci. Občané byli ve sledovaném období nejvíce pokutováni za nedodržování veřejného pořádku, OZV a nařízení města a za přestupky, které spáchali proti majetku. Přestupky spáchané v této oblasti byly nejčastěji řešeny napomenutím – domluvou.

Počet spáchaných přestupků **proti občanskému soužití** se průměrně podílel pouze 0,3 %. Těchto přestupků bylo v jednotlivých letech spácháno jen do desítky případů. Hlavní úlohou strážníků bylo zajistit dohled nad klidným a spořádaným soužitím všech občanů ve městě. V této souvislosti strážníci především reagovali na oznámení a stížnosti od občanů a primárně se snažili danou událost, vzniklý konflikt či situaci uklidnit. V rámci občanského soužití stále více občanů města Zábřeh pocíťovalo problém s občany bez domova. Tito občané, pomineme-li jejich vzhled a zápach velmi často obtěžovali spořádané občany svým svérázným až dotěrným chováním, hlučným pokřikováním, v mnoha případech opilostí a mámením peněz po samotných občanech.

Přestupky **proti nedodržování OZV a nařízení města Zábřeh** se na celkově zjištěných přestupcích průměrně podílely ze 7,7 %. V analyzovaných letech byly nejvíce na území města porušovány zejména tyto OZV města: č. 2/2003 o zajištění a udržování čistoty ve městě v souvislosti s chovem a držením psů na území města, č. 1/2005 o placeném parkování ve městě, č. 2/2005 o podmínkách pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných zábav a č. 4/2010 o stanovení míst a času, ve kterých mohou být provozovány výherní hrací automaty. Přestupky v této oblasti od roku 2006 neustále rostly. Zejména v letech 2010 - 2012 se počet přestupků až 4 krát znásobil ve srovnání s rokem 2006. V těchto letech byla překročena již 12-ti % hranice, a tím se tyto přestupky zařadily za přestupky spáchané proti dopravě a veřejnému pořádku za neporušovanější ve městě.

Přestupky **na úseku ochrany před alkoholizmem a jinými toxikomaniemi** se průměrně na celkových přestupcích podílely z 3,6 %. V této oblasti strážníci MěP Zábřeh spolupracovali s policisty ČR. Společně se zaměřili zejména na podávání alkoholických nápojů nezletilým osobám v restauračních zařízeních na území města a přítomnost dětí u výherních hracích automatů a dále také na kouření v místech, kde je to dle tabákového zákona přísně zakázáno. K nejproblémovějším místům ve městě patřilo okolí restaurací, non stop a disco barů, a v poslední době i heren s hracími výherními automaty a videoterminály. K přestupkům, které nejčastěji páchali mladiství občané, patřilo kouření na zastávkách

a čekárnách autobusů, v okolí školských zařízení a v prostorách vlakového nádraží. Rok 2007 patřil z hlediska počtu udělených přestupků v této oblasti k největším. Probíhali zde v pravidelných intervalech kontroly problémových barů a restauračních zařízení. Díky tomu se přestupky v této oblasti vyšplhaly až na 6%, což bylo nejvíce za sledované období. Strážníci se v rámci preventivní činnosti na tuto oblast zaměřili a tím se jim tyto přestupky k roku 2012 podařilo razantně snížit na 1,08 %.

Po přestupcích spáchaných na úseku dopravy, přestupky **proti veřejnému pořádku** zaujímaly druhé místo podle rozsahu a celkového počtu spáchaných přestupků ve městě. Na celkových přestupcích se podílely z 12-ti %. V letech 2009 – 2011 došlo k nárůstu těchto přestupků až o 35%. Strážníci nejvíce řešili přestupky spáchané rušením nočního klidu, nedovoleným znečišťováním veřejného prostranství a buzením veřejného pohoršení. K velkým problémům města v posledních letech patřilo zakládání černých skládek menšího rozsahu a nepovolené odkládání domovního odpadu mimo instalované kontejnery. Městu každoročně narůstaly výdaje spojené s likvidací těchto černých skládek (v roce 2011 cena likvidace činila 86 000,- Kč). Tyto náklady se pak rozpočítávaly do poplatku za svoz komunálního odpadu, což se nelíbilo zejména občanům. Proto se tuto situaci město rozhodlo řešit v roce 2012 pořízením nového monitorovacího zařízení tzv. fotopasti. První výsledky na sebe nenechaly dlouho čekat a fotopast sklídila oprávněný úspěch, jelikož díky ní se podařilo vypátrat a usvědčit spoustu hříšníků, kterým byla za přestupek založení černé skládky uložena bloková pokuta ve výši 1000 Kč.

Přestupky proti majetku se v hodnoceném období neustále zvyšovaly. Průměrně se jejich výše na celkových přestupcích pohybovala okolo 5,4 %. Strážníci nejčastěji tyto přestupky řešili udělením blokové pokuty. Od roku 2010 docházelo stále častěji k páchání přestupků na úseku majetku, a to za účelem vlastního obohacení. Příčinou těchto nárůstů byla a stále je velmi vysoká nezaměstnanost ve městě (12 % k 31. 12. 2011) a obava občanů ze ztráty zaměstnání. Nejvíce přestupků bylo zaznamenáno z krádeží v supermarketech a drogeriích, kde pachatelé měli největší zájem o alkohol, drogistické zboží a dražší potraviny. Velmi často také strážníci řešili přestupky spojené s krádežemi železa a barevných kovů a okapních svodů. Přínosným prvkem v boji proti majetkové kriminalitě byla realizace MKDS.

d) Zhodnocení ostatní činnosti

Mimo odhalování a řešení jednotlivých přestupků strážníci zajišťovali též činnosti, kterými pomáhali a usnadňovali život občanům i jiným subjektům v různých krizových,

mimořádných i běžných každodenních situací. Mezi ostatní činnosti, které byly v průběhu let 2006 – 2012 vykonávány patřila kontrola volného pobíhání psů v místech, která pro volný pohyb psů nebyla určena a odchyty toulavých psů a jiných zvířat. Strážníci během let odchytli stovky toulavých psů, které se jim podařilo z 80-ti % případů vrátit původním majitelům, ale některé psy bylo nutné umístit do psího útulku provozovaného v areálu firmy EKO - Servis Zábřeh. K ostatním činnostem patřila také téměř každodenní spolupráce se složkami IZS. Nejčastější spolupráce byla evidována s Policií ČR, ZZS a HZS. V analyzovaných letech se strážníci také účastnili na řešení záplavového rizika, kdy docházelo k prudkému navýšování hladiny řek jak ve městě, tak i v přidružených obcích. Dále předávali poznatky PČR nebo příslušným správním orgánům a také upozorňovali na podněty, které mohly zvyšovat nebezpečnost ve městě. Do preventivních aktivit strážníků patřili i kontroly podezřelých a hledaných osob PČR nebo přímo předváděli osoby na PČR a ke správnímu řízení. V rámci trestné činnosti strážníci MěP Zábřeh každoročně zadrželi několik osob, které spáchaly úmyslný trestný čin. V hodnocených letech každoročně probíhala preventivní i osvětová činnost, která spočívala ve vzdělávání zejména těch nejmenších spoluobčanů. Každoročně probíhala přednáškově – preventivní činnost od vyškolených strážníků. Přednášky byly většinou zaměřeny na prevenci v oblasti kriminality a trestní odpovědnosti (krádeže, šikana, dopravní znalosti a dodržování pravidel silničního provozu, přiblížení práce MěP Zábřeh a PČR a prevence v oblasti užívání alkoholu a drog). Všechny jejich přednášky a ukázky byly hodnoceny vedením škol a organizátorů akcí pozitivně s požadavkem opakující se spolupráce v dalších letech.

5.2 Zhodnocení hospodaření MěP Zábřeh

V rámci běžného hospodaření MěP Zábřeh zabezpečovala ekonomický i technický provoz, a to vždy v mezích stanoveného rozpočtu. V hodnoceném období bylo nejvíce prostředků vynakládáno na platy strážníků. Tyto platy se průměrně na celkových osobních výdajích podílely z více jak 73 %. V letech 2006 – 2010 se platy strážníků neustále zvyšovaly, s výjimkou roku 2008, kdy došlo s porovnáním s rokem 2007 k mírnému poklesu. V roce 2009 došlo opět k nárůstu platů o 15 %, i když byl 1 strážník z pracovního poměru propuštěn. Od roku 2011 se výdaje na platy strážníků začaly razantním tempem snižovat. Důkazem byl rok 2012, kdy ve srovnání s rokem 2011 došlo ke snížení až o 12 %, přičemž počet zaměstnaných strážníků zůstal nezměněn. Ostatní osobní výdaje zaujímaly v celkových

osobních výdajích pouze nepatrný podíl. V jednotlivých letech se pohybovaly v intervalu od 1 % - 2 %.

Provozní výdaje v letech 2006 – 2012 sloužily k zabezpečení technického provozu včetně vybavení, které strážníci MěP Zábřeh potřebovali k výkonu své činnosti. V letech 2008 a 2009 došlo k navýšení provozních výdajů o 24,6% oproti předcházejícím letům 2006 a 2007, tím že bylo pořízeno 12 nových zbraní typu ČZ 75D Compact, dále nová letní i zimní obuv, nové kožené bundy a uniformy pro všechny strážníky včetně velitele a dále byly zakoupeny i nové teleskopické obušky. V těchto letech došlo také k navýšení položky „výdaje na opravu a údržbu“, protože byly zahájeny menší úpravy a opravy služebny z důvodu realizace monitorovacího centra pro MKDS. Od roku 2010 byla z důvodu úspor MěP Zábřeh stále více krácena ve výdajích, které směřovaly z rozpočtu města na provozní výdaje. V roce 2007 se město rozhodlo vybudovat MKDS za využití dotačních prostředků MV ČR. Během let 2007 – 2010 bylo na území města nainstalováno 5 monitorovacích bodů, jejichž celková pořizovací cena činila 2 512 304,- Kč. Poskytnutá dotace MV ČR pokryla 71,6 % celkových nákladů MKDS. Celkové výdaje zahrnovaly i investiční výdaje, které město vyčlenilo na nákup finančně náročného vybavení a zařízení. V roce 2006 a 2009 byl zakoupen nový automobil a pořízeny nové majáky. Průměrně z rozpočtu připadá na MěP Zábřeh 2,03% celkových výdajů města.

MěP Zábřeh získávala příjmy na základě výkonu vlastní činnosti, tedy z uložených blokových pokut přestupců, z přijatých sankčních plateb, které strážníci udělili za opožděné platby přestupků, včetně příjmů, které musely být vymáhané právní cestou a dále v letech 2010 a 2011 byla přijata pojistná plnění (náhrady) od pojišťoven za vzniklé pojistné události. Tyto příjmy byly součástí celkových příjmů rozpočtu města Zábřeh. Příjmy představovaly nestabilní položku, jelikož nebylo předem možné určit, kolik finančních prostředků bude v konkrétním roce z přestupků a dalších poplatků vybráno. MěP Zábřeh každoročně výkonem své činnosti přispívala do rozpočtu města. Průměrně se jednalo o částku odpovídající 0,09 % celkových příjmů. Mezi celkovými příjmy a výdaji MěP Zábřeh byl viditelný rozdíl. Nevyrovnanost mezi jednotlivými položkami vyplývala zejména z toho, že MěP Zábřeh nebyla zřízena za účelem dosažení zisku (příjmů do rozpočtu), ale především měla a má plnit charakter veřejné služby a zabezpečovat bezpečnost a veřejný pořádek pro všechny občany na území města.

5.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření

Dotazník (viz. Příloha č. 9) byl vyhotoven za účelem zhodnocení činnosti strážníků MěP Zábřeh. Cílem bylo získat zpětnou vazbu přímo od občanů žijících ve městě Zábřeh a na základě tohoto šetření potvrdit nebo vyvrátit stanovenou hypotézu.

Respondenti byli vybráni tak, aby prošli napříč všemi věkovými skupinami a bylo možné jejich názory objektivně vyhodnotit. Respondent na uzavřené otázky odpovídal podle svého vlastního přesvědčení a uvážení a vždy vybral a následně zakroužkoval pouze jednu z nabízených možností. Na dotazník odpovědělo celkem 286 respondentů, kteří měli k datu dotazování trvale hlášené bydliště na katastrálním území města Zábřeh. Respondenti byli osloveni pomocí sociální sítě i přímým dotazováním. Na dotazník odpovědělo 57 % žen a 43 % mužů. Respondenti byli rozděleni do 4 věkových kategorií. Největší zájem o tento dotazník projevili občané věkové skupiny 21 – 35 let a 36 – 55 let. Grafické vyjádření výsledků dotazníkového šetření uvádí příloha č. 10.

57 % dotázaných respondentů si myslelo, že by bezpečnost občanů včetně zabezpečení veřejného pořádku v ulicích města měla patřit mezi základní priority města. Dalších 25 % dotázaných se svojí odpovědí „spíše ano“ přiklání k většinovému názoru. Na otázku, zda se občané města Zábřeh cítí bezpečně, se z 57 % přiklonili k odpovědi „spíše ne“. Dalších 28 % dotázaných se spíše cítilo bezpečně a 8 % velmi bezpečně. 69 % dotázaných odpovědělo, že ve městě existuje pouze 1 místo či lokalita, ve které se necítili bezpečně. Téměř všichni uvedli Sady Jiřího Wolker (zábřežský park) ve večerních a nočních hodinách. Dalších 27 % uvedlo 2 – 3 místa. Nejčastěji byly uváděny tyto lokality: vlakové nádraží ve večerních a nočních hodinách, hráz podél rybníku Oborník ve večerních a nočních hodinách, sídliště Severovýchod a ta část vedoucí z kopce Humenec k ulici Rudolfovo také ve večerních a nočních hodinách. 73 % respondentů uvedlo, že strážníky MěP Zábřeh vidělo v ulicích města jen velmi málo (1x za týden). Dalších 13 % vidělo strážníky málo, tedy 2x za týden, 8 % jen zřídka (1x za měsíc), pouhých 4 % dotázaných uvedlo, že strážníky v ulicích města potkávali každý den a 2 % uvedla, že strážníka nikdy nepotkala. Součástí dotazníku byla i otázka, zda by občané chtěli pro svůj pocit bezpečí potkávat v ulicích města strážníky MěP Zábřeh častěji. Ve většině případů, tedy ze 47 % zněla odpověď „spíše ano“ a z 34 % „určitě ano“. Pouhých 14 % dotázaných by je častěji potkávat spíše nechtěla. 62 % občanů si myslelo, že počet 13-ti strážníků včetně velitele je spíše nedostačující na zabezpečení bezpečnosti a veřejného pořádku na cca 14 000 obyvatel žijících ve městě. 14 % tvrdilo, že je

určitě nedostačující. 6 % odpovědělo, že počet strážníků je určitě dostatečný a 17 % se k této odpovědi spíše přiklání. V dotazníku byla položena i otázka, zda by měly být řady strážníků MěP Zábřeh rozšířeny o dalšího strážníka/y, i kdyby to vedlo k navýšení výdajů plynoucích z rozpočtu města do MěP Zábřeh. 59 % respondentů by svoji odpověď „spíše ano“ uvítalo rozšíření řad strážníků a 18 % by bylo určitě pro rozšíření řad. 12 % je spíše proti rozšíření a 7 % je razantně proti. 4 % dotázaných odpovědělo, že neví a rozšiřování řad strážníků jim bylo lhostejné. 53 % dotázaných potřebovalo nebo využilo pomoc přímo od strážníků nebo prostřednictvím tísňové linky. 47 % tyto zkušenosti nemělo, jelikož pomoc od strážníků nikdy nepotřebovali. Následující odpovědi respondentů na otázku, zda byli spokojeni s výkonem, zásahem či pomocí od strážníků měla přímou vazbu na předchozí otázku a s ní spojené odpovědi. 47 % respondentů na základě minulé odpovědi uvedlo, že situaci nemůže hodnotit, jelikož nikdy pomoc strážníků nevyužilo. Zbýlých 53 % se k dané otázce vyjádřilo. 38 % dotázaných s pomocí nebyla ani spokojena, ani nespokojena. 1 % respondentů bylo velmi spokojených a 7 % uvedlo, že byli spokojeni. 5 % občanů byla nespokojena a 2 % dotázaných byla se zásahem velmi nespokojena. 59 % občanů se dozvalo, že spáchalo nějaký přestupek za své jednání, které bylo v rozporu se zákonem, OZV nebo nařízením města a strážníci MěP Zábřeh je přímo při tomto neoprávněném jednání přistihli. 41 % žádný přestupek nespáchalo. 59 % respondentů, kteří se dozvali, že spáchali nějaký přestupek se vyjadřovali na následující otázku. Otázka zněla: jak s nimi byl daný přestupek řešen? 62 % přestupců se dozvalo, že na místě napomenutím, tedy domluvou. 38 % byla za neoprávněné jednání uložena bloková pokuta. Pro zhodnocení činnosti strážníků MěP Zábřeh bylo nutné položit i otázku, jak se občanům jevila MěP Zábřeh z pohledu profesionality. 48 % se přiklonilo k odpovědi, že MěP Zábřeh je profesionální, 43 % si myslelo, že je nepříliš profesionální, 7 % označilo MěP Zábřeh jako velmi profesionální a 2 % respondentů tvrdilo, že není vůbec profesionální. Poslední otázka dotazníku byla zaměřena na to, aby respondenti předepsaný výčet činností prováděných strážníky MěP Zábřeh seřadili podle svých priorit od nejdůležitějších po méně důležité, tak jak by je měli podle nich vykonávat strážníci MěP Zábřeh. Ke stanoveným činnostem respondenti přiřazovali číslíčky ve škále od 1 – 6, kdy číslo 1 bylo nejdůležitější a číslo 6 bylo nejméně důležité. Respondenti na základě svých odpovědí stanovili toto pořadí důležitosti: 1. hlídková činnost v ulicích města, 2. dohlížet nad dodržováním zákonů, nařízení a OZV vydaných městem, 3. společně s PČR pravidelně dohlížet a kontrolovat mladistvé občany (do 18-ti let) při konzumaci alkoholu a jiných omamných látek, 4. usměrňování

dopravy včetně zabezpečení průjezdnosti města, 5. dohlížet nad dodržování nejvyšší povolené rychlosti ve městě a 6. místo obsadilo šíření prevence a osvěty mezi občany a žáky ZŠ.

Dotazníkové šetření je podle mého názoru poměrně ovlivnitelný nástroj, a proto je za potřebí s jeho výsledky zacházet a nakládat obezřetně. Důležité je, aby finální výsledky získané na základě dotazníkového šetření byly vyhodnoceny a současně okomentovány tak, aby z nich bylo jednoduché vyčíst, jakou mají vypovídající hodnotu v závislosti na tom, kolik procent občanů se hlasování zúčastnilo. Například, pokud v určitých hodnocených otázkách převýšil většinový názor jako negativní, ještě to nutně nemusí znamenat, že by strážníci odváděli špatnou práci nebo zanedbávali výkon své činnosti. Výsledek mohl být pouze zkreslen, a to tím, že se sešel právě takový vzorek respondentů, kteří se v určitých posuzovaných aspektech názorově shodli nebo neshodli. Další zkreslení mohlo zapříčinit i malé procento účasti ve vztahu k celkovému počtu obyvatel ve městě.

5.4 Verifikace hypotézy a její diskuze

Již v úvodu, současně s cílem práce byla stanovena tato **hypotéza**: současný počet strážníků Městské policie Zábřeh je v souladu s velikostí katastrálního území a počtem obyvatel města nedostatečný.

Verifikace hypotézy: současný počet strážníků Městské policie Zábřeh, v souladu s velikostí katastrálního území a počtem obyvatel města je nedostatečný. Na základě výsledků dotazníkového šetření **byla hypotéza potvrzena**.

Diskuze

Díky zpětné vazbě od samotných občanů města Zábřeh, kteří svůj názor vyjadřovali v dotazníkovém šetření, bylo možné danou hypotézu vyhodnotit. Hypotéza byla potvrzena na základě výsledku otázky č. 7. Touto otázkou bylo přímo zjišťováno, zda si občané města myslí, že počet 13-ti strážníků je dostačující na zabezpečení bezpečnosti a veřejného pořádku na cca 14 000 obyvatel žijících ve městě. 62 % respondentů na tuto otázku odpovědělo, že je počet strážníků spíše nedostačující a 14 % přímo potvrdilo, že je určitě nedostačující. Hypotézu je možné potvrdit i na základě získaných výsledků z otázek: č. 3, č. 4, č. 5 a č. 6. Otázkou č. 5 bylo zjišťováno, jak často občané viděli strážníky v ulicích města. 73 % občanů uvedlo, že strážníky vidělo a potkávalo jen velmi málo, tedy pouze 1 krát za týden. Tento výsledek jasně nasvědčuje tomu, že město se potýká s nedostatkem strážníků, a to proto, že

každodenní výkon služby je zabezpečován pouze 2 strážníky, kteří mají k dispozici 1 automobil. To, že občané viděli strážníky jen velmi málo, je dáno také rozlehlostí území, pro kterou strážníci vykonávají svoji působnost. Pokud strážníci vyjedou na hlídkovou činnost do přilehlých městských částí či okrajových lokalit, pak logicky jako uniformovaná autorita chybí v centru města, kde se zejména v odpoledních hodinách sdružuje nejvíce lidí a kde by bylo vhodné, aby strážníci prováděli dohled a preventivní činnost zejména nad žáky i mládeží, kteří hromadně opouští školy a dospělí zaměstnání. V návaznosti na otázku č. 5 byla položena otázka č. 6, která zjišťovala, jestli by občané chtěli pro svůj pocit bezpečí potkávat v ulicích města strážníky častěji. Ve většině případů, tedy ze 47 % zněla odpověď „spíše ano“ a z 34 % „určitě ano“, což opět potvrzuje to, že stanovená hypotéza byla potvrzena. Na základě odpovědí na otázky č. 3 a č. 4 je možné nepřímo potvrdit stanovenou hypotézu. Podle mého názoru i počet strážníků působících ve městě souvisí přímo úměrně s pocitem bezpečí občanů. Otázka č. 3 se přímo občanů dotazovala, zda se cítí ve městě bezpečně. Odpovědi na tuto otázku mě překvapily, protože se občané z 57 % přiklonili k odpovědi „spíše ne“. Tuto vzniklou situaci bych doporučila městu jako zřizovateli MěP Zábřeh nepodcenit, jelikož by se do budoucna mohlo jednat o závažný problém. Protože tam, kde se lidé necítí bezpečně, nemohou žít kvalitní a plnohodnotný život a v nejhorším případě by tato situace v budoucnu vedla k odlivu obyvatel do bezpečnějších měst či obcí. I otázka č. 4 se určitým dílem podílela na potvrzení hypotézy a to zejména tím, že 69 % dotázaných odpovědělo, že ve městě existuje právě 1 místo či lokalita, ve kterém se necítí bezpečně a dalších 27 % respondentů uvedlo 2 – 3 místa.

5.5 Návrhy a doporučení

Na základě výsledků obou analýz a dotazníkového šetření je mým úkolem zformulovat návrhy a doporučení, které by do budoucna podle mého názoru vedly ke zlepšení činnosti městské policie ve městě.

Navýšení počtu strážníků

Podle mého názoru bezpečnost občanů včetně zabezpečení veřejného pořádku na území města by rozhodně mělo patřit mezi základní priority města, což bylo v zásadě potvrzeno i na základě dotazníkového šetření, kdy se 57 % respondentů k mému názoru přiklonilo. Na základě výsledku hypotézy, kdy bylo potvrzeno, že počet strážníků je nedostatečný, městu Zábřeh, jakož zřizovateli MěP Zábřeh, bych doporučila zaměstnat

minimálně 1 strážníka na plný pracovní úvazek, i když by to prakticky znamenalo zatížení rozpočtu města. Podle mých propočtů (na základě hodnot roku 2012) a průměrné mzdy, kterou si lidé v tomto regionu měsíčně vydělají, by na zaměstnání dalšího strážníka bylo nutné ročně vyčlenit z rozpočtu města zhruba necelých 300 000,- Kč. Tyto finanční prostředky by bylo možné získat z finančních prostředků, které díky hernám a hazardu město získává každoročně do rozpočtu města. Zábřeh v přepočtu na obyvatele je město s vysokou koncentrací heren a barů s výherními automaty a videoterminály. Paradoxně v blízkosti těchto zařízení a okolí strážníci velmi často musejí zasahovat a řešit přestupky spojené s rušením nočního klidu, výtržnictvím a majetkovou kriminalitou. Pokud město hazard podporuje, tak by bylo rozumné finanční prostředky z něho získané využít tak, aby byla zajištěna větší bezpečnost a veřejný pořádek pro všechny občany města. I na základě nepsaného pravidla, které se používá pro stanovení optimálního počtu strážníků v souvislosti s počtem obyvatel, je taktéž nedostatečný. Toto pravidlo tvrdí, že na 1 000 obyvatel by měl připadat 1 strážník, což v případě 14-ti tisícového města Zábřeh a současného počtu 13-ti strážníků tomuto nepsanému pravidlu neodpovídá. I samotná přítomnost dalšího uniformovaného strážníka v ulicích města bude mít podstatný vliv na zvýšení pocitu bezpečí u občanů, které evidentně teď chybí (viz. výsledky dotazníkového šetření) zvýšení prevence i kvality výkonu služby.

Zaměstnat na částečný pracovní úvazek administrativního pracovníka

Navrhovala bych zaměstnat na částečný pracovní úvazek ženu či muže, který by prováděl a zabezpečoval všechny potřebné administrativní úkony a zpracovával a pomáhal vést agendu MěP Zábřeh. Toto řešení navrhuji z důvodu toho, protože velitel MěP Zábřeh je administrativními pracemi zcela zavalen a díky tomu nemůže vykonávat práci strážníka v terénu. Myslím si, že je nesmyslné, aby kvalifikovaná osoba, která by mohla přispívat a pozitivně působit v zabezpečování veřejného pořádku na území města se zabývala jen administrativou.

Rozšíření kamerového systému do lokalit s vyšším stupněm hrozícího nebezpečí

Za účelem zvýšení pocitu bezpečí u občanů a prevence, zejména v oblasti trestné činnosti, narušování veřejného pořádku a porušování pravidel občanského soužití navrhuji do budoucna rozšířit MKDS za využití finančních prostředků z programu Prevence kriminality pod záštitou MV ČR o další 3 monitorovací místa. 2 kamery doporučuji umístit zejména do lokalit, které vyšly na základě dotazníkového šetření jako ty, kde se občané necítili bezpečně.

Občané nejvíce zmiňovali Sady Jiřího Wolker (zábřežský park) a Hráz podél rybníku Oborník. 3. kameru navrhuji umístit na nám. 8. Května, kde dochází k poměrně častému narušování veřejného pořádku, zejména mládeží z přilehlých škol. V rámci rozšiřování MKDS by bylo vhodné pro zlepšení dohledového centra do budoucna zakoupit i větší velkoplošné obrazovky, díky nimž, by byl zajištěn lepší monitoring událostí ve městě a případné odhalování pachatelů.

Zajistit odpolední hlídku v době, kdy děti a mládež opouští hromadně vyučování

Podle mého názoru, by bylo vhodné již v blízké době, aby strážníci drželi hlídku a vykonávali dozor i v odpoledních hodinách u základních škol, když školáci hromadně odcházejí z vyučování. Tato odpolední doba, kdy děti a mládež opouští školy je stále častěji spojena a provázena nevhodným, v některých případech až neslušným chováním mezi žáky navzájem, rvačkami, nadávkami, kouřením a požíváním alkoholických nápojů. Myslím si, že za přítomnosti strážníků MěP Zábřeh bude tohoto nežádoucího chování u mládeže ubývat.

Zajistit vhodné volnočasové aktivity pro mládež ve věku od 15 do 18 let

Navrhuji především pro sociálně slabé rodiny mající „děti“ ve věku od 15 do 18 let zajistit vhodné volnočasové aktivity odpovídající jejich věku. Důležité je, aby tyto aktivity byly zdarma. V posledních letech právě u této věkové kategorie evidujeme zvyšující se počet páchaných kriminálních činů (např. vandalismus, sprayerství, krádeže, atd). Myslím si, že by kriminalita u těchto mladistvých klesla, kdyby město zajistilo vhodné prostory či z vlastní iniciativy vybudovalo prostory k seberealizaci, které ve městě zcela určitě chybí, např. skate park včetně U – rampy, využitelné na inline kolečkové brusle, skateboard nebo bmx kolo, atd.

6 Závěr

V souladu s právním řádem ČR, obce v samostatné působnosti, ve svém katastrálním území a s ohledem na jejich místní předpoklady a zvyklosti zřizovali a neustále zřizují pro uspokojování potřeb svých občanů, včetně zabezpečení ochrany veřejného pořádku, na základě vlastního rozhodnutí obecní (městskou) policii. Toto je i případ města Zábřeh na Moravě, které městskou policii zřídilo dne 30. 4. 1992. Od dob jejího vzniku do současnosti se jí podařilo vytvořit základnu strážníků s dostatečnými znalostmi a dovednostmi, které jsou zúročeny několikaletou zkušeností plynoucí z výkonu jejich činnosti při zajišťování bezpečnosti a ochrany veřejného pořádku na území města.

Diplomová práce byla rozčleněna mimo úvod a závěr do čtyř kapitol. Pro její úplnost byla práce doplněna seznamem použité literatury, seznamem zkratk, seznamem příloh a jednotlivými přílohami, které detailně přiblížily danou problematiku obecní policie.

První kapitola byla především věnována obecné charakteristice a pojmosloví z oblasti obecní policie. Byla představena i její nezastupitelná role v rámci policejné bezpečnostní činnosti včetně jejího postavení v systému policejní správy.

Druhá kapitola byla přímo zaměřena na Městskou policii Zábřeh na Moravě. V jednotlivých podkapitolách bylo podrobně popsáno, jak tato policie vznikla, jakým způsobem se ve městě formovala, jak fungovala a pracovala. Byla také popsána i její organizační struktura včetně jejího řízení.

V následující kapitole byla provedena analýza činnosti a hospodaření v letech 2006 – 2012. Pro zhodnocení činnosti byl analýze podroben počet celkově zjištěných přestupků na území města včetně přestupků spáchaných v rámci jednotlivých úseků. Pro účely zhodnocení analýzy hospodaření byly rozebrány jak osobní, tak i provozní výdaje, které v rámci celkových výdajů každoročně plynuly z rozpočtu města do městské policie. Analýze byly taktéž podrobeny příjmy, které strážníci získávali na základě výkonu své činnosti.

Závěrečná kapitola se zabývala zhodnocením obou provedených analýz včetně vyhodnocení dotazníkového šetření, na jehož základě byla vyhodnocena stanovená hypotéza. V této kapitole byly také zformulovány návrhy a doporučení ke zlepšení činnosti městské policie ve městě.

Cílem diplomové práce bylo čtenáře seznámit s problematikou obecní policie, vymezit její základní úlohu, činnosti a význam na příkladu konkrétního města. Zhodnotit její činnost v letech 2006 – 2012 na základě analýzy přestupků a současně zhodnotit finanční prostředky,

kteřé město Zábřeh na Moravě vynakládalo na správu a činnost v letech 2006 - 2012. Cílem bylo také na základě výsledků obou analýz a dotazníkového šetření zformulovat návrhy a doporučení ke zlepšení činnosti městské policie ve městě.

Důležitými kroky k naplnění stanoveného cíle bylo důkladné nastudování teoretické části, pojmů týkajících se obecní policie a orientace v platných legislativních normách. Základní užívané legislativní normy byly: zákon ČNR č. 553/1991 Sb., o obecní policii a zákon ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

Cíl práce byl splněn za pomoci interních podkladů a materiálů poskytnutých od města i samotné Městské policie Zábřeh na Moravě. Na základě těchto podkladů mi bylo umožněno popsat úlohu, činnosti a její význam. Po prostudování a následném zpracování těchto získaných interních podkladů a materiálů bylo provedeno požadované zhodnocení činnosti včetně finančních prostředků vynakládaných jak na její správu, tak i činnost v letech 2006 – 2012. Cíl byl naplněn i tím, že byl vytvořen dotazník a provedeno dotazníkové šetření u občanů města. Na základě zhodnocení obou analýz a dotazníkového šetření byly zformulovány návrhy a doporučení ke zlepšení policie ve městě.

V souladu s cílem práce byla v úvodu stanovena **hypotéza**, že současný počet strážníků Městské policie Zábřeh na Moravě je v souladu s velikostí katastrálního území a počtem obyvatel města nedostatečný. Hypotéza byla na základě dotazníkového šetření potvrzena.

Po bezpečnostní stránce je město Zábřeh na Moravě místem poměrně stabilizovaným, kdy na základě provedené analýzy činnosti si dovoluji tvrdit, že na úseku veřejného pořádku a bezpečnosti nedošlo za poslední období k tak závažným událostem, které by svou povahou, závažností nebo společenskou nebezpečností vedly a přímo nasvědčovaly o výrazném zhoršení. Ale i přes tento stav, je nezbytné, aby se MěP Zábřeh neustále a komplexně vyvíjela jak po kvantitativní, tak i kvalitativní stránce tak, aby byl nejen zachován její uspokojivý současný stav, ale aby se bezpečností situace a hlavně činnost strážníků MěP Zábřeh neustále zlepšovala. MěP Zábřeh by měla přidělené finanční prostředky z rozpočtu města využívat efektivně, hospodárně i účelně, a to vždy s ohledem na priority, možnosti, potřeby a především zájmy všech občanů žijících ve městě. Pro zlepšení činnosti městské policie jsem městu, jako zřizovateli, doporučila, aby byl do budoucna navýšen počet strážníků, na částečný pracovní úvazek zaměstnán administrativní pracovník, rozšířen kamerový systém do lokalit s vyšším stupněm hrozícího nebezpečí a zajištěny vhodné volnočasové aktivity pro mládež ve věku od 15 do 18 let.

Seznam použité literatury

Odborné knihy

BALABÁN, Miloš, DUCHEK Jan a Libor STEJSKAL. *Kapitoly o bezpečnosti*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2007. 428 s. ISBN 978-80-246-1440-3.

FILÁK, Antonín a kol. *Základy teorie policejné bezpečnostní činnosti II*. 1. vyd. Praha: Police history, 2006. 214 s. ISBN 80-86477-33-9.

HALÁSEK, Dušan, LENERT, David a Bohuslav PERNICA. *Ekonomika obrany, bezpečnosti a veřejného pořádku*. 1. vyd. Ostrava: VŠB-TU, 2006. 186 s. ISBN 80-248-1026-3.

HORIZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 234 s. ISBN 978-80-7380-096-3.

MACEK, Pavel a Vladimír HÁJEK. *Obecní policie*. 2. roz. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2003, 144 s. ISBN 80-85981-78-5.

MATES, Pavel, HROZINKOVÁ, Eva, HROMÁDKA, Matěj a Jindřich RAJMAN. *Nové policejní právo*. Praha, 2009. 338 s. ISBN 978-80-7201-743-0.

NEDOROST, Libor. *Obecní policie*. 1. vyd. Brno: MU, 1995. 29 s. ISBN 80-210-1147-5.

ŠKODA, Jindřich, VAVERA, František a Radek ŠMERDA. *Zákon o Policii s komentářem*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 397 s. ISBN 978-80-7380-160-1.

Elektronické dokumenty

Český statistický úřad: ČSÚ: *Definitivní výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2011* [online]. ČSÚ [2. 3. 2013]. Dostupné z:

http://www.czso.cz/sldb2011/redakce.nsf/i/definitivni_vysledky_scitani_lidu_domu_a_bytu.

Český statistický úřad: ČSÚ: *Městská a obecní statistika 2011* [online]. ČSÚ [8. 3. 2013]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/regiony_mesta_obce_souhrn.

KROULÍK, JAN. *Právní postavení Policie ČR a obecní policie*. Brno, 2008. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta právnická, Katedra správní vědy, správního práva a finančního práva.

Město Zábřeh: *Historie města* [online]. [2. 3. 2013]. Dostupné z: <http://mesta.obce.cz/zabreh/historie.htm>.

Město Zábřeh: *Strategie rozvoje města Zábřeh 2008 – 2013* [online]. [2. 3. 2013]. Dostupné z: http://meu.zabreh.cz/images/stories/other/ke_stazeni/final_navrh_strategie_rozvoje.pdf.

Město Zábřeh: *Historie Městské policie Zábřeh* [online]. [1. 3. 2013]. Dostupné z: <http://meu.zabreh.cz/sluzby-pro-verejnost/mestska-policie>.

Město Zábřeh: *Veřejnoprávní smlouva v oblasti činnosti Městské policie Zábřeh* [online]. [3. 3. 2013]. Dostupné z: <http://meu.zabreh.cz/mesto-zabreh/verejnopravni-smlouvy>.

Policie Český Krumlov. PČK: *Historie MP* [online]. PČK [16. 2. 2013]. Dostupné z: http://www.mpckrumlov.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=2&Itemid=7%20-historie%20MP.

Legislativa

Zákon České národní rady č. 553 ze dne 6. prosince 1991 o obecní policii. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 104. Dostupný také z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=1991&cz=553>.

Zákon České národní rady č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 035. Dostupný také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>.

Ostatní

Konzultace s velitelem Městské policie Zábřeh, Bc. Václavem Doubravou.

Město Zábřeh: *Organizační řád MěP Zábřeh*. [12. 11. 2012]. Dostupné z: Interní materiály MěP Zábřeh.

Město Zábřeh: *Zprávy o činnosti MěP Zábřeh v letech 2006 – 2012*. [10. 1. 2013]. Dostupné z: Interní materiály MěP Zábřeh.

Město Zábřeh: *Rozpočet města Zábřeh v letech 2006 – 2012*. [20. 2. 2013]. Dostupné z: Interní materiály města Zábřeh.

Město Zábřeh: *Informační zpravodaj města Zábřeh č. 13/2012*. [27. 6. 2012].

Město Zábřeh: *Informační zpravodaj města Zábřeh č. 16/2012*. [12. 9. 2012].

Město Zábřeh: *Informační zpravodaj města Zábřeh č. 16/2012*. [20. 3. 2013].

Město Zábřeh: *Obecně závazná vyhláška č. 3/1992, kterou se zřizuje Městská policie Zábřeh*. [16. 12. 2012]. Dostupné z: Interní materiály města Zábřeh.

Město Zábřeh: *Obecně závazná vyhláška č. 4/03 o městské policii*. [16. 12. 2012]. Dostupné z: Interní materiály města Zábřeh.

Město Zábřeh: *Obecně závazná vyhláška č. 4/2011, kterou se mění obecně závazná vyhláška města Zábřeh č. 4/2003 o městské policii*. [16. 12. 2012]. Dostupné z: Interní materiály města Zábřeh.

Město Zábřeh: *Organizační struktura MěÚ Zábřeh* [online]. [25. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.zabreh.cz/mestsky-urad/organizacni-struktura>.

Město Zábřeh: *Schéma rozmístění kamer* [online]. [25. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.zabreh.cz/sluzby-pro-verejnost/mestska-policie/mestsky-kamery-system>.

Město Zábřeh: *Každá ulice má svého strážníka* [online]. [25. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.zabreh.cz/sluzby-pro-verejnost/mestska-policie/kazda-ulice-ma-sveho-straznika>

Google Maps: *Město Zábřeh* [online]. [28. 3. 2013]. Dostupné z: http://maps.google.cz/maps?hl=cs&gs_rn=9&gs_ri=psyab&cp=7&gs_id=46&xhr=t&bav=on.2,or.r_qf.&bvm=bv.45512109,d.ZWU&biw=1920&bih=936&q=město+zábřeh.

Seznam zkratk

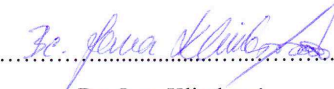
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
BS ČR	Bezpečnostní systém ČR
ČNR	Česká národní rada
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
HZS	Hasičský záchranný sbor
IZS	Integrovaný záchranný systém
MěÚ Zábřeh	Městský úřad Zábřeh
MKDS	Městský kamerový a dohlížecí systém
MÚ – ODSH	Městský úřad – odbor správní a hospodářský
MV ČR	Ministerstvo vnitra ČR
OO PČR	Obvodní oddělení Policie ČR
OP	Obecní policie
OZV	Obecně závazná vyhláška
PBČ	Policejně bezpečnostní činnost
PBO	Policejně bezpečnostní orgány
PČR	Policie České republiky
SNB	Sbor národní bezpečnosti
SZ	Sociální zabezpečení
ÚP	Úřad práce
VB	Veřejná bezpečnost
VZP	Veřejné zdravotní pojištění
ZZS	Zdravotnická záchranná služba

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 26. dubna 2013

Bc. Jana Klimková

Seznam příloh

- Příloha č. 1: OZV č. 3/1992, kterou se zřizuje Městská policie Zábřeh
- Příloha č. 2: OZV č. 4/03 o městské policii
- Příloha č. 3: OZV č. 4/2011, kterou se mění OZV č. 4/03 o městské policii
- Příloha č. 4: Umístění Městské policie Zábřeh v rámci organizační struktury Městského úřadu Zábřeh
- Příloha č. 5: Mapa zachycující území, ve kterých strážníci Městské policie Zábřeh, v rámci výkonu své působnosti provádějí svoji činnost
- Příloha č. 6: Lokality a konkrétní ulice tvořící jednotlivé okrsky
- Příloha č. 7: Přehled provozních výdajů na MěP Zábřeh v letech 2006 – 2012 (v tis. Kč)
- Příloha č. 8: Schéma rozmístění pěti monitorovacích bodů v rámci MKDS
- Příloha č. 9: Dotazníkové šetření pro zhodnocení činnosti Městské policie Zábřeh
- Příloha č. 10: Grafické vyjádření výsledků dotazníkového šetření

Příloha č. 1/1

OZV č. 3/1992, kterou se zřizuje Městská policie Zábřeh

1992/04/30

Město Zábřeh

Obecně závazná vyhláška.

Městské zastupitelstvo v Zábřehu na svém zasedání dne 30.4.1992 rozhodlo takto:

1. Podle § 1 zák. ČNR č. 553/91 Sb. zřizuje se pro město Zábřeh městská policie.
2. Při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku se městská policie řídí zák. ČNR č. 553/91 Sb. o obecní policii.
3. Městské zastupitelstvo v Zábřehu pověřuje řízením městské policie starostu města Zábřeha.
4. Určuje se tento stejnokroj pro městskou policii:
šestihranná černá čepice
černá kožená bunda se znakem městské policie
černošedé dlouhé kalhoty
černá košile
černé boty.
5. Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. května 1992.

Ing. František Srovnal
Ing. František S r o v n a l
starosta města

V Zábřehu dne 30. dubna 1992

Vypracováno: 30.4.1992
Seznamováno: 30.5.1992

Pavel Štencl
Pavel Š t e n c l
zástupce starosty města

Zdroj: Obecně závazná vyhláška č. 3/1992, kterou se zřizuje Městská policie Zábřeh – interní materiály. Vlastní zpracování

Příloha č. 2/1

OZV č. 4/03 o městské policii

OBECE ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA č. 4/03

o městské policii

Zastupitelstvo města Zábřeh na svém 4. zasedání dne 14.5.2003 schválilo na základě zmocnění zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) – v platném znění a zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii – v platném znění tuto obecně závaznou vyhlášku.

Článek 1

Základní ustanovení

1. Město Zábřeh zřizuje pro zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku Městskou policii Zábřeh (dále jen "městská policie"). Sídlem městské policie je ul. Tunklova č.5, Zábřeh. Městská policie se zřizuje na dobu neurčitou.
2. Městskou policii řídí starosta, který zároveň jedná jménem města Zábřeh v pracovněprávních vztazích zaměstnanců města Zábřeh zařazených do městské policie (dále jen "strážník").
3. Rada města Zábřeh může pověřit určeného strážníka plněním některých úkolů při řízení městské policie (dále jen "velitel městské policie"). Velitel městské policie je nadřízený všem strážníkům a řídí a kontroluje jejich činnost. Velitel městské policie je odpovědný za plnění úkolů městské policie starostovi.
4. Základní zásady činnosti městské policie, organizační strukturu a pravomoci velitele městské policie, případně dalších strážníků, a bližší úpravu pracovněprávních vztahů strážníků vymezí organizační a pracovní řád, který podle pracovněprávních předpisů vydá starosta po předchozím schválení Radou města Zábřeh.

Článek 2

Stejnokroj strážníka

1. Strážníci jsou povinni a oprávněni nosit stejnokroj městské policie pouze v pracovní době při výkonu své pravomoci.
2. Strážník, který je oděn do stejnokroje městské policie, musí být vždy ustrojen a upraven dle výstrojního řádu a nařízení velitele městské policie. Odznak obecní policie nosí strážník na pravé straně prsou a identifikační číslo pod odznakem obecní policie. Nášivka "Městská policie Zábřeh" se nosí na záloktí rukávů.
3. Strážníci vícečlenné hlídky musí být ustrojeni a upraveni jednotně.
4. Stejnokroj strážníka dle zvláštních předpisů tvoří tato ústroj:

Zdroj: *Obecně závazná vyhláška č. 4/03 o městské policii* – interní materiály. Vlastní zpracování.

Příloha č. 2/2

OZV č. 4/03 o městské policii

Vzor A.

- v letním období pro hlídkovou činnost

- bílemodrá košile s krátkým nebo dlouhým rukávem,
- kravata černé barvy,
- černé kalhoty,
- čepice s páskou s bílými a tmavě modrými šachovnicově uspořádanými čtverci, umístěnou viditelně po celém obvodu čepice s odznakem na čelní části čepice ve tvaru kruhu bílé barvy s tmavě modrým mezikružím, na němž je v horní části zlatě ražené slovo "MĚSTSKÁ" a v dolní části slovo "POLICIE",
- bunda černé barvy,
- černé letní boty,

Vzor B

- v letním období pro cyklohlídku

- modrá polokošile, nebo černé (modré) triko s krátkým rukávem. Na levé straně hrudi a na zádech je bílý nápis MĚSTSKÁ POLICIE, nebo MĚSTSKÁ POLICIE ZÁBŘEH. Na záloktě levého rukávu je umístěn znak MĚSTSKÁ POLICIE ZÁBŘEH.
- kovový znak městské policie se služebním číslem je zasazen do koženého pouzdra a je zavěšen na opasku strážníka
- kalhoty dlouhé, černé, nebo černé šortky
- obuv : černé polobotky, černá sportovní obuv používaná na jízdní kolo
- čepice baseball letní, černá s modrobílou šachovnicí a nápisem MĚSTSKÁ POLICIE

Vzor C

- v zimním období:

- čepice zimní s odznakem na čelní části čepice ve tvaru kruhu bílé barvy s tmavě modrým mezikružím, na němž je v horní části zlatě ražené slovo "MĚSTSKÁ" a v dolní části slovo "POLICIE", nebo čepice se štítkem,
- bílemodrá košile s dlouhým rukávem,
- kravata černé barvy,
- černé kalhoty,
- černé zimní boty,
- zimní bunda černé barvy,
- šála,
- kožené rukavice,
- černý svetr s nápisem MĚSTSKÁ POLICIE

V přechodném období a chladném počasí:

- ústroj upřesní velitel městské policie dle konkrétní situace, přičemž lze stanovit kombinaci ústroje pro letní a zimní období,

Zdroj: *Obecně závazná vyhláška č. 4/03 o městské policii* – interní materiály. Vlastní zpracování.

Příloha č. 2/3

OZV č. 4/03 o městské policii

Speciální ústroj strážníka:

- výcviková a zásahová kombinéza černé barvy opatřená nápisem "MĚSTSKÁ POLICIE",
- baret černé barvy s odznakem na čelní části čepice ve tvaru kruhu bílé barvy s tmavě modrým mezikružím, na němž je v horní části zlatě ražené slovo "MĚSTSKÁ" a v dolní části slovo "POLICIE",
- reflexní vesta opatřená nápisem "MĚSTSKÁ POLICIE",
- pláštěnka černé barvy s nápisem "MĚSTSKÁ POLICIE".

5. Doplnky stejnokroje a další prostředky pro výkon pravomoci strážníka jsou stanoveny takto:

a) doplňky služebního stejnokroje:

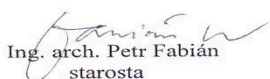
- opasek černé barvy,
- pouzdro se zbraní,
- obušek (tonfa),
- pouta,
- slzotvorné prostředky,
- přenosná radiostanice,
- kapesní svítilna s červeným světlem,
- zastavovací terč,

b) další prostředky pro výkon pravomoci strážníka:

- služební vozidlo bílé barvy označené dle zvláštních předpisů
- služební kola
- technické prostředky k zabránění odjezdu vozidla,
- prostředky k odchytu volně pobíhajících psů.

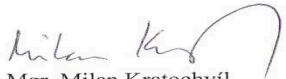
Článek 3
Závěrečná ustanovení

1. Ke dni účinnosti této obecně závazné vyhlášky se ruší obecně závazná vyhláška města č. 3/1992 ze dne 30.4.1992, o městské policii, a všechny ostatní vnitřní předpisy města týkající se městské policie, které nabyly účinnosti před dnem účinnosti této vyhlášky.
2. Tato vyhláška nabývá účinnosti 1.6. 2003

Ing. arch. Petr Fabián
starosta

Mgr. Milan Kratochvíl
místostarosta

Myšlena : 14.5.2003
Sejmulo : 20.6.2003

Zdroj: Obecně závazná vyhláška č. 4/03 o městské policii – interní materiály. Vlastní zpracování.

Příloha č. 3/1

OZV č. 4/2011, kterou se mění OZV č. 4/03 o městské policii

OBECNĚ ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA MĚSTA ZÁBŘEH

Č. 4/2011

kterou se mění obecně závazná vyhláška města Zábřeh č. 4/2003 o městské policii

Zastupitelstvo města Zábřeh na svém zasedání dne 21. 09. 2011

obecně závaznou vyhlášku tohoto znění:

I.

Touto obecně závaznou vyhláškou se mění článek I. odst. 3 obecně závazné vyhlášky města Zábřeh č. 4/2003 o městské policii takto:

Na návrh starosty může zastupitelstvo města pověřit plněním některých úkolů při řízení obecní policie určeného strážníka („velitel městské policie“). Podmínkou pověření určeného strážníka je předložení negativního lustračního osvědčení podle zákona upravujícího některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích. Velitel městské policie je nadřízený všem strážníkům a řídí a kontroluje jejich činnost. Velitel městské policie je odpovědný za plnění úkolů městské policie starostovi.

V ostatním zůstávají ustanovení obecně závazné vyhlášky nezměněna.

II.

Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti patnáctým dnem po vyhlášení.

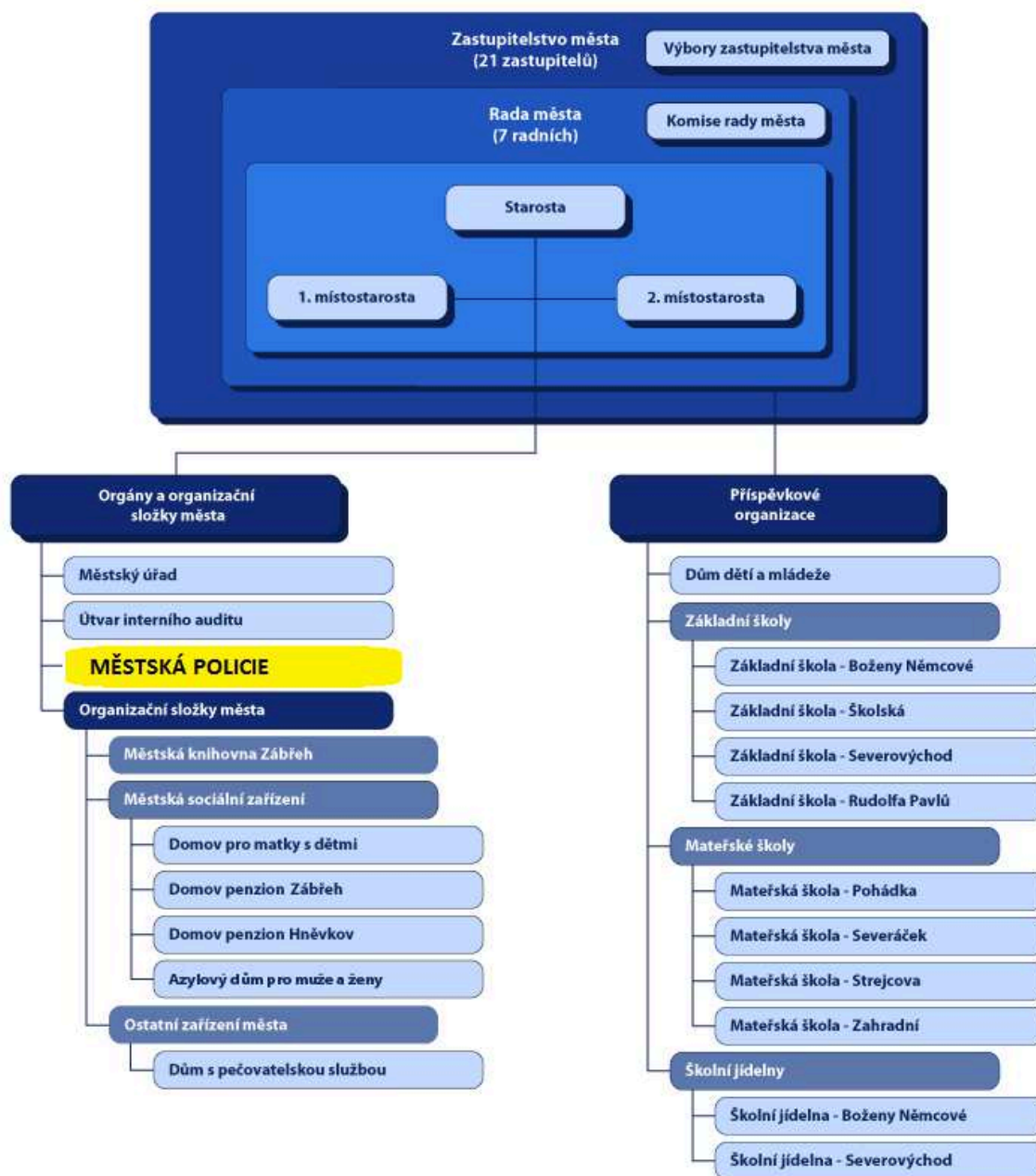
RNDr. Mgr. František John, Ph.D. v.r.
starosta

PaedDr. Karel Crhonek v.r.
místostarosta

Zdroj: *Obecně závazná vyhláška č. 4/2011, kterou se mění obecně závazná vyhláška města Zábřeh č. 4/2003 o městské policii* – interní materiály. Vlastní zpracování.

Příloha č. 4/1

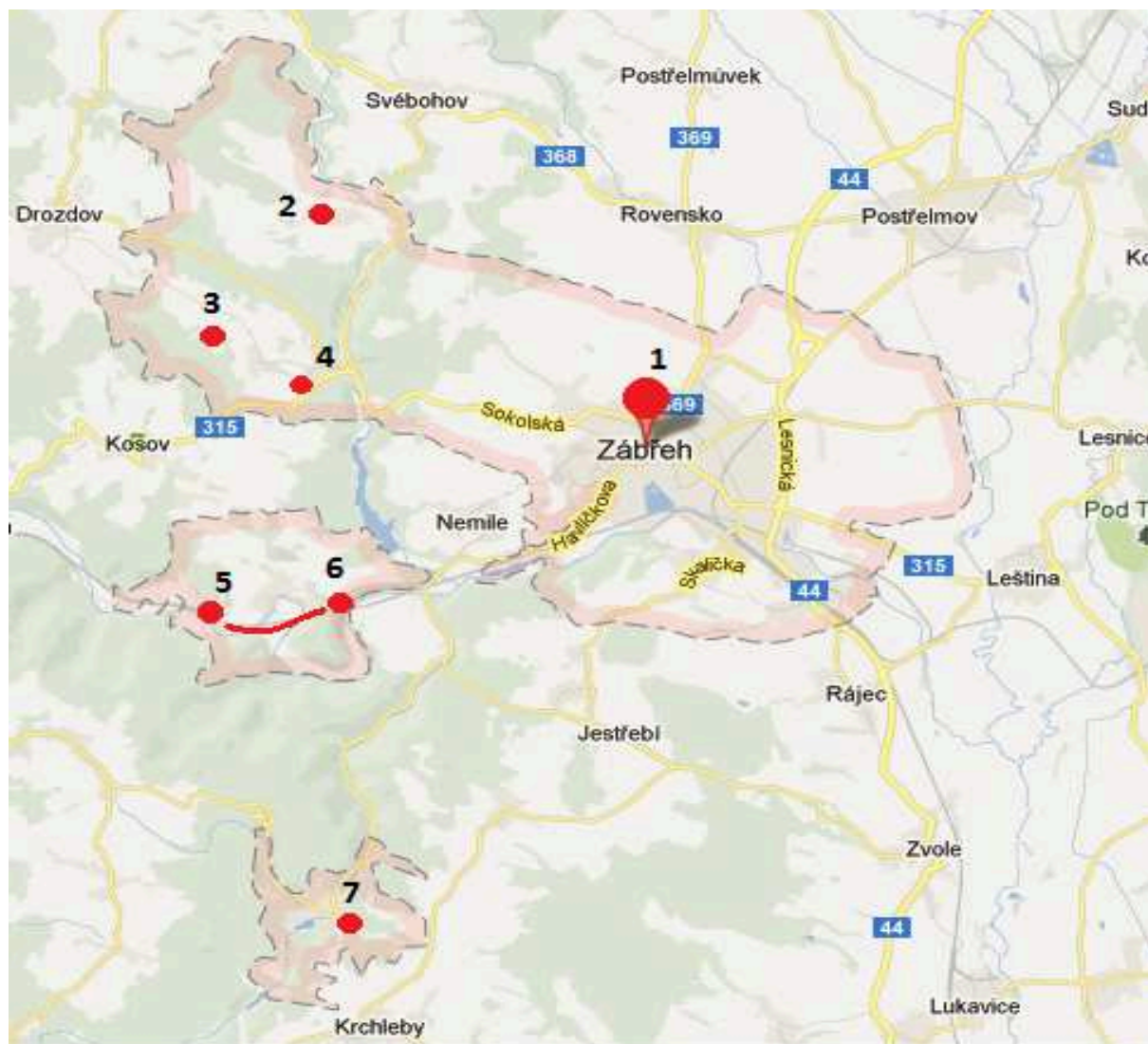
Umístění Městské policie Zábřeh v rámci organizační struktury Městského úřadu Zábřeh

Zdroj: Organizační struktura MěÚ Zábřeh. Vlastní zpracování

Příloha č. 5/1

Mapka zachycující území, ve kterých strážníci Městské policie Zábřeh, v rámci výkonu své působnosti provádějí svoji činnost

Zdroj: Google Maps: Město Zábřeh. Vlastní zpracování.

Legenda:

1 Zábřeh, 2 Václavov, 3 Pivonín, 4 Růžové údolí, 5 – 6 Cyklostezka Hněvkov – Lupěné, 7 Dolní a Horní Bušínov.

Příloha č. 6/1

Lokality a konkrétní ulice tvořící jednotlivé okrsky

- **Okrsek č. 1 - odpovědní 3 strážníci:** M. Jedelský, M. Doležel, J. Pospíšil.

Ulice: Dolní a Horní Bušínov, Masarykovo nám., nám. 8. Května, nám. Osvobození, sady J. Wolkeru, ul. ČSA, Dvorská, 17. Listopadu, ul. 28. Října, Farní, Havlíčkova, J. Nerudy, Komenského, Kopečná, Křižkovského, Kosmonautů, Kozinova, Na Hrázi, Na Řádkách, Oborník, P. Bezruče, Postřelmovská, Radniční, Spojovací, Sušilova, Školská, U Vodárny, Valová, V Opravě, Zahradní, Ztracená, Žerotínov, Žižkova.

Hraničními ulicemi jsou: ČSA, Dvorská, Havlíčkova, Na Hrázi, P. Bezruče, Postřelmovská, Zahradní,

- **okrsek č. 2 - odpovědní 3 strážníci:** A. Drozd, R. Záruba, P. Holík.

Ulice: Hněvkov, sídliště Krumpach, sady J. Wolkeru, ul. B.Němcové, Dvořákova, Havlíčkova, Indrova, Jana Welzla, Jílová, Jiráskova, Kopečná, Komenského, K Vápeníkám, Ladislava Fialy, Lidická, Malá Strana, Malodvorská, M. Vizovské, Morávková, Nemilská, Na Farském, Na Hrádku, Na Výsluní, Nad Lihovarem, Na Vyhlídce, Slunná, Smetanova, Sokolská, Sušilova, Stanislava Lolka, Tůmova, Třebizského, U Horního rybníka, U Bořin, Valová, V Hliníku, Zahradní, Za Pivovarem.

Hraničními ulicemi jsou: Havlíčkova, Zahradní, Valová, Dvorská,

- **okrsek č. 3 - odpovědní 3 strážníci:** J. Hladil, O. Diviš, P. Ilko.

Ulice: Pivonín, Růžové Údolí, sídliště Severovýchod, ul. Alšova, ČSA, Dvorská, Dlouhá, Háječkova, Javorová, Krátká, Luční, Leštinská, Lesnická, Mánesova, Na Hejtmance, Na Křtaltě, Postřelmovská, P. Bezruče, Polní, Příční, Strejcova, Svobodov, Sadová, Tunklova, Třešňová, U Dráhy, Úzká, Závořická, Zelená.

Hraničními ulicemi jsou: ČSA, Dvorská, Leštinská, Postřelmovská, P. Bezruče,

- **okrsek č. 4 - odpovědní 3 strážníci:** K. Jáně, F. Hejna, M. Novák.

Ulice: Václavov, ul. Cihlářská, ČSA, Humenec, Kahlíkova, Ku Dráze, Leštinská, Na Drahách, Na Nové, Na Zábrančí, Na Hrázi, Olomoucká, Obránců Míru, Palackého, Pod Zámečkem, Potoční, Ráječek, Rudolfov, Rybářská, R. Pavlů, Říční, Skalička, Sázavská, U Nádraží, U Sázavy, Vodní, V Háječku.

Hraničními ulicemi jsou: Leštinská, ČSA, ul. Na Hrázi.

Zdroj: Město Zábřeh: *Každá ulice má svého strážníka*. Vlastní zpracování.

Příloha č. 7/1

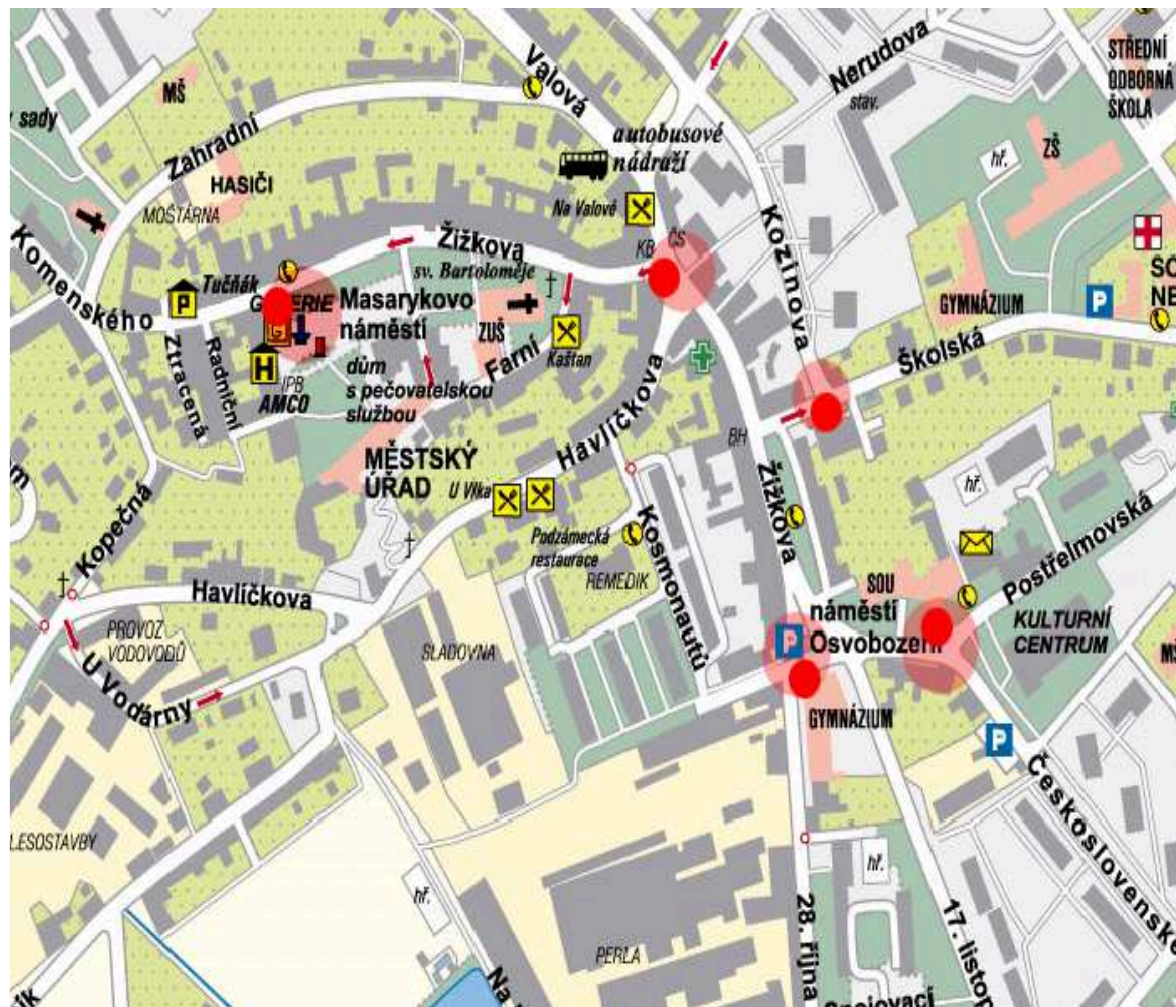
Přehled provozních výdajů na MěP Zábřeh v letech 2006 – 2012 (v tis. Kč)

Název položky	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Výdaje na prádlo, oděv a obuv	110	119	150	164	80	52	81
Nákup knih a učebních pomůcek	9	8	16	7	4	3	3
Dlouhodobý hmotný investiční majetek	101	50	165	98	7	10	10
Nákup materiálu	26	32	59	79	48	35	14
Studená voda vč. stočného a poplatku za odvod dešťové vody	10	12	6	4	6	6	5
Elektrická energie	60	56	77	84	82	74	85
Pohonné hmoty a maziva	121	133	135	136	109	110	119
Úhrada poštovních služeb	0	1	0	0	0	0	0
Úhrada telefonních služeb + internet	81	69	76	71	61	44	39
Služby peněžních ústavů	1	29	16	16	16	0	0
Výdaje na dodavatelské pořízení informací - poradenství	1	0	1	2	0	0	0
Služby školení a vzdělávání	58	25	53	40	24	20	57
Služby	101	111	92	152	100	76	81
Výdaje na opravy a údržbu	84	59	85	98	95	67	0
Cestovní náhrady	10	2	19	3	3	3	2
Nákup kolků	3	2	6	2	0	8	0
Platba daní a poplatků	1	0	7	0	2	1	1
Údržba kamerového systému + energie	0	0	17	11	16	60	29
Ochranné pomůcky	0	28	0	0	0	0	0
Zálohy	0	0	0	0	0	0	0
Nákup Softwaru a programů	1	0	0	0	0	0	0
Nájemné	0	0	25	13	15	8	7
Pramenitá voda	0	0	0	5	3	3	0
Poskytnuté neinvestiční náhrady	0	0	0	0	5	0	0
CELKEM	778	736	1005	985	676	580	533

Zdroj: Rozpočet města Zábřeh v letech 2006 – 2012 - interní materiály. Vlastní zpracování.

Příloha č. 8/1

Schéma rozmístění pěti monitorovacích bodů v rámci MKDS

Zdroj: Město Zábřeh: *Schéma rozmístění kamer*. Vlastní zpracování.

Příloha č. 9/1

Dotazníkové šetření pro zhodnocení činnosti Městské policie

DOTAZNÍK PRO ZHODNOCENÍ ČINNOSTI STRÁŽNÍKŮ MĚP ZABŘEH

Dobrý den,

dovoluji mi, abych se představila, jmenuji se Jana Klimková a jsem studentkou 5. ročníku magisterského studia na Ekonomické fakultě Vysoké školy báňské – Technické univerzity v Ostravě. Prostřednictvím tohoto dotazníku si Vás dovoluji požádat o 10 – 15 minut Vašeho času.

Dotazník je určen:

- jako podkladový materiál pro zpracování diplomové práce na téma Činnost a hospodaření Městské policie Zabřeh na Moravě,
- pro zhodnocení činnosti MěP Zabřeh s cílem získat zpětnou vazbu přímo od občanů žijících ve městě Zabřeh. Na základě tohoto šetření potvrdí nebo vyvrátí stanovenou hypotézu.

Respondenti jsou pro účely tohoto dotazníku vybráni tak, aby prošli napříč všemi věkovými skupinami a bylo možné jejich názory objektivně vyhodnotit. Všechny výsledky získané dotazníkem budou anonymně vyhodnoceny a použity pouze pro účely zpracování diplomové práce. Všechny získané informace a údaje o respondentovi budou zpracovány v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

Respondenti na uzavřené otázky odpovídá podle svého vlastního přesvědčení a uvážení a vždy vybere a následně zakroužkuje pouze jednu z nabízených možností. V případě využití otevřené odpovědi pro vyjádření svých návrhů, stanovisek a doporučení, je vhodné formulovat větu jasně a výstižně. V návaznosti na rozsah dotazníku, vyplnění dotazníku nezabere více než 10 – 15 minut. Všem dotázaným předem děkuji za jejich čas a pomoc.

1) Máte trvale hlášené bydliště na území města Zabřeh?

- Ano
- Ne

2) Myslíte si, že bezpečnost občanů a zabezpečení veřejného pořádku v ulicích města by mělo patřit mezi základní priority města?

- Určitě ano
- Spíše ano
- Určitě ne, jsou důležitější priority
- Spíše ne
- Nevím, je mi to jedno

3) Čítíte se ve městě Zabřeh bezpečně?

- Ano, velmi
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne, vůbec
- Nevím

4) Existuje místo/místa či lokalita/lokality na území města Zabřeh, kde se NEČÍTÍTE bezpečně? Pokud odpovíte ANO, prosím uveďte i konkrétní příklady.

- Ne, neexistuje
- Ano, pouze 1 místo
- Ano, 2 – 3 místa
- Ano, více než 4 místa

Zde uveďte příklady:

5) Jak často vidíte strážníky MěP Zabřeh v ulicích města? (Mimo doby od 7:30 – 8:00 hod., kdy téměř pravidelně strážníci hlídají u frekventovaných přechodů pro chodce a dohlíží na bezpečnost dětí a mládeže mířících do škol).

- Každý den
- Často (2x za týden)
- Velmi málo (1x za týden)
- Zřídka (1x za měsíc)
- Nikdy jsem je nepočkal/a

6) Chtěla byste pro svůj pocit bezpečí podávat v ulicích města strážníky MěP Zabřeh častěji?

- Určitě ano
- Spíše ano
- Určitě ne
- Spíše ne
- Nevím, je mi to jedno

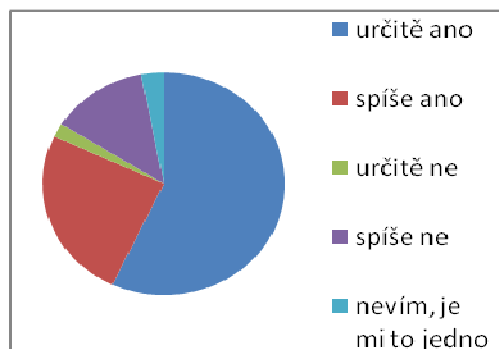
Zdroj: Vlastní zpracování.

Přílohy č. 9/2

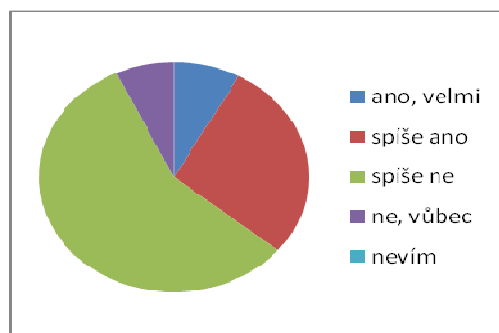
Dotazníkové šetření pro zhodnocení činnosti Městské policie Zábřeh

- 7) Myslíte si, že počet 13-ti strážníků MěP Zábřeh včetně velitele je dostatečný na zabezpečení bezpečnosti a veřejného pořádku na cca 14 000 obyvatel žijících ve městě?
- Určitě ano
 - Spíše ano
 - Určitě ne
 - Spíše ne
 - Nevím, je mi to jedno
- 8) Souhlasila byste, aby byly řady strážníků MěP Zábřeh rozšířeny o dalšího strážníka/y, i když by to vedlo k navýšení výdajů plynoucích z rozpočtu města do MěP Zábřeh?
- Určitě ano
 - Spíše ano
 - Určitě ne
 - Spíše ne
 - Nevím, je mi to jedno
- 9) Pořezovala nebo využila jste někdy pomoc přímo od strážníka MěP Zábřeh nebo prostřednictvím tísňové linky 156?
- Ano
 - Ne
- 10) Jak jste byla spokojena s jejich výkonem, zásahem či pomocí od strážníka MěP Zábřeh?
- Velmi spokojena
 - Spokojena
 - Ani spokojena, ani nespokojena
 - Nespokojena
 - Velmi nespokojena
 - Nemohu hodnotit, nikdy jsem jejich službu nevyužila
- 11) Spáchala jste někdy přestupek za jednání, které bylo v rozporu se zákonem, nařízením či obecně závaznou vyhláškou města?
- Ano
 - Ne
- 12) Jakým způsobem byl s Vámi přestupek řešen?
- Udělením blokové pokuty
 - Napomenutím – řešeno domluvou
- 13) Jak se Vám jeví MěP Zábřeh z pohledu profesionality?
- Velmi profesionální
 - Profesionální
 - Nepřilís profesionální
 - Není vůbec profesionální
- 14) Následující výčet činností prováděných strážníky MěP Zábřeh seřadte podle svých priorit od nejdůležitějších po méně důležité, tak aby je vykonávali strážníci MěP Zábřeh. K číslům přiřaďte číslce ve skále od 1 – 6, kdy číslo 1 je nejdůležitější a číslo 6 je nejméně důležité.
- Usměrňování dopravy včetně zabezpečení průjezdnosti města
 - Hluková činnost v ulicích města
 - Šíření prevence a osvěty mezi občany a žáky ZŠ
 - Dohlížet nad dodržováním nejvyšší povolené rychlosti ve městě (měřit rychlost)
 - Dohlížet nad dodržováním zákonů, nařízení a obecně závazných vyhlášek vydaných městem Zábřeh
 - Společně s PCR pravidelně dohlížet a kontrolovat mladistvé občany (do 18-ti let) při konzumaci alkoholu a jiných omamných látek
- 15) Jste:
- Muž
 - Žena
- 16) Prosím zakroužkujte, do jaké věkové kategorie patříte?
- do 20 let
 - 21 – 35 let
 - 36 – 55 let
 - nad 55 let

2. Myslíte si, že bezpečnost občanů a zabezpečení veř. pořádku v ulicích města by mělo patřit mezi základní priority města?

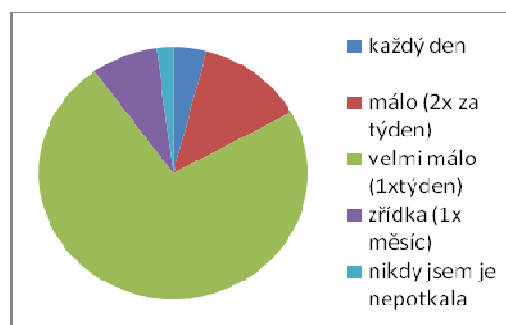
3. CÍTÍTE se ve městě Zábřeh bezpečně?

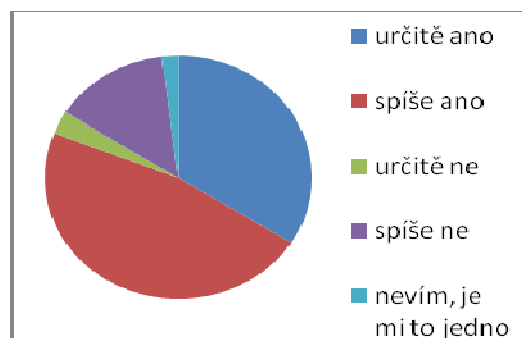
4. Existuje místo/místa či lokalita/lokality na území města Zábřeh, kde se NECÍTÍTE bezpečně?

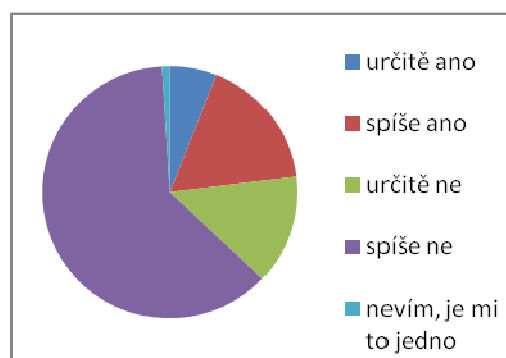
5. Jak často vidíte strážníky MěP Zábřeh v ulicích města?

6. Chtěl/a byste pro svůj pocit bezpečí potkávat v ulicích města strážníky MěP Zábřeh častěji?

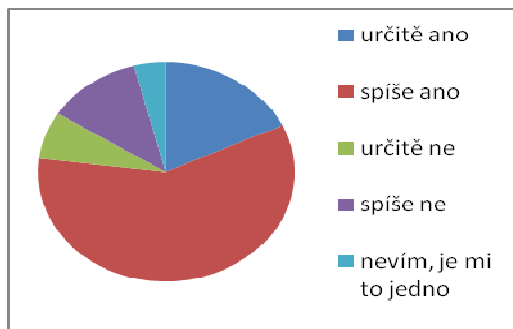

7. Myslíte si, že počet 13 -ti strážníků MěP Zábřeh včetně velitele jedostačující na zabezpečení bezpečnosti a veřejného pořádku na 14 tis. obyvatel žijících ve městě?

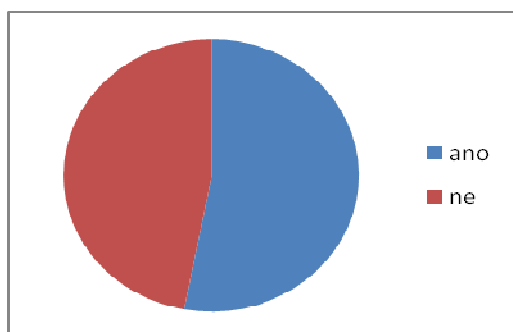

Příloha č. 10/2

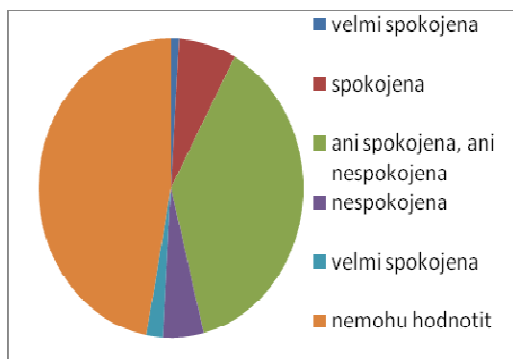
8. Souhlasil/a byste, aby byly řady strážníků MěP Zábřeh rozšířeny o dalšího strážníka/y, i když by to vedlo k navýšení výdajů plynoucích z rozpočtu města do MěP Zábřeh?

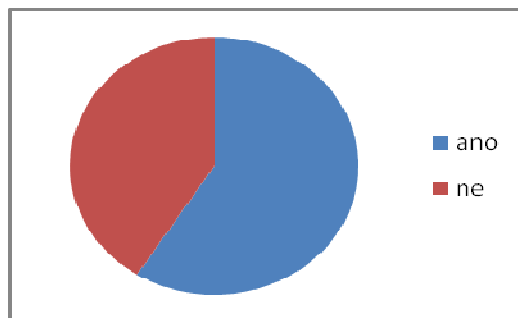
9. Potřeboval/a nebo využil/a jste někdy pomoc přímo od strážníka MěP Zábřeh nebo prostřednictvím tísňové linky 156?

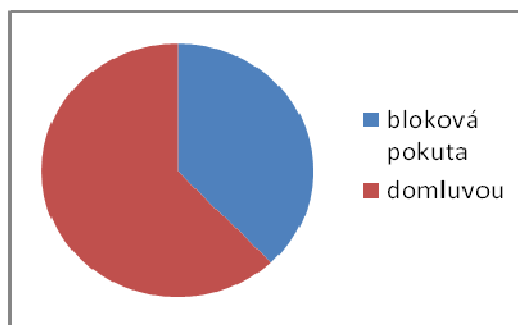
10. Jak jste byl/a spokojen/a s jejich výkonem, zásahem či pomocí od strážníků MěP Zábřeh?

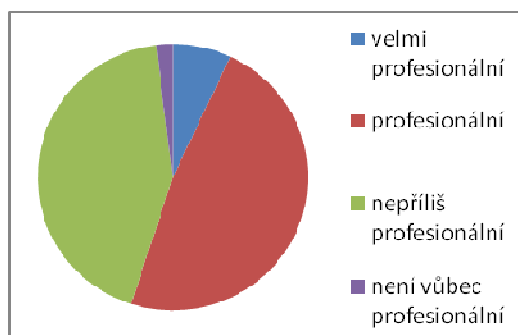
11. Spáchal/a jste někdy přestupek za jednání, které bylo v rozporu se zákonem nařízením či obecně závaznou vyhláškou města?

12. Jakým způsobem byl s Vámi přestupek řešen?

13. Jak se Vám jeví MěP Zábřeh z pohledu profesionality?

14. Následující výčet činností prováděných strážníky MěP Zábřeh seřad'te podle svých priorit od nejdůležitějších po méně důležité, tak aby je vykonávali strážníci MěP Zábřeh. K činnostem přiřad'te číslice ve škále od 1-6, kdy číslo 1 je nejdůležitější a číslo 6 je nejméně důležité.

Výsledné pořadí:

1. hlídková činnost v ulicích
2. dodržovat OZV a nařízení města
3. dohlížet nad konzumací alkoholu
4. usměrňovat dopravu ve městě
5. dohlížet na nejvyšší pov. rychlost
6. prevence a osvěta

